לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', כ' בטבת תשמ"ט, 28 בדצמבר 1988 / שנת מ"ו מס' 13837 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

חקירת האירוע בשכם נמשכת

אבי בניהו

חקירת המשטרה הצבאית בעניין שמונת ההרוגים בשכם לפני כשבועיים נמשכת, ורק היא תקבע אם היו חריגות מנוהלי הצבא בפעולת הכוחות ובפתיחה באש במספר מוקדים בעיר, ואם יש מקום להגשת כתבי אישום.

כתבנו הצבאי מציין, כי קביעותיו של הקצין הבודק בפרשה, תא"ל מ. הן בגדר המלצות בלבד. הן אינן קובעות בבירור אם נעשו עבירות.

חקירת מצ"ח נפתחה במקביל לעבודתו של הקצין הבודק. חקירה כזאת נעשית בכל ארוע המסתיים במוות. בתום החקירה יועברו ממצאי מצ"ח לפרקליטות הצבאית.

שר האוצר והנגיד החליטו בלי להודיע לשמיר או לעוזריהם

במשרד האוצר זועמים על הפיחות שעשו פרס וברונו

השקל פוחת ב־5 אחוזים ● שמיר ועוזריו שמעו על כך ברדיו ● מנכ"ל הבנק ונציב מס הכנסה התנגדו ● ראשי ההסתדרות הודיעו: לא נוותר על תוספת היוקר ● נסים ומודעי מתחו ביקורת

כתבנו הכלכלי בירושלים

תדהמה וזעם שררו אתמול בקרב הפקידות הבכירה במשרד האוצר בעקבות ההחלטה לפחת את השקל ב־5 אחוזים. הדעה הכללית באוצר היתה, שהפיחות בא בעקבות לחץ חד־צדדי של נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, ואושר על־ידי שר האוצר שמעון פרס בלי שנועץ עם איש מפקידי המשרד הבכירים.

ההחלטה לפחת את השקל התקבלה בשיחה קצרה בטלפון בין ברונו לבין פרס בצהריים. ברונו הודיע לפרס, שרכישות ניכרות של מטבע חוץ של הסקטור הפרטי הגיעו כבר ל־170 מיליוני דולר במשך היום, וביקש את אישורו להעלות את שער החליפין ב־5 אחוזים, לרמה של 1.68 ש"ח לדולר.

פרס אישר את ההצעה, וביקש רק שברונו יודיע למנכ"ל המשרד ויקטור מדינה. בשיחה בין מדינה לברונו הביע המנכ"ל את התנגדותו, אך הנגיד הבהיר לו שהפיחות יבוצע

(המשך בעמוד 4)

פרס וקיסר מחייכים – אתמול אחרי הפיחות (צילום חנניה הרמן)

פירושו של דבר

תגובת חרדה

אימה נפלה על שמעון פרס ומיכאל ברונו כאשר נודע להם, כי הציבור רכש אתמול 170 מליון דולר. עד מועד הפיחות הצפוי, ב־1 בינואר, יאזלו בקצב הזה מאות מליוני דולרים. מוכרחים לעשות משהו, הסיקו השניים, לאחר שפקידות הרכישה הועברו מהבנקים לבנק ישראל. לכן החליטו השניים לתת לציבור אספירין, שישכך במידת מה את הכאב.

אולם הציבור, המנוסה כבר בפיחותים וגם בנגיפים המוחלשים הניתנים כחיסון, לא בלע את התרופות. כמחצית הציבור שביקש לרכוש בבוקר דולרים היה מוכן לשלם גם 5 אחוז יותר, רק כדי לברוח מהשקלים. ציבור זה משוכנע, כי לאחר ה־5 אחוזים יבוא פיחות יותר גדול, של 10 ואולי 15 אחוזים. הוא מכר מניות ושבר תוכניות חיסכון, כדי לברוח לחיק החם של המט"ח.

הציבור יודע, כי הפיחות הזה לא בוצע במסגרת תוכנית כלכלית כוללת. הוא שמע על תוכנית זאת, עליה מתייעץ פרס זה מספר ימים, והוא משוכנע כי בעקבות הצעד החפוז יבואו נוספים. בין היתר, צפויים ייקור המוצרים המסובסדים, הגדלת מע"מ, תשלומים עבור שרותי בריאות וחינוך, הקפאת שכר וכמובן עוד פיחות.

ביצוע הפיחות בסוף שנת המאזן יגדיל את הפסדי החברות או יקטין את רווחיהן. האוצר יפסיד על כך מאות מליוני שקלים בגביית נסים מהסקטור העיסקי. הציבור הרחב יצטרך לשלם גם עבור הפסד זה. פרס נקט את הצעד כתגובת חרדה, לאחר שברונו הזעיק אותו, מבלי להתייעץ עם בכירי משרדו שעשויים היו להעמיד אותו על טעותו, ללא כל עבודת מטה, כחלטורה חובבנית.

לא היה להחלטה זו כל נימוק הגיוני בעיתוי זה. המשקיפים בירושלים התלוצצו, כי פרס נכנס למשרדו וראה כפתור אדום. "על זה אל תלחץ", אמר לו המנכ"ל, "כי כל לחיצה על כפתור זה גורמת לפיחות". — באמת? שאל פרס ולחץ על הכפתור. כך החלה רעידת האדמה.

החל מעכשיו, לאחר שפרס לחץ באופן בלתי שקול על הכפתור, יימשכו רעידות האדמה בדרגה זו או אחרת של סולם ריכטר. וכך כנראה עוד זמן רב, עד שהאדמה תתייצב שוב מתחת לרגלינו.

צבי טימור

החו"כים מאוכזבים מהפיחות ● עמוד 3

גירוש ל־5 שנים ל־2 מתושבי הרצועה ● עמוד 4

משה עמירב מספר על הכינוס בקהיר עם נציג אש"ף ● עמוד 6

עבו תושבת ליום בגלל האבטלה ● עמוד 16

התחלה ברגל שמאל

הפיחות בשיעור של 5 אחוזים, שעליו החליט שר האוצר החדש שמעון פרס, הוא תגובת בהלה נעדרת שיקול דעת. חיפזון אף פעם אינו יועץ טוב למדיניות, לכן צעדיו של פרס גרמו יותר נזק מאשר תועלת.

הצעד הנוכחי זהה למהלכו של מודעי בספטמבר 1984, בעת הקמת ממשלת הליכוד הלאומי, שניסה פיחות של 9 אחוז כדי למנוע רכישות מט"ח. צעד זה, בזמנו, רק שפך שמן למדורת הספקולציה, שנמשכה גם לאחר הפיחות באין מפריע. גם צעדו של פרס לא יעצור את הספקולציה, כי הוא מעט מדי ומאוחר מדי.

פרס נכנס ברגל שמאל למשרד האוצר ובפעולתו הראשונה, הבלתי שקולה, הוא גרם נזק גדול. אולם מאחר שהנזק כבר נגרם, יש לראות באיזו מידה הוא ניתן לתיקון.

בראש וראשונה יש לחוקק חוק או תקנה, שההוצאות בגין הפיחות לא יכללו במאזני 1988. יש לראות בהוצאה זו הוצאה נדחית, שגם ההכנסות בגינה ישתקפו רק בשנה הקרובה. לכן חקיקה כזאת מוצדקת גם מבחינה מעשית ועניינית. לולא צעד זה יפסיד האוצר מאות מליוני ש"ח הכנסות ממסים מהסקטור העיסקי. הגרעון התקציבי יגדל והאינפלציה תגדל, ושכר הפיחות יצא בהפסדו.

אם הממשלה מתכוונת לבצע פיחות אפקטיבי, יש לעקור את הפיחות מהתקציב, ובמיוחד מתקציב הביטחון. התעשייה הביטחונית והתעשייה האווירית עובדות בשוק דולרי, הפיחות יגדיל את הכנסותיהן ובעקיפין את תקציב הביטחון השקלי. גם יתר חלקי תקציב הביטחון המקומי צמודים לדולר ולהתייקרויות, לכן תקציב הביטחון מפוצה פעמיים, דבר הגורם לגידול בהוצאה התקציבית ולהחמרת בעיות המשק.

יש לעצור מייד את ההתייקרויות ע"י הקפאת מחירי היבוא והקפאת מחירים כללית. גם היבואנים והסוחרים צריכים לספוג ולהתייעל. כצעד משלים, יש להטיל מס על רווחי פיחות בעיקר על הבנקים, במידה שיש להם עודף כיסוי דולרי בנוסטרו, אך יש לנהוג כך גם לגבי כל הגופים שהצטיידו לאחרונה במאות מליוני דולרים.

על ההסתדרות להתייצב בצורה עיקשת על התביעה שלא יהיה שום עיקור חד צדדי מהשכר. כל עיקור חייב לחול במידה שווה על השכר ועל נכסי הון דולריים וצמודים. אין שום סיבה שפיחות ישמש לחלוקה מחדש של ההכנסות לרעת השכר ולטובת ההון.

ראשי ההסתדרות הודיעו: לא נוותר על פיצוי

כתבתנו לענייני עבודה, עתיים

בתגובה על הפיחות, אמר אתמול ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, כי חמישה אחוזי פיחות הם שלושה אחוזי מדד, וכי העובדים יקבלו את המגיע להם על פי הסכמי תוספת היוקר. "הממשלה נבהלה כנראה מגורל הריצה אחרי הדולאר, ולכן ביצעה את הפיחות באורח חד צדדי. לדעתי יכלו להיות גם פתרונות אחרים. הממשלה תצטרך לשלם לעובדים פצוי על הפיחות הזה", אמר.

שתי פגישות התייעצות היו אתמול בהסתדרות, כדי לנסות ולהערך לקראת המגעים האינטנסיביים הצפויים בזמן הקרוב עם האוצר. סוכם, כי ההסתדרות תציג תנאי, בכל תכנית כלכלית — שלא רק השכירים ישאו בנטל ההבראה.

עוד סוכם, כי ההסתדרות לא תשתף פעולה בדיונים על תכנית כלכלית לפני שיפתר ענין תוספת היוקר. בנושאים עניניים, כך יקבע, יעמדו צוותים מן ההסתדרות מול צוותים של האוצר.

סוכם, כי האיגוד המקצועי לא יהיה שותף לשום תכנית כלכלית כל עוד לא יפתר עניין תוספת היוקר, עד סוף מרץ 90.

הבוקר יפגשו יו"ר ועדת העבודה של הארגונים הכלכליים דן פרופר וחיים הברפלד כדי לפתוח במו"מ ענייני לקראת הפיחות בעניין תוספת היוקר.

הבורסה והבנקים (עמ' 16). (המשך בעמוד 4)

התעשיינים: צעד מיותר; "כור": השפעה מוגבלת

חיים מרגלית

הפיחות הפתיע את ראשי התעשיינים, הם שמעו עליו בהודעות של השעה 3 אחה"צ, וזאת לאחר שנפגשו עם שר האוצר פרס בשעה 12 בצהריים והוא אף לא רמז להם על הפיחות הקרוב.

לדעת דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, נגררו פרס וברונו לבצע את הפיחות עקב הלחצים של הציבור סעם על הבנקים ורכש דולרים. לאוטמן הזכיר כי התעשיינים פנו בחודש פברואר ולאחר מכן ביולי והציעו פיחות כחלק מתכנית כלכלית כוללת. לאוטמן טוען, כי אם הפיחות שהוכרז עליו אתמול לא יהיה מלווה בצעדים נלווים הוא יהפוך לצעד מיותר ומזיק. לדעתו אפשר להפוך את הפיחות לאפקטיבי אם יעשו צעדים משלימים.

תגובת "כור" היא, שפיחות שהתבצע יומיים לפני סוף השנה מקשה רק את העליה בהתחייבויות הפיננסיות ואינו מסייע ליצרנים — דעה זאת התנכשה בהנהלת "כור" שדנה בנושא הפיחות, שעל פניו מגדיל את המצב הדולרי של הקונצרן. עם זאת הם מדגישים כי לפיחות השפעה מוגבלת, שכן ביצוע תכנית ההבראה של "כור" הוא המפתח לפתרון הבעיות.

בהנהלת "כלל" לוטרים את הנושא — כך השיב עמוס ספיר המשנה למנכ"ל לשאלה מה דעתו על הפיחות. הוא אינו מבין מדוע אצה הדרך לשר האוצר, אינו יודע גם כי ירוויח מהפיחות ועם זאת כנראה היו לו לשר האוצר החדש פרס סיבות משלו לעתוי הפיחות.

דני גילרמן נשיא איגוד לשכות המסחר קבע כי הפיחות מיותר ולא יביא לשיפור המצב משום שלא נסרו על צעדים משלימים שבלעדיהם אין לו שום ערך כמעט.

ממשיכים הנסיונות לתאם ביקור של הנשיא מובארק בישראל

שמיר רוצה בביקור אך דוחה את תנאי מצרים ● ראלי: הנשיא יבוא אם יסכים שמיר למו"מ עם אש"ף

מוטי בסוק, אורי הורביץ

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב אתמול על ההצעה המותנית של נשיא מצרים חוסני מובארק לבקר בישראל, בהבהירו שישראל לא תסכים שביקור מעין זה יהיה קשור בתנאים מוקדמים.

ביומיים האחרונים מנסה ישראל לברר, באמצעות השגריר בקאהיר שמעון שמיר ושגריר מצרים בתל־אביב מוחמד בסיוני, מהן האפשרויות לביקור ראשון של הנשיא מובארק בארץ. הגישושים בנושא זה, מתנהלים בניצוחו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון.

בקאהיר הבריז אתמול בוטרוס ראלי, שר המדינה לענוני חוץ, שאין לצפות לביקור נשיא מצרים בישראל בזמן הקרוב, אם לא ישנה ראש הממשלה את עמדתו בקשר

(המשך בעמוד 4)

לתא "צוותא" באוניברסיטת תל־אביב

כה לחי על הישגכם הפעם וברכת הדרך להמשך מסע ההישגים

אלעזר גרנות — מזכ"ל מפ"ם

השמאל גרף נצחון בבחירות למועצת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב

ורד לוי

השמאל נחל אתמול נצחון במערכת הבחירות למועצת הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב. תוצאות הבחירות כפי שפורסמו אמש ע"י ועדת הבחירות המרכזית הן: "עבודה" —27, "צוותא" (רצ־מפ"ם) — 22, (תוספת של 7 נציגים מאז הבחירות הקודמות), "סטודנטיון" (ליכוד) — 13, ו"קמפוס" (רק"ח והמתקדמת) — 7 נציגים.

כך נמשכת למעשה מסורת בת שנים אחרות שבה מובילות תנועות המרכז והשמאל הסטודנטיאליות בזירה הפוליטית באוניברסיטת ת"א.

יום בחירות היה שקט ורגוע בקמפוס התל־אביבי.

מזג האוויר הסוער הבריח אמנם את מאות הסטודנטים מהמדשאות אל אולמות הלימודים והקפיטריות, אבל אחוז המצביעים עדיין לא היה גבוה במיוחד. בשעה אחת בצהריים, דיווחה ועדת הבחירות המרכזית על־5 אחוזי הצבעה בלבד. במשך השעות הבאות ועד לסיום ההצבעה בסביבות השעה 7 בערב, גדל אחוז המצביעים והגיע ל־26 בלבד.

במסדרונות האוניברסיטה לא ניכרה תכונה מיוחדת. סביב מוקדי ההצבעה בעיקרים קלפיות שפוזרו ברחבי האוניברסיטה התגודדו נציגי הסטודנטים שביקשו לנצל את זכות ההצבעה שלהם ולבחור את נציגיהם למועצת הסטודנטים.

בתוך 1000 מתמודדים רצו אתמול 14 נציגים מסיעת העבודה, 11 נציגים מ"צוותא" (רצ ומפ"ם), 10 נציגים מ"קמפוס" (רק"ח והמתקדמת), 61 נציגים מ"סטודנטיון" ו־7 נציגים "בנאי" מ"גבעה".

הבחירות למועצת האוניברסיטה התנהלו בשיטה "אישית־אזורית" על פי מפתח הפקולטות היחסיות.

כל מצביע, ניגש אל תא ההצבעה, ועל פי הנחיות המחשב הקליד על גבי מקלדת את שמות המועמדים שבהם בחר, וכל זאת, מאחורי פרגוד, כנהוג.

נזכר כי יושב ראש הסטודנטים הנוכחי, אפי ... ימשיך לכהן בתפקידו גם במועצה החדשה. ככלל, הם רואים בתוצאות הבחירות של יום אתמול שינוי קל אך לא מהותי לטובת תנועת המרכז והשמאל באוניברסיטת תל־אביב.

הדבר האחרון שמעסיק אותם

ורד לוי

16.700 סטודנטים וסטודנטיות בעלי זכות בחירה הוזנו אל המחשב המרכזי, מי ששמו לא הופיע על המסך, נפסל להצבעה. בסך הכל ניצלו זכות זו — 4342 סטודנטים במהלך היום כולו, שהם כאמור, 26 אחוזים מכלל בעלי זכות ההצבעה — אחוז הצבעה נמוך לכל הדעות.

בעיצומו של יום הבחירות, סמוך לשעה 1 בצהרים, העריך פרופסור גדעון פישלזון, דיקאן הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב, כי לא תתחולל מהפכה דרמטית בהרכב הפוליטי של הגוף המוביל את אגודת הסטודנטים בתל אביב.

"זה לאו דווקא הדבר שעומד בראש מעייניהם של הסטודנטים," אמר הדיקאן.

על פי ההתרשמות מן השטח, אכן זהו הדבר האחרון שמעסיק את הסטודנטים.

"זה לא בראש שלהם"

אחת הקלפיות באוני' תל־אביב אתמול. סטודנט לוחץ על חמקש מאחורי הפרגוד. הבחירות האלקטרוניות לא הוציאו את הסטודנט הישראלי משלוותו. רובם העדיפו לא לבחור. "זה לא בראש שלהם", אמר הדיקאן. (תצלום: בועז לניר)

האוצר מתכוון להגיש תביעה נגד קופ"ח בשל הסכם תוספות השכר לרופאיה מ־84

רונית מורגנשטרן

האוצר מתכוון להגיש תביעה משפטית נגד הנהלת קופ"ח על הפרת הסכם עם הפעלת הסכם האיכחונים מ־84' במשמרת שניה באורח חד־צדדי, בבתי־החולים של קופ"ח, וכן דרישה לבטל את ההסכם שהאוצר לא אישר אותו מעולם. כך מסר סגן הממונה על התקציבים באוצר אוהד מרני בפגישתו אתמול עם שר הבריאות יעקב צור.

העילה לעיצומים

יש לציין שהעילה לעיצומי בתי החולים הממשלתיים בשבועות האחרונים — סגירת הפער בינם לבין רופאי קופ"ח הנהנים מתוספת שכר שמעניק להם הסכם האיכחונים מ־84 אותו דורש האוצר לבטל כאמור.

דרישה כזו עלולה לגרור מחדש את מערכת האישפוז של קופ"ח לעיצומי מחאה ולא מן הנמנע שנראה שוב שיבושים בכל מערכת האישפוז הן הממשלתית והן של קופ"ח.

מכתב לפסה

במכתב שנשלח ב־24 באוקטובר ע"י הממונה על התקציבים דויד בועז והממונה על השכר יעקב רבון אל מנכ"ל קופ"ח, נחום פסה, נאמר כי אין לכרוך את הסכם האיכחונים מ־84' עם המבצע לקיצור תורים, וכי ביצוע ההסכם סותר את החלטת הממשלה בעניין.

במכתב נדרשה קופ"ח לבטל את ההסכם מ־84' בטענה שמעולם לא אושר ע"י האוצר.

כאמור, מתכוון משרד האוצר להגיש תביעה משפטית נגד קופ"ח בדיוק באותו עניין.

משרד השיכון אישר מענקים לקבלנים במסגרת עידוד תיעוש בניית דירות

טוביה בסקינד

הנהלת משרד הבינוי והשיכון אישרה מענקים לקבלנים וחברות עבור שבניית 400 דירות, במסגרת מבצע לעידוד תיעוש הבנייה למגורים עליו הכריז שר הבינוי והשיכון דוד לוי לפני כארבעה חודשים. היה זה שלב א' של המבצע, שנועד לעודד מעבר מבנייה רגילה למגורים לבנייה מתועשת.

לדברי השר לוי, השיטה החדשה גורמת חסכון בזמן הבנייה ומקטינה את התלות בפועלים בלתי מיומנים באתר הבנייה.

מדובר בשימוש בקירות חוץ מתועשים, ובמחיצות מבניה יבשה.

שלב ב' של המבצע יחל באחר בינואר 1989 וימשך שבחצי שנה, כפוף למגבלות תקציב.

בשלב זה מצפים לרישום עשרות בוני דירות.

לפי הקריטריונים יכולים להרשם קבלנים וחברות שבונים דירות בשיטה החדשה. לבונים מבנים בני 5־1 קומות, שיאושרו על ידי מינהלת תיעוש הבניה, יינתן מענק בגובה של 35 ש"ח למ"ר עבור קיר חוץ מתועש ו־400 ש"ח לדירה עבור ביצוע מחיצות גבס. עבור בתים ששני שהדברים יחד תינתן תוספת של 25 אחוזים.

למבנים בני 9־6 קומות יינתנו 50 אחוזים מהמענק בגין קירות חוץ מתועשים ומענק מלא בגין מחיצות מתועשות. תוספת של 25 אחוזים תינתן עבור ביצוע שני סוגי הרכיבים יחד. מבנים בעלי 10 קומות ומעלה לא יכללו במבצע.

עובדי המעבדות בביה"ח ברזילי באשקלון מאיימים בשביתה

רונית מורגנשטרן

עובדי המעבדות בבית החולים ברזילי באשקלון, מאיימים להשבית את מעבדות בית החולים, בעקבות סיכסוך שפרץ בינם לבין הנהלת בית החולים.

הנהלת בית החולים הורתה להציב שעוני נוכחות לכ־30 עובדי המעבדות במקום בלא לתאם צעד זה מראש עם ועד העובדים ובלי לנמק את הסיבות להצבת השעון.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

נעמת

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

לחברות מרכז נעמת והסגניות

ישיבת מרכז נעמת

תתקיים ביום רביעי 28.12.1988 בשעה 13.00, בקומה 7, בבית הוועד־הפועל

על סדר־היום:

אישור תקציב נעמת ל־1989

לכל לקוחותינו

לרגל ספירת המלאי

המפעל "סגר"

ביום שישי — 30.12.88

מחסן האביזרים יהיה סגור גם ביום חמישי 29.12.88

"מצר־פלסט"

מערכות השקיה וטפטוף

צינורות לחקלאות, תעשיה ובניין — קיבוץ מצר

רופאי המדינה הפסיקו העיצומים לשבוע לאפשר לשרים "ללמוד הבעיה"

רונית מורגנשטרן

מזכירות ארגון רופאי המדינה, החליטה בישיבתה אמש, להפסיק למשך שבוע את העיצומים בבתי החולים הממשלתיים.

הרופאים נוקטים בעיצומים מזה שלושה שבועות, בתביעה להשוואת תנאים עם עמיתיהם בבתי החולים של קופ"ח. את ההפסקה יזמו כדי לאפשר לשרי האוצר והבריאות החדשים ללמוד את הבעיה לעומקה בלא לחצי השבתות. ביום א' תתכנס המזכירות לדיון בהמשך צעדיה.

ההחלטה על הפסקת העיצומים באה בעקבות פגישתו של יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר אורנשטיין, אתמול בבוקר עם שר הבריאות יעקב צור. ד"ר אורנשטיין הבהיר את עמדות הרופאים והעלה את דרישותיהם לסגירת הפער בינם לבין רופאי קופ"ח, הבראת מערכת הבריאות הממשלתית ושינוי פני מערכת הבריאות לטווח הארוך.

השר מצידו התחייב להפגש עם נציגי האוצר, ואמנם מיד לאחר הפגישה נפגש עמם. בין היתר מסרו נציגי האוצר את התנגדותם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ולחוק רשות האישפוז, אותם הניחה שרת הבריאות לשעבר, ארבלי־אלמוזלינו על שולחן הכנסת.

השר צור אמר באותה פגישה כי אין ברירה אלא לדרוש משאבים נוספים למערכת הבריאות, שיבואו מהציבור עצמו.

15 פצועים בתאונות דרכים בחבל לכיש

עתיים

ב־5 תאונות דרכים שאירעו ביממה האחרונה במרחב לכיש, נפגעו 15 נוסעים, ביניהם שלושה פצועים קשה, והיתר פצועים פצעים קלים יותר. נזק רב נגרם לכלי הרכב.

בתאונה שאירעה אתמול בכניסה הצפונית לנמל אשדוד, בה היו מעורבים 5 כלי רכב שנפגעו בתאונת שרשרת, נפצעו 7 בני אדם. התאונה נגרמה כאשר מכונית פרטית נהוגה בידי בן 55 מנתניה פגעה מאחור בטנדר נהוג בידי בן 25 מאשדוד. הטנדר סטה ממסלולו, חסם את המסלול השני. טרנזיט ושתי מכוניות פרטיות שבאו מאחוריו נפגעו בזה אחר זה.

בכביש קרית־גת— אשקלון התהפכה מכונית פרטית נהוגה בידי בן 33 מאשדוד, ושלושת הנוסעים שהיו ברכב נפצעו באורח קשה. הנהג נפצע קל.

בשדרות נפגעה הולכת רגל, דניאלה דוביזיאן, בת 70, שעה שחצתה כביש בקרבת ביתה.

בקריית מלאכי התנגשו שני כלי רכב בצומת רחובות וייצמן בן־גוריון ושני הנהגים נפצעו.

בתאונה נוספת באשדוד נפצע קל נהג בן 25, לאחר שרכבו התנגש במכונית פרטית בצומת ז'בוטינסקי־וייצמן.

בתע"א מבקשים להכריז סיכסוך: נכללים בחברות שאינן זכאיות לתוספות

כתבת על המשמר

מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית פנה אתמול בבקשה רשמית ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, לאשר סיכסוך עבודה בין עובדי התעשיה האווירית והנהלתה על רקע הכללת החברה בקטגוריה: "20 החברות הממשלתיות הכושלות". השיחות בין העובדים, ההנהלה, וההסתדרות — לא הניבו תוצאות.

עובדי התעשיה האווירית מתקוממים נגד הכללתם ברשימת עשרים החברות הממשלתיות הכושלות. על פי הסכמי השכר במגזר הציבורי לא זכאים העובדים בחברות האלה לתוספות שכר כאשר העובדים במגזר הציבורי.

"אי אפשר להעניש אותנו פעמיים", אמר שפי. "פעם אחת עם ביטול הלביא ופיטורי אלפים, ובפעם השניה באי־מתן תוספת שכר".

אם ימומש סכסוך העבודה בתום תקופת הצינון, והעובדים יקיימו את איומם להשבית את מפעלי התעשיה האווירית ו־16 אלף עובדים ישבתו

צוקר במברק ללהט: אמץ תוכניתי לפתרון כולל לבעיית החנייה בת"א

כתב "על המשמר"

בעקבות הידיעה שהתפרסמה אתמול על כוונתו של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט להעניק הנחות לתושבי העיר, במגרשי החנייה העירוניים, שיגר אריה צוקר, נציג מפ"ם בעיריית תל־אביב־יפו את המברק הבא לראש עיריית תל־אביב:

"נודע לי הבוקר באמצעות העתונות שהנך יוזם הענקת הנחות לתושבי העיר במגרשי החנייה העירוניים. לא נותר לי אלא להוסיף ולהציג בפניך ובפני הציבור את הצעתי לפתרון כולל של בעיות החנייה בעיר, הצעה אותה הצגתי באופן מפורט ביותר בישיבת מועצת העיריה שהתקיימה ב־11 בדצמבר 1988.

באותה ישיבה אתה וחבריך לקואליציה, דחיתם מכל וכל את תוכניתי לפתרון כולל על כל מרכיביה. הריני להציע לך לחזור בך מהתנגדותך ולאמץ את תוכניתי.

אשמח להעמיד את עצמי לשירותך ולשירות תושבי תל־אביב־יפו בנושא זה".

ערפאת דחה הצעות שמיר למו"מ עם משלחת ירדנית — פלשתינית

הוועד הפועל של אש"ף אישר כי הצהרות ערפאת בז'נווה תאמו את החלטות המועצה הפלשתינית ● מנהיג אש"ף גילה כי 700 מיליון דולר מעביר אש"ף לתושבי השטחים מידי שנה ● עיתון בכווית: ארה"ב מכירה בזכות הפלשתינים לפעול להקמת מדינה

אורי הורוביץ, סי"צ, ע"מ

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת דחה אתמול את הצעותיו של ראש הממשלה יצחק שמיר בעניין ניהול משא ומתן בין ישראל לבין משלחת ירדנית-פלשתינית, בחסות שתי המעצמות.

במסיבת עיתונאים בבגדאד אמר ערפאת כי נסיונותיו של שמיר להחיות את הסכמי קמפ-דיוויד נועדו לכישלון. "תמרונים אלה לא יועילו עוד", אמר ערפאת.

ערפאת קרא להמשך הדו-שיח עם ארה"ב והדגיש כי דבר לא יוכל להעשות בלי הסכמת ארה"ב כי ישראל שואבת את כוחה מהתמיכה הבלתי מסויגת של ארה"ב.

החזית העממית לשחרור פלשתין הביעה אתמול התנגדות נמרצת לביקור המוצע בישראל של נשיא מצרים חוסני מובארק. בהצהרה שנשלחה למשרדי אסושיאייטד פרס בניקוסיה קרא ארגון זה לערבים ולעם המצרי "להחרים" את הביקור ולהכריזו על יום אבל לאומי, אם אכן הוא יערך.

פלשתינים מעבירים לישראל מליון דולאר לשנה

ערפאת התייחס למאמצים הנעשים על-ידי שלטונות ישראל למנוע העברת כספים למימון האינתיפאדה. הוא גילה בהקשר זה, כי לפחות 700 מיליון דולרים מועברים מידי שנה בידי פלשתינים ברחבי תבל למשפחותיהם בשטחים הכבושים.

עוד אמר ערפאת, כי השיחות בין אש"ף לארה"ב היו קונסטרוקטיביות ותתחדשנה, כפי הנראה עוד לפני 20 בינואר, מועד כניסתו לתפקיד של הנשיא המיועד ג'ורג' בוש לבית הלבן.

הוועד הפועל אישר

הוועד הפועל של אש"ף אישר כי נאומו של ערפאת בעצרת הכללית של האו"ם בז'נווה וההצהרות שמסר אחר כך לעיתונות תאמו לחלוטין את החלטות המועצה הפלשתינית באלג'יר. בהודעה שפירסם הוועד הפועל בבגדאד הוא מתח ביקורת על אלה שנותרו מבודדים בעקבות ההישגים הלאומיים של אש"ף.

כמו כן מזהיר הוועד הפועל את ישראל כי מניסיון לייצא את משברה הפנימי באמצעות פעולות טירור במחנות הפליטים בלבנון.

ארה"ב מכירה בזכות הפלשתינים

מזכר אמריקני שוגר לכמה מדינות באירופה ומדינות ערביות בעקבות פתיחת הדו-שיח עם אש"ף — מוסר העיתון הכוויתי "אלקבס". לדברי העיתון, ארה"ב מכירה בזכותם של הפלשתינים לפעול להקמת מדינה פלשתינית.

המיזכר מבהיר בראשיתו, כי החלטת ארה"ב לפתוח בדו-שיח ישיר ועקרוני עם אש"ף אינה שינוי יסודי במדיניות ארה"ב כלפי המשבר במזה"ת והסיכסוך הערבי-ישראלי בפרט, אלא ההיפך הוא הנכון. ההחלטה נכללת במסגרת המדיניות האמריקנית הממשיכה לפעול למציאת פתרון צודק וכולל לסיכסוך הערבי-ישראלי.

אין פירושה של ההחלטה לפתוח בדו-שיח, שארה"ב מקבלת את כל דרישותיו של אש"ף. זו הזדמנות מתאימה להחליף דעות לגבי כל הבעיות המעניינות את שני הצדדים ואת בעיית השלום במזה"ת.

החלטתה של ארה"ב לפתוח בדו-שיח עם אש"ף היא החלטה שאין ממנה חזרה, גם אם הדו-שיח ייתקל בקשיים ומכשולים, עליות וירידות, ואפילו אם הדו-שיח יוקפא מסיבות אלו או אחרות.

מנהיג אש"ף הניח אתמול אבן פינה לבניין שגרירות פלשתין בעיראק. הבניין יוקם ברובע הדיפלומטי של בירת עיראק.

יום סוער היה אתמול בשטחים: אחד נהרג ולפחות עשרים נפצעו

צה"ל הטיל עוצר על הכפר אמין ועקר עצי זית בתגובה לזריקת בקבוקי תבערה על בית בישוב שערי תקווה ● אוטובוס "אגד" נרגם באבנים בעיר חברון ושני נוסעים נפצעו קל

פנחס ענברי, איילת מזור, עיתי"ם

עץ זית כרות ליד היישוב שערי תקווה לאחר פעולת צה"ל במקום (צילום: אנדרי ברוטמן)

יום הפגנות סוער היה אתמול בשטחים. תושב ערבי אחד נהרג ו־20 נפצעו. בכפר עווין מצפון לרמאללה נהרג אתמול בערב מוחמד חליל בן 22. הוא נפגע משני כדורים בחזהו וידו ומת בבית החולים ברמאללה.

הצעיר נהרג לאחר שכוח צה"ל נכנס לכפר עווין. צעירי הכפר התנגדו והחיילים פתחו עליהם באש. עוד 3 נפצעו בתקרית זו ובשעת מסירת הידיעה עדיין לא נרגעו הרוחות בכפר. 5 צעירים אחרים נפצעו אתמול בגדה המערבית: בשכם, בלטה, טול-כרם ורמאללה.

צה"ל הטיל אתמול עוצר על הכפר בית אמין, הסמוך לישוב שערי תקווה שבשומרון ועצר כמה חשודים. צעד זה ננקט עקב תקרית שבה הוטלו שלשום בערב 2 בקבוקי תבערה על בית בשערי תקווה. כוחות הביטחון כרתו גם כמה עצי זית בשולי הישוב ששימשו מסתור לזורקי הבקבוקים.

2 נוסעים ישראלים נפצעו קל אתמול בצהריים בשעה שאוטובוס גד נרגם באבנים בעיר חברון.

קצין בכיר ל"על המשמר":

קיצוץ נוסף בתקציב הביטחון יפגע בכושרו המבצעי של צה"ל

אבי בניהו, יורם בר

"לא יכול להיות שמי שהתייעל וקיצץ יותר מאחרים, בעיקר בתעשיות הבטחוניות, יקצצו לו קיצוץ נוסף — אמר אתמול שר הביטחון יצחק רבין בוועדת חוץ וביטחון. השר רבין אמר, כי יתנגד לכל קיצוץ בתקציב הביטחון. כל הדוברים, למעט שריד, התנגדו לקיצוץ נוסף.

גורם צבאי רשמי אמר ל"על המשמר" שקיצוץ נוסף בתקציב הביטחון יפגע בכושרו המבצעי של צה"ל ויביא את ישראל למצב שבו תיקח עליה סיכונים.

בצה"ל דוחים על הסף את תביעת האוצר לקיצוץ נוסף של 250 מליון דולר בתקציב הביטחון, ואומרים, כי משמעויות של קיצוץ כזה הן כבדות ביותר ויש להם השלכה על תיפקוד הצבא והתעצמותו ובעקיפין גם על התעשיות הבטחוניות.

מתברר, כי התקציב קוצץ ב־700 מליון דולר מדי שנה. "אם־ידברו על קיצוץ נוסף נצטרך לחזור ולפטר אנשי קבע ואזרחים עובדי צה"ל.

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 7, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

קדאפי מקבל החוק הבינ"ל להגבלת השימוש בנשק כימי

דליה שחורי (ארה"ב)

סגנית דובר מחלקת המדינה של ארה"ב פיליס אוקלי אישרה אתמול כי בסוף השבוע התקבל מכתב משר החוץ של איטליה ג'וליו אנדריאוטי ובו מסר מנשיא לוב מועמר קדאפי.

במסר קיבל עליו קדאפי את מגבלות החוק הבינלאומי בענין השימוש בנשק כימי.

אוקלי סרבה לגלות את תוכן המכתב ואמרה כי מחלקת המדינה לומדת את המסר. הנשיא רייגן אמר בשבוע שעבר, כי נשקלת אפשרות להפציץ את המתקן לייצור נשק כימי שהוקם בלוב וכי ארה"ב באה בדברים עם בנות בריתה בעניין זה.

נראה, כי קדאפי הזדרז להעביר מסר לארה"ב לפני שזו תנקוט פעולה נגד המתקן שהוקם בארצו.

תאצ'ר הזמינה את שמיר ל"ביקור רשמי" בבריטניה

מוטי בסוק

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר הזמינה אתמול את יצחק שמיר ל"ביקור רשמי" בלונדון. לפני הבחירות דחתה תאצ'ר כמה פניות של לשכת רה"מ בירושלים לפגישה ביניהם.

ההזמנה כלולה במברק ברכה ששלחה תאצ'ר לשמיר, עם הקמת הממשלה החדשה. תאצ'ר מדגישה במברק, כי ישראל לא נרתעה אף פעם מאתגרים, וכי העתיד צופן לישראל בעיות רבות. אין אתגר כמו השלום.

יש לקוות, כי ישראל, כישוריה האדירים ותושייתה תצליח לנווט עצמה, בהנהגתו של שמיר לשלום. תאצ'ר הביעה תקווה, כי הקשרים הידידותיים בין ארצה לישראל ימשכו, וכי פגישתם בלונדון תוקדש לנושאים המטרידים ומעניינים את שתי המדינות.

צה"ל יפסיק לגייס נערים מרקע חברתי קשה

אבי בניהו

החל ממחזורי הגיוס של 1989 יפסיק צה"ל לגייס נערים מרקע חברתי קשה — החלטה רשמית בעניין נתקבלה [illegible] ועל ישומה תופקד אגף כח אדם.

על פי ההחלטה, שקדמו לה לכסים [illegible] יחידת מקא"מ (קורס אבלוסית מוחוה) [illegible] הידוע בכינוי "גערבי רפול".

גורם צבאי רשמי קשר אתמול את החלטת [illegible] בתקציב ובסדר העדיפויות. שצה"ל נאלץ [illegible] להחלטה היא בעיקרה חיסכון כספי, חבנו שבתקציב [illegible] נצליח לעשות הכל." החלטת אמטח הכללי [illegible] מאות בני נוער מדי שנה.

שמיר הבטיח לבן אלישר כי ינסה לאשר את מינויו כשר

סאר לי־שחר

ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיח לאליהו בן אלישר, כי יעשה מאמצים להביא בקרוב למליאת הכנסת את אישור מינויו לשר. שמיר נפגש אתמול בלשכתו עם בן אלישר ושוחח איתו על הקשיים שנתגלעו בעניין מינויו של בן אלישר.

מלשכת רה"מ נמסר, כי שמיר קיבל חוות דעת משפטית כי אין הוא חייב להביא לאישור מרכז הליכוד את צירופו של בן אלישר לממשלה. חוות הדעת המשפטית מסתמכת בין השאר על התקדים של שמיר עצמו. שמיר נלקח ע"י בגין מתפקיד יו"ר הכנסת ומונה לשר חוץ בלי להביא את הדבר לאישור מוסדות המפלגה.

חברת הכנסת אורה נמיר, האמורה להצטרף לממשלה יחד עם בן אלישר אינה מאמינה כי תתמנה לשרה. היא כבר החלה אתמול בהכנות לקראת מינויה המחודש ליו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

שוחררו 12 חשודים בפיצוץ מכונית התופת במטולה

יהודה צור

שניים עשר תושבי רצועת הביטחון, שנעצרו באמצע חודש אוקטובר לאחר פיצוץ מכונית התופת שבה נהרגו שבעה חיילי צה"ל, סמוך למטולה שוחררו אתמול.

לאחר התפוצצות המכונית נעצרו תושבים רבים מכפרים הסמוכים לאיזור הפיצוץ. כל העצורים הוחזקו בכלא אלחיאם, מקצתם חודשים. כאמור אתמול הוחלט לשחרר שניים עשר מהעצורים בהם שלוש נשים.

הדיאלוג בין ארה"ב לאש"ף עשוי להתחדש בקרוב

דליה שחורי (ארה"ב)

מקור במחלקת המדינה אמר כי ארה"ב עשויה להיפגש עם נציגים של אש"ף פעם נוספת בתקופה הקרובה עוד לפני השבעת הנשיא המיועד ג'ורג' בוש. המקור אישר, כי השיחות בין ארה"ב לאש"ף בתוניס היו מאכזבות ונתגלה בהם פער עמוק בין הגישה האמריקנית לזו של אש"ף, שאמרו כי האלימות בשטחים אינה בגדר טרור שערפאת הבטיח להסתלק ממנו. עם זה המקור הדגיש כי חילוקי דעות בשלב זה מובנים ויש צורך להמשיך בדיאלוג.

ביתנו שרוי באבל כבד
על מותה של חברתנו היקרה
רות ברנר
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, 28.12.88,
בשעה 15.00
בית הזורע

חברי הכנסת מכל הסיעות הגיבו באכזבה ובספקנות על הפיחות

צבן: אחרי שהסוסים ברחו נזכרה הממשלה לסגור את הדלתות ● רמון: זהו צעד מוזר המנוגד לכל היגיון כלכלי ● תיכון: פרס הוא קאובוי היורה לכל הכיוונים ● אורון תובע לכנס בדחיפות את ועדת הכספים

יורם בר

חברי הכנסת הגיבו בספקנות ואכזבה לא מעטה, אחרי הציפיות שהיו להם מפרס, על הפיחות בן חמישה האחוזים.

המועמד לראשות ועדת הכספים מטעם המערך, ח"כ מיכה חריש, סירב להגיב, דווקא בגלל היותו מועמד לראשות הוועדה. המועמד האחר, ח"כ שמעון שטרית, הגיב: "זהו פיחות בשיטת הסלאמי שמטבע הדברים האפקטיביות שלו תהיה מסוייגת, כי בסלמי מחכים לפרוסה הבאה".

ח"כ יאיר צבן אמר, כי פיחות של 5 אחוזים הוא תרגיל בפסיכולוגיה של המונים שספק אם יצליח, אך אינו תחליף לצעדים ממשיים להבראת המשק. "אחרי שהסוסים ברחו מהאורווה נזכרה הממשלה לסגור חלקית את הדלתות בחוט תפירה", אמר צבן והוסיף, כי הממשלה, בנק ישראל וגורמים אחרים במשק אחראים לבריחה של דולרים רבים מקופת המדינה על-ידי יצירת ציפיות אדירות לפיחות, הן על-ידי הדלפות מכוונות והן משום שנמנעו מגיבוש תוכנית כלכלית-חברתית להצלת המשק. הוא דרש למנוע פגיעה מהעובדים וקצבאי הביטוח הלאומי, במיוחד בדרגות ההכנסה הבינוניות והנמוכות, כתוצאה מהפיחות.

חבר ועדת הכספים מטעם מפ"ם, ח"כ חיים אורון, פנה ליו"ר ועדת הכספים הזמנית, ח"כ אוריאל וינשטיין, בדרישה לכנס בדחיפות את הוועדה ולזמן אליה את שר-האוצר ונגיד בנק ישראל כדי שיבהירו את צעדם התמוה - פיחות של 5 אחוזים ארבעה ימים לפני תום שנת המס, שיגרום הפסדים עצומים להכנסות המדינה ויגביר את קשייהן של החברות הנמצאות בקשיים כלאו־הכי.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) השווה את פרס לקאובוי היושב על כיסא האוצר, שולף אקדח ויורה לכל הכיוונים. "הוא ישגע את העוסק עוד תקופה ארוכה", אמר תיכון והביע ספק אם ועדת השרים לענייני כלכלה או משרד-המסחר-והתעשייה היו בסוד הפיחות. להערכתו, ירוצו כעת כולם לקנות דלק בגלל חוסר הוראות באשר למחירו בעתיד. "זה פשוט לא רציני. מכיון כל האלטרנטיבות הוא בחר בגרועה ביותר. היתה זו עוד הוכחה לכך שאסור למנות שר-אוצר שלא גדל עם הכלכלה. מי שגיוון מיועצים - יוצא מבולבל ומקבל החלטות מבולבלות".

ח"כ אמנון רובינשטיין (שינוי) כינה את הפיחות לא בשר ולא חלב. להערכתו תימשך הציפייה לפיחות נוסף, ובהיערער עיקור תוספת היוקר, המהלך יזיק למלחמה באינפלציה.

"עוד לא תפסתי את משמעות הפיחות הזה. זה פיחות ולא פיחות. אם כבר אז כבר" - אמר ח"כ מנחם פורוש (אגודת ישראל).

סיעת ר"צ הסתייגה מדרך קבלת ההחלטה על הפיחות והעריכה, כי הציפייה לפיחות נוסף בינואר עלולה להכניס את המשק לסחרור פיחותים ואינפלציה שיערערו כל יציבות. "למשק דרושה תוכנית כלכלית המעודדת עבודה, צמיחה ופריון, ולא הסתבכויות בפעולות מוניטריות ספקולטיביות" - אמרו בר"צ.

ח"כ עובדיה אלי (ליכוד) דרש אף הוא לכנס בדחיפות את ועדת הכספים של הכנסת לדון בפיחות. אלי העריך, שהצעד הזה יביא לאי-שקט במשק.

ח"כ יואש צידון (צומת) אמר, כי 5 אחוזים הם מעט מדי ומאוחר מדי ויש להצטער על כך שהממשלה, הנתמכת על-ידי 97 הכ"ים, אינה מסוגלת להעביר תקנות התחייבות מהמצב, גם אם טעון כנסן קיים.

יו"ר סיעת המערך, ח"כ חיים רמון, כינה את הפיחות מוזר, לא מובן ומנוגד לכל היגיון כלכלי. רמון פסל פיחות ללא צעדים נלווים והביע תמיהה על העיתוי, ארבעה ימים לפני תום שנת המס. לדבריו, גרם הפיחות להגדלת הפסדיה של "כור" ב־25 מיליון דולר.

מנהיגי קהילות מבריה"מ — ביקור ראשון

משלחת של רבנים מבריה"מ, מנהיגי הקהילות היהודיות במוסקווה לנינגרד ואודסה, מבקרת בארץ כאורחת בית הכנסת הגדול בתל-אביב.
משרד-החוץ בירושלים קבע אתמול, כי יש לראות את הביקור במסגרת שיפור האווירה ביחסי ברית-המועצות וישראל. הביקור גם משקף רוח אחרת ביחסי הממסד הסובייטי עם הקהילה היהודית בברית-המועצות. זהו הפתח הראשון לקשרים בין הקהילה היהודית הגדולה שם ובין מדינת ישראל. במשרד-החוץ מקווים, כי אחרי הביקור הראשון הזה נהיה עדים לביקורים רבים נוספים.
בצילום: הרב הראשי של מוסקווה, אדולף שייביץ (מימין), והרב חיים לויט מלנינגרד. (כיתוב: מוטי בסוק. צילום: אנדרה ברוטמן)

הממשלה הרחבה מזכירה לצבן את תיבת נוח

בצלאל עמיקם

הממשלה עתירת הממרים תחייב בקרוב פרסום מודעת "דרושים חברי כנסת" — התלוצץ אתמול מעל הדוכן שאול עמור (ליכוד) בנאום הבכורה שלו. היה זה בעקבות הודעתו של ראש הממשלה על צירוף שני שרים חדשים לממשלתו — זבולון המר ואבנר שאקי — והקמת משרד חדש לאיכות הסביבה.

הממשלה הרחבה זכתה, בצד דברי הביקורת, גם לשבחים ולברכת הדרך מחברי הכנסת. אחד המרוצים היה שמואל הלפרט (אגו"י), שהדגיש את ההשוואה המוצדקת, המוכנת והלגיטימית, של רבבות אברכים ובחורי ישיבה עם תלמידי תיכון ואוניברסיטאות.

ערנה סולודר (מערך), שצידדה בממשלה בעלת הבסיס הרחב, מחתה עם זאת על כך שלא נמצא בממשלה כיסא פנוי לאשה אחת, הראויה לו יותר ממרבית השרים שזכו בו.

ליאיר צבן (מפ"ם) הזכירה הממשלה את תיבתו של נוח: "אל הממשלה הזאת אתם באים שניים שניים, זוגות זוגות, ממש כמו אל תיבת נוח. ימים אלה מזכירים לנו את ימי המבול השוטף והמטביע דברים יקרים מאין כמותם. אולם מבול של שרים אינו תשובה למבול של צרות ומצוקות. גם הפעם מי שיציל ויבשר את קץ המבול תהיה היונה ועלה הזית שבפיה. גם ממשלת הסירוב המאוחדת הזאת לא תמנע את בוא היונה".

יאיר צבן חלק שבחים למשרד החדש לאיכות הסביבה. לדעתו, נוכח ההזנחה המושעת בתחום זה ומציאותם של מוקדי סיכון המוניים, יהיה משרד איכות הסביבה לברכה. הוא ביקר בחריפות את מינויו של אבנר שאקי לכהונת שר. "שאקי הכתים עצמו בכתם בלתי נסלח שעה שחתם על הצעת החוק לשחרור ממאסר של אסירי המחתרת ודומיהם".

הצעת חוק להעלות את שכר הגימלאים ב־5 אחוזים

בצלאל עמיקם

מצוקתם של הגימלאים, שקיצבתם נשחקת ללא הרף, עלתה אתמול על שולחן הכנסת בהצעת חוק שנועדה להעלות את שכרם ב־5 אחוזים.

אורה נמיר (מערך) הזהירה, כי אם לא תתחולל מהפיכה בקרנות הפנסיה תחול מפולת אדירה. היא קראה שלא להוליך שולל את אזרחי המדינה ולא להגיע למצב שלא יוכלו לשלם להם פנסיות.

יאיר צבן (מפ"ם) שיבח את המרכיב השוויוני שבחוק אך הזהיר מפני תקדים מסוכן שהוא יוצר. תקדים זה מתבטא בניתוק גימלאי המגזר הציבורי מצמידותם לעובדים הפעילים.

צבן הודיע, כי סיעת מפ"ם תחדש את הצעת החוק שלה להצמיד את הגימלה לשכר הממוצע במיגזר הציבורי.

מקורות קומוניסטיים: גורן נפגש עם מנהיגנו בגדה

פנחס ענברי

מתאם הפעולה בשטחים, שמואל גורן, נועד באחרונה עם בשיר ברגותי, הנחשב מנהיג הקומוניסטים הפלשתינים בגדה המערבית. כך מסרו לכתבנו מקורות קומוניסטיים.

המנהל האזרחי מכחיש את דבר הפגישה. לכתבנו נמסר, כי למתאם גורן אין מניע לפגוש בברגותי, אבל פגישה כזו לא התקיימה.

המקורות הקומוניסטיים לעומת זאת אומרים, כי הפגישה התקיימה לפני כשבועיים. לא נמסר מה היה תוכנה. הם הדגישו כי לברגותי לא היתה ברירה, מכיוון שהוזמן לפגישה נוסח כהוראה.

כתבנו מעריך, כי אם אכן התקיימה פגישה כזו, היה המתאם מבקש לברר באילו תנאים יסכימו הקומוניסטים לעריכת בחירות כלליות בגדה, ומה עמדתם לגבי המשך האינתיפאדה.

בת 14 ממזרח ירושלים נשלחה למעצר במנזר

פנחס ענברי

באנה בסאם א־סאיה, נכדתו בת ה־14 של יו"ר המועצה הלאומית הפלשתינית, השייח' עבד אל-חמיד א־סאיח, נשלחה למעצר יוצא דופן: במנזר במזרח ירושלים.

נגד הנערה, תושבת מזרח ירושלים, נפתח משפט בחשד שזרקה עם חברותיה אבנים על אוטובוס ישראלי בשועפט. שופט בית-המשפט המחוזי החליט לשלוח אותה למעצר, אבל לא לבית-כלא רגיל, אלא למנזר "דאר אראהבאת" במזרח ירושלים.

הנערה מכחישה כל קשר לתקרית יידוי האבנים. היא טוענה במשפטה, כי היתה בקרבת מקום, אבל ברחה כאשר שמעה יריות.

המשטרה: חקירת "יש גבול" — לא בנושאים פוליטיים

זהבה מוזס

"המשטרה אינה עוסקת בחקירות פוליטיות אלא בחשד לביצוע עבירות על החוק" — הגיב אתמול דובר משטרת ישראל על הפרסומים השונים בקשר לחקירה משטרתית סמויה לבדיקת פעילותה של תנועת "יש גבול".

בהודעת הדובר נמסר, כי היועץ המשפטי לממשלה העביר לחקירת המשטרה חשד להסתה שלא לשרת בשטחים במילואים ופרסום חוברת מסיתה בנושא זה וכי המשטרה חוקרת אך ורק את הנושא שהועבר על-ידי היועץ המשפטי לממשלה, שלא הינחה אותה לבדוק תחומים נוספים כלשהם.

כזכור עוסקת המשטרה מזה כמה חודשים בבדיקה מדוקדקת של פעילות תנועת "יש גבול" בעקבות יוזמת השב"כ ובהמרצת ברוך אברהמי, עוזרו של יוסף חריש.

כנס
לקראת הבחירות המוניציפליות
מתקיים היום, יום ד' 28.12.88 בשעה 16.00, בבית מרכז מפ"ם, בהשתתפות מזכיר המפלגה
מוזמנים:
מזכירי הסניפים, נציגינו במועצת עיר ובמועצות מקומיות וחברי הוועדות המוניציפליות
נא הבטיחו השתתפותכם!

רבין: אש"ף בעד המשך האינתיפאדה אבל יש בו מחלוקת לגבי האמצעים

יורם בר

"הארגונים הטרוריסטיים בשטחים וה"חמאס" רוצים להגביר את הטרור כדי לטרפד את מהלכי ערפאת, ואילו הקומוניסטים רוצים להפסיק את ההתקוממות, כי לדעתם השיגה האינתיפאדה את מטרותיה" — אמר אתמול בוועדת החוץ והביטחון שר-הביטחון, יצחק רבין.

לדבריו, מוסכם בקרב אנשי ערפאת שיש להמשיך באינתיפאדה, אולם ישנה מחלוקת באשר לאמצעים. "יש ביניהם החושבים שפגיעה באנשי צבא אינה טרור, אבל צריך לזכור שמבחינתם גם משגב עם ומטולה הן מטרות צבאיות", אמר רבין והוסיף, כי הכוונות שלום להתמודד לטרות כל הקושי והסבל היא עובדה.

רבין מסר את סיכום הנפגעים מהאינתיפדה, לפיו נהרגו עד כה בשטחים 320 איש, נפצעו למעלה מ־7000 ונעצרו למעלה מ־21 אלף איש, מתוכם עדיין מצויים במעצר 5600, מהם 1200 במעצר מנהלי.

לדברי רבין, הבעיה הקשה ביותר היא בעיית האבן, בעיקר כיוון שב־80 אחוז ממיידי האבנים הם ילדים מתחת לגיל 14. בין הצעדים שננקטים מנה רבין מיגון של עוד 180 אוטובוסים הנעים בשטחים ובניית כבישים עוקפים במקומות בעייתיים כמו קלקיליה.

ח"כ יוסי שריד ור"צ האשים את רבין בכך שטעה והטעה בהערכות לאורך כל הדרך. "אמרת שלאינתיפאדה אין ולא יהיה כל הישג מדיני, והנה קרה מה שקרה". על כך הגיב רבין: "באמת לא האמנתי שערפאת יתקפל מילולית בצורה כזו". שריד: "זו באמת הבעיה שלך".

שריד הוסיף וטען, כי ילדים חולי סרטן וכאלה הזקוקים לדיאליזה, אשר אינם מקבלים טיפול בגלל האינתיפאדה, הם קורבנות טרור ומי שאחראי לזה הוא הטרוריסט. הגיבה על כך ח"כ גאולה כהן: "מי ששולח ילדים למערכה, בריאים או חולים, יודע שיהיו קורבנות גם מקרבם. במלחמה כמו במלחמה". הפתרון, לדעתה, הוא לקחת את כל האבנים שהם זורקים ולבנות מהם ישובים.

לרפול (צומת) יש, כמו תמיד, פתרונות קלים. הוא לא הבין מה הבעיה. "מה זאת אומרת שאי-אפשר לטפל באבנים? זורק אבן בכביש — הערבים לא נוסעים בכביש הזה חודשיים. שיסעו לעפולה דרך באר-שבע. ויש הרבה דברים מה לעשות עד שיורים: הניפו דגל על עמוד חשמל — חבל לא זורם בעמוד הזה חודשיים. שלא יהיו תנורים בחורף ולא מקררים בקיץ, ואז לא יהיה צורך לירות באף אחד. אם ילד זורק אבן, או בבית-המשפט יש להעניש את אביו בגירוש". שריד: "זה לא חוקי". רפול: "אז הכנסת יכולה להעביר חוק כזה שפועל נגד המדינה והיא אינו אוהד -- התוצאה".

ח"כ אורון: לשחרר מצה"ל את פעיל "כך" שעומד בראש "מדינת יהודה"

יורם בר, בצלאל עמיקם, פנחס ענברי

ח"כ חיים אורון (מפ"ם) שיגר מכתב חריף לשר-הביטחון, יצחק רבין, בו הוא דורש ממנו לשחרר לאלתר מצה"ל את סרן מיכאל בן-חורין, פעיל "כך" העומד כיום בראש הקבוצה להקמת "מדינת יהודה".

במהלך שירותו של סרן בן-חורין ממושב נוב שברמת-הגולן כקצין מילואים בצפון, הוא שרבב התבטאויות חמורות במסגרת שיעור שנקרא "תרגולת מוצב" ב־29.11.88 כגון: "כדאי ללמוד את שטח האויב (סוריה). סך הכל גם זו ארץ-ישראל". וכן: "בזמן התקפה ארטילרית על מוצב, יש ללבוש שכפ"צ, קסד"ה, ומי שיש לו, גם משקפי מגן --- סך הכל הירבוני יש רק אחד".

אורון ציין, שכדי להוסיף חטא על פשע, החליט הקצין "כשירות לציבור" לפי דבריו, לחלק לחיילים צילום של האמנה הפלשתינית "כדי שתדעו מה הם חושבים עלינו".

ברשותו של ח"כ אורון נמצאת תלונתו המפורטת של חייל המילואים שנכח במקום.

דובר צה"ל סירב להתייחס לידיעה זו והפנה את כתבנו לשר-הביטחון.

הוראה לפתוח בחקירה

התארגנותה של קבוצת נאמני "כך" המכנה את עצמה "מדינת יהודה שבדרך" תיחקר בחקירה משטרתית יסודית בחשד של עבירה על חוק העונשין ההמרדה. ראשי ההתארגנות הם קבוצה מוכרת היטב לשלטונות וזכו בעבר לגישה סלחנית. בעקבות תלונות החליט אתמול היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, להורות למשטרה לפתוח בחקירה נמרצת עקב ההשלכות לפגיעות בסדרי המשטר והחברה. על-פי חוק העונשין צפוי עושה מעשה לקום המרידה או קושר עצמו לעשות זאת לחמש שנות מאסר.

גם על-פי חוק ההתאגדויות אסורה והקהילות והצטרפות לגוף שבהתעצלותו הוא מסית, מסית, ומעודד לערער את סדרי השלטון במדינה.

צה"ל לא יתיר את כינוס תומכי הגוש בקריית-ארבע שבו בדעתם להכריז על הקמת "מדינה יהודה החופשית". כך נמסר לכתבנו מקורות במערכת הביטחון. תומכי כהנא כבר שכרו את המתנ"ס בקריית-ארבע לצורך ההכרזה, אבל עדיין לא הגיעה למערכת הבטחון בקשה מצדם לערוך את הכינוס.

המשכים

נמשכים הנסיונות

(סוף מעמוד ראשון)

לניהול שיחות ומשא ומתן ישיר עם אש"ף.

ראלי הודיע, כי מצרים גורסת שחייב להתנהל משא ומתן ישיר בין אש"ף לישראל. הוא הוסיף, כי קאהיר משקיעה מאמצים רבים בקשר עם הכשרת הקרקע למשא ומתן מעין זה.

בירושלים מציינים, כי ראש הממשלה מעוניין בביקור מובראק בישראל ולכן הוא נמנע מלהגיב ישירות לתנאים שהושמעו לביקור מעין זה מצד מצרים. יועץ ראש־הממשלה לענייני תקשורת אבי פזנר, אמר "אנחנו ממשיכים לברר את האפשרות לביקורו של מובראק" ואילו דן נוה, יועץ התקשורת של שר החוץ ארנס, אמר "כל הנוגע לביקור אפשרי של נשיא מצרים בישראל יטופל במסגרת הערוצים הרשמיים הקיימים בין שתי המדינות."

בלשכת ראש־הממשלה אמרו אתמול, כי יצחק שמיר יחשוף את תכנית השלום שלו בעוד מספר שבועות. ייתכן שאם יבוא מובארק לביקור בישראל, תתפרסם התוכנית ערב בואו. משקיפים פוליטיים מצריים הביעו את החשש, כי הצעות הישראליות להחיות את מסגרת קמפ דיויד אינן אלא נסיון טקטי, שנועד לחתור תחת מאמצי השלום הערביים.

המשקיפים התייחסו לנוסחת קמפ דיויד, אותה הם תיארו כ"מיושנת" ואמרו שהסכמים אלה מן הראוי "שיניחו להם לנוח בשלום בקברם."

"הם הרגו את ההסכמים ואין עתה דרך לחדש משא ומתן על בסיס קמפ. דיויד, אמר הדיפלומט המצרי הותיק תחסין באשיר והוסיף "איש לא יסכים כיום לשאת ולתת על פי קמפ דיויד, לא הפלשתינים, לא המצרים ולא הירדנים."

ראשי ההסתדרות הודיעו

(סוף מעמוד ראשון)

קיסר תקף אתמול בחריפות את מדיניות האוצר, ואמר כי כעת מסתבר שבאוצר ובבנק ישראל שולפים מן המגרות, כמתוך שיגרה, הצעות מוכרות כמו עיכוב תוספת היוקר. הטלת תשלומים על חולים ומיסוי קיצבאות. להצעות אלה, אמר קיסר, התנגדה ההסתדרות בעבר, והיא מתנגדת להן גם כעת.

קיסר דיבר לפני הפיחות לפני מועצת קרן הגמלאות המרכזית. הוא נמנע מלתקוף אישית את שר האוצר שמעון פרס, ואף ציין כי הוא מקווה ש"מקצת ההצעות המועלות בימים אלה באוצר אינן על דעתו של שר האוצר החדש".

במשרד האוצר זועמים

(סוף מעמוד ראשון)

ושיש לו אישור של שר האוצר לעשות כן.

פקיד בכיר אחר אשר הפיחות הפתיע אותו, היה נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ. במס הכנסה התנגדו לפיחות לפני סוף השנה, שכן הכנסות המדינה ממיסי חברות ירדו בעשרות מיליוני שקלים, עקב שומות מוקטנות של החברות.

ברונו: צעד מתחייב

ברונו הגן על הפיחות באומרו, שהיה זה צעד שהתחייב בגלל אירועים חריגים. הוא אמר אתמול לכתבים, שהיה חשש מקניות מוגברות של מטבע חוץ בימים הקרובים. כאיש האחראי ליתרות מטבע חוץ של המדינה, אמר, היה מחובתו לפעול. לדבריו, כל נגיד בעולם היה עושה אותו דבר.

בבנק ישראל יעקבו היום מקרוב אחר תנועות במטבע חוץ בבנקים, מתוך תקווה שאכן ירגעו קניות המט"ח מצד הציבור. ברונו ציין, שהיה בצעד שננקט אתמול כדי להרגיע, והוסיף שכבר אתמול הודיעו הבנקים על ביטול הוראות קניה של מטבע חוץ בהיקף גדול.

בנק ישראל איפשר לבנקים לבטל את הוראות הקניה לאחר הודעת הפיחות, ועל פי אומדנים שונים, בוטלה הקנייה של כמחצית מהסכומים שנרכשו עד לצהריים.

לדברי ברונו, הצעד שננקט אתמול לא קשור לתכנית כלכלית, אלא היה תשובה ללחץ חריג על מטבע חוץ. הוא ציין, שיש עדיין צורך בביצוע תכנית כלכלית, ושהמפתח להצלחתה הוא הקיצוץ של מיליארד שקל שמציעים האוצר ובנק ישראל.

ההסתדרות לא תוותר

במשרד האוצר המשיכו אתמול בתכנון הצעדים הבאים ובניסוח התוכנית הכלכלית, מתוך תקווה שיהיה ניתן למנוע את ניזקי הפיחות. אולם כבר אתמול הובהר לראשי המשרד, שמצפה להם משא ומתן קשה עם ההסתדרות. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד נפגשו עם פרס בשעות הערב והבהירו שאין בכוונתם לוותר על חלק מתוספת היוקר המגיע לעובדים.

גם שמיר לא ידע

סאריילי שחר

הפיחות אתמול נעשה בלא התייעצות עם ראש הממשלה שמיר. עוזריו הכלכליים של שמיר, עמוס רובין ושמואל סלבין, שמעו על הפיחות במהדורות החדשות ודיווחו על כך לרה"מ. גורמים כלכליים בלשכת ראש הממשלה אמרו, כי לא היה לזה תקדים, וכי עד כה נעשה כל פיחות בידיעת רה"מ ולאחר התייעצות איתו.

לפני הפגישה עם קיסר והברפלד כינס השר פרס מספר אקדמאים ואנשי כלכלה, בהם הוא נועץ בימים האחרונים בכל הקשור לתכניות כלכליות. בין אלה שזומנו ללשכת השר היו התעשיין אלי הורוביץ, פרופ אסף רזין, פרופסור חיים בן שחר, ויועצו לשעבר של פרס אמנון נויבך. אישים אלה התייחסו לביצוע פיחות ושמעו ביקורת נוקבת על הצד שננקט מפי כמה מראשי האוצר. נויבך אמר לאחר הישיבה, שהוא מקווה שהצעד ירגיע את ציפיות הציבור ושהיה זה צעד שנכפה.

נסים ומודעי נגד

שר האוצר לשעבר משה ניסים ביקר בחריפות את הפיחות, והאשים שכל אלה אשר נקראו להתייעצויות אצל פרס, הם שגרמו לבהלה בקרב הציבור. הוא אמר, כי לא היה מאפשר לרחוב להכתיב מדיניות. נסים נמנע מלבקר את פרס, אך מדבריו היה ברור, שהתנגד לפיחות וחשב שהיה זה צעד מיותר.

גם שר האוצר לשעבר יצחק מודעי, אשר בעצמו ביצע פיחות של השקל בשיעור של 9 אחוזים באוקטובר 1984 בלחץ נגיד בנק ישראל דאז, משה מנדלבאום, הביע הסתייגות מצעדו של פרס ואמר, שהשפעותיו של ה"מיני־פיחות" על הציפיות, יהיו מעטות ביותר. מודעי ופרס נועדו אמש, לאחר הפגישה עם ראשי ההסתדרות.

לנפתלי בן־משה היקר
איש ההגות הפוליטית
ועתיר המעש
בהגיעך ל־70
שא ברכה מקרב לב
חיים שור, יצחק רן, ברוך פישמן

הסדר נדיר עם שניים שהוצא נגדם צו גירוש:

יעזבו את הרצועה לחמש שנים תוך התחייבות להימנע מפעילות עויינת

בתום חמש השנים יוכלו השניים — מראשי הוועדות העממיות — לשוב לרצועה אם יעמדו בהתחייבותם ● הפרקליטות סירבה לחתום על הסדר דומה עם מגורש נוסף ושניים אחרים ויתרו על כך מרצונם ● אחד העותרים עורר מהומה כשדיבר בגנות הכיבוש

עתי"ם

שניים מראשי הוועדות העממיות ברצועת עזה, שהוצא נגדם צו גירוש, חתמו על הסדר נדיר עם הפרקליטות, לפיו יעזבו את איזור רצועת עזה לחמש שנים.

השניים, עטה אבו קרש (52) ונביל תמים (22), יצטרכו לחפש עד ה־6 בינואר מדינה שתיאות לקלוט אותם בתחומה. אם לא ימצאו מדינה כזאת - יגורשו. הם התחייבו שלא ליטול שום חלק בפעילות עויינת חתרנית או מסיתה, העלולה לפגוע בביטחון ובסדר הציבורי באיזור רצועת עזה ובתחומי מדינת ישראל. בתום חמש השנים יבדקו השלטונות אם עמדו בהתחייבות עליה חתמו. אם לא יפרו את ההתחייבות יוכלו לשוב לרצועת עזה. אם יחליטו השלטונות שלא להתיר את שובם, יוכלו השניים לנקוט כל הליך משפטי נגד ההחלטה, לרבות פנייה מחודשת לבג"ץ.

שלושת שופטי בג"ץ דנו אתמול בעתירות של ארבעה מגורשים נוספים. שניים מהם, עבאר אל מונעים אבו עטיה וסעיד בארכה, החליטו לבסוף שלא לחתום על הסדר דומה עם הפרקליטות והורו לפרקליטיהם, עורכי־הדין אוסאמה סעדי וחוסיין אבו חוסיין, לבקש לבטל את העתירות. הפרקליטות, מצידה, סירבה לחתום על ההסדר עם עבדאללה אבו סמהדנה (18), מרצה למדעים באוניברסיטת עזה. אבו סמהדנה נעצר והואשם בכך ששימש ראש ההנהגה העממית המאוחדת ברצועת עזה. צו הגירוש נגדו הוצא לפני ארבעה חודשים וועדת ערר צבאית בעזה דחתה את בקשתו של סמהדנה לבטלו. כאמור, הפרקליטות סירבה לחתום איתו על הסדר, לפיו יוכל לשוב לרצועה בתום חמש שנים.

לפני תחילת הדיון אתמול דחה השופט דב לוין את בקשותיהם של שש העותרים לגלות לפרקליטיהם את החומר החסוי שבידי השב"כ שהביא להוצאת צווי הגירוש נגדם.

שלושת השופטים, מנחם אלון, משה בייסקי ואליעזר גולדברג, נתנו להסדר שחתמה הפרקליטות עם שניים מהמועמדים לגירוש תוקף של פסק־דין וביטלו, כמבוקש, את העתירות האחרות.

לאחר תום הדיון ביקש סעיד בארכה, שביטל את עתירתו, לשאת דברים בפני השופטים. הוא לא הכחיש שהוא פועל נגד הכיבוש הישראלי. הוא ביקש מבית־המשפט שיורה את הדרך לאדם המבקש להגשים את שאיפותיו הלאומיות. "על סמך הוכחות שלא ניתן לי לראותם הוצא צו הגירוש נגדי. זהו פסק דין מוות", אמר בהתרגשות.

בשלב זה הכריז השופט אלון כי הדיון הסתיים. אחד העותרים, עייש אבו סיעדה, החל לצעוק בתא הנאשמים צעקות רמות נגד מנהיגי ישראל ובראשם יצחק שמיר, שמעון פרס ויצחק רבין. שוטרים צבאיים ניסו להשתיקו, אך בני משפחתו של סיעדה, ובראשם אמו, החלו לזעוק, נופפו בידיהם וסימנו V באצבעותיהם. השוטרים והשוטרים הצבאיים שהיו באולם מיהרו להוציא את העותרים מאולם בית־המשפט.

לראשונה בתולדות צה"ל — קצין דרוזי בחיל הים

אבי בניהו

לראשונה בתולדות צה"ל מכהן קצין דרוזי בחיל־הים. רס"ן א. שהתקבל לחיל־הים באוגוסט השנה לאחר שאת שנות שירותו בצה"ל עשה בחילות היבשה, הוא הדרוזי הראשון שמשרת בחיל הים.

יצויין, כי בני העדה הדרוזית המשרתים בצה"ל בשירות חובה אינם יכולים לשרת בחיל האוויר, חיל הים, חיל המודיעין, הקשר ותחומים נוספים והם מוגבלים לחילות היבשה.

רס"ן א., תושב הגליל, נשוי ואב לשניים, "פרץ את המחסום" וקבע תקדים — מזה מספר חודשים הוא מכהן בתפקיד במפקדת חיל הים.

כתבנו מציין, כי עמותת הקצינים הדרוזים המשוחררים שהוקמה באחרונה פועלת אצל שר־הביטחון, הרמטכ"ל ואלופי צה"ל כדי לאפשר לקצינים בני העדה להשתלב ביותר מגורים בצה"ל.

גם הסקטור העסקי חייב לעבור שינוי מבני — קובע יו"ר הבורסה

אורי נחשון

צמצום המגזר הציבורי והקטנת מעורבות הממשלה יעלו יפה רק אם הסקטור העסקי — הנהלות, עובדים ובעלי מניות — יסתגלו לכללי המשחק החדשים, ויבינו כי קיומם תלוי בראש ובראשונה בהם — אמר אתמול יו"ר דירקטוריון הבורסה, חיים שטסל.

במסיבת עיתונאים לסיכום הפעילות בבורסה ב־1988 אמר שטסל, כי הזרמת כספים מהאוצר, שינוי שער החליפין והורדת ריבית גרידא לא יבטיחו את רווחיות הייצור והיצוא. "אם לא יירתמו העובדים וההנהלות לתהליך שיקום וחידוש הצמיחה, תחודש האינפלציה וספק אם ההתאוששות הכלכלית תגיע לכלל צמיחה משמעותית", אמר. לדבריו, השינוי המבני אינו סיסמה מופשטת הנוגעת רק לסקטור הציבורי, והוא חייב לחול גם על הסקטור העסקי.

בסכמו את הפעילות בשוק ההון במהלך השנה אמר יו"ר דירקטוריון הבורסה, כי באווירה הקשה ששררה בשנה האחרונה, בעקבות המיתון בסקטור העסקי, ניתן לציין גם מספר נקודות אור. לדבריו, שוק אגרות החוב תפקד והתפתח ובשנתיים שחלפו מאז הרפורמה בשוק ההון הוכפלה במונחים ריאליים יתרת אגרות החוב הנסחרות בבורסה והיא מגיעה ל־27 מיליארד ש"ח.

נקודת אור נוספת רואה שטסל בעניין הרב שגילו משקיעי חוץ בחברות בורסאיות, כמו "טבע", "דלתא", "סאיטקס", "הכשרת הישוב", "עסיס החזקות" ו"ארגמן". "התפתחות זו מצביעה על פוטנציאל חשוב ולא מנוצל של כלכלת ישראל", אמר.

מנכ"ל הבורסה, יוסי ניצני, אמר, כי במהלך השנה האחרונה הגבירה הבורסה את פעילותה בבדיקות של פעילות חריגה. הוא ציין, כי נבדקו 34 מקרים של פעילות חריגה עקב מאבקי שליטה, השפעת הנפקות מתוכננות על המסחר, סחירות נמוכה וחשדות למניפולציות בשערי מניות. הבורסה גם בחנה, לדבריו, כ־40 עסקי־ בין חברות מנפיקות לבעלי עניין בהן. ב־20 מקרים נבדקה מחלקת הביקורת של הבורסה חשדות לניצול מידע פנימי.

המסחר בבורסה הושבת אתמול בגלל הפיחות (צילום: אנדרה ברוטמן)

"בית־הדין הרבני מעכב יציאתי מהארץ כדי לכפות עלי שלום בית"

טוען תושב חיפה, ימאי בן 65, בעתירה לבג"ץ

עתי"ם

ימאי בן 65 מחיפה עתר אתמול לבג"ץ נגד בית־הדין הרבני בחיפה, שהוציא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ כדי לכפות עליו, לדבריו, הסדר "שלום בית" עם אשתו.

העותר טוען באמצעות פרקליטתו, עו"ד מרינה לוי מהשרות המשפטי של האגודה לזכויות האזרח, כי דייני בית־הדין הרבני בחיפה הוציאו נגדו צווי עיכוב יציאה מהארץ בלתי חוקיים והאריכו את תוקפם, מבלי לזמן אותו לדיונים כדי שיוכל להתנגד לצעדים שננקטו נגדו. לדבריו נוהג בית־הדין הרבני כך כדי לכפות עליו הסדר "שלום בית" עם אשתו. הוא, מצידו, מעוניין לתת לה גט ומוכן להפקיד גט בקופת בית־הדין הרבני, כדי שכאשר יעזוב את הארץ לא תהפוך אשתו לעגונה.

הוא מבקש מבג"ץ להתערב בהחלטות בית־הדין הרבני ולהורות על ביטול צווי העיכוב נגדו, כדי שיוכל לצאת מישראל ללימודים גבוהים או ללימודים מתקדמים באוניברסיטת לונדון.

בעתירה נטען, כי בני הזוג נשואים 35 שנה ולפני שנה וחצי הגיש הבעל תביעת גירושין נגד אשתו בבית־הדין הרבני. האשה, מצידה, הגישה תביעה נגדית להסדר שלום בית ובית־הדין הרבני קיבל בינואר השנה את תביעתה והוציא צו עיכוב יציאה נגדו. במאי 1988 פתח הבעל בשביתת רעב במחאה על הארכת צו עיכוב היציאה. הוא הגיש בקשה לדיון בפרשה בבית־הדין הרבני הגדול ושלושת הדיינים שם החליטו בחודש יולי השנה שהתיק יוחזר לבית־הדין הרבני בחיפה לצורך דיון דחוף.

בעתירתו טוען הבעל, כי בית־הדין הרבני בחיפה מתעלם מהחלטת בית־הדין הרבני הגדול וכך גרלה הפגיעה בזכותו היסודית לחופש תנועה.

פרקליטתו מצטטת מפסיקה קודמת של בג"ץ שבה נקבע, כי אין לבית־הדין הרבני סמכות לכפות שלום בית על־ידי מתן צווי עיכוב יציאה מהארץ.

העתירה הועברה לעיונו של שופט תורן.

הבריטים עם שחרור האזרח שהיה כלוא שנתיים באיראן: צעד נוסף בשיפור היחסים

רויטר, סי"א, איי.טי.

לונדון. — אזרח בריטי שהיה כלוא באיראן במשך למעלה משנתיים חזר אתמול אל מולדתו, לאחר ששוחרר על־ידי השלטונות האיראניים. הוא נעצר באיראן והואשם בכניסה בלתי חוקית למדינה, ומעורבות בתקרית ירי בגבול האיראני.

ניקולאס ניקולה בן 23, הגיע בטיסה של חברת התעופה האיראנית לשדה־התעופה "היתרו" בלונדון, לאחר ששוחרר שלשום והועבר לידי השגרירות הבריטית בטהראן.

ניקולה נעצר בדצמבר 1986, על־ידי משטרת הגבולות האיראנית בדרום המדינה, בגבול פקיסטאן כשברשותו נשק. הוא נשפט לשלוש וחצי שנות מאסר.

יצויין שבריטי אחר, רוג'ר קופר, שנעצר לפני שלוש שנים באיראן באשמת ריגול, טרם שוחרר על־ידי השלטונות האיראניים.

שחרורו של ניקולה על־ידי האיראנים נתקבל בלונדון כאות לשיפור נוסף ביחסים בין שתי המדינות, שחודשו בחודש שעבר על רקע שביתת הנשק במפרץ. האחראי לענייני בריטניה באיראן, גורדון פרי, אמר על שחרור האזרח הבריטי, "זה צעד חשוב בשיפור היחסים בין טהראן ללונדון."

ניקולאס ניקולה בלונדון לאחר שחרורו אתמול (תצלום:איי. פי.)

צוללנים הצטרפו לחיפושים אחר שברי המטוס וגופות הנוסעים

דפנה ורדי (בריטניה)

קבוצה של צוללנים הצטרפה אתמול לכוחות הצבא והמשטרה הממשיכים בחיפושים אחר גופות הנעדרים ושברי מטוס פאן אם, שהתרסק ביום ד' בסקוטלנד. גווייה וכמה משברי המטוס הועברו ל"מוסד למחקר נשק ותחמושת" שבקנט, על מנת לנסות לקבוע את סיבת ההתרסקות — פיגוע חבלני או תקלה טכנית.

כוחות הביטחון הפועלים באיזור הבטיחו שבשעות הבוקר ינסו לשחרר לרשות המשפחות את גופותיהם של הראשונים מבין הרוגי המטוס. עד כה ניסו החוקרים לבדוק סימנים לחומר נפץ אשר יוכלו להעיד על הגורם להתרסקות, ועד שלא סיימו בדיקות אלה לא שיחררו את הגופות שנמצאו. 1,600 אנשי צבא משטרה ומתנדבים ממשיכים בסריקות הקפדניות באיזור המשתרע על כ־100 קמ"ר.

אנשי המשטרה הפועלים באיזור עצרו אתמול ארבעה אנשים החשודים בביזה, וגניבה מגופותיהם של נוסעים אשר נמצאו עדיין בשטח. ברשות אחד מהם נמצא ארנק כסף השייך לאחד הנוסעים שניספו. הארבעה יובאו היום בפני בית משפט מקומי להארכת מעצרם.

בארצות הברית גוברות ההשערות שאם אכן היתה זו פעולת חבלה, היא נעשתה על ידי אחד הארגונים הפלסתינים הקיצוניים אשר בסיסם בסוריה, ואשר הסתייעו או לפחות פעלו בידיעת הממשלה הסורית, וכי מטרתם היא לחבל בשיחות בין האמריקאים לאש"ף. אחד הגורמים להשערה זו הוא העובדה שבמטוס היו מספר אנשי מחלקת המדינה האמריקנית, ביניהם ראש משרד הסי.איי.איי בביירות, יועץ מדיני מהשגרירות בביירות, והאחראי על הבטחון במזרח התיכון מטעם השלטונות האמריקנים.

פיליפ אוקלי: ארה"ב קיימה לאחרונה שיחות עם מדינות במזה"ת על צמצום הטילים

סגנית דובר מח' המדינה אישרה ידיעה שפורסמה ב"ניו יורק טיימס" כי ארה"ב מציעה לקיים שיחות עם ישראל ומצרים ● תזמין נציגיהן לוושינגטון

דליה שחורי, רויטר

וושינגטון. ארה"ב הביעה בחודשים האחרונים את דאגתה נוכח הפצת טילים בליסטיים באיזור המזרח התיכון. זאת גילתה אתמול דוברת משרד החוץ, פיליס אוקלי, שדיווחה על שיחות בנושא זה שקיימו נציגים אמריקנים עם נציגים של המדינות האלה.

אוקלי אישרה את הידיעה שפורסמה ב"ניו יורק טיימס", כי ארה"ב מבקשת לקיים שיחות עם ישראל ומצרים, כדי לבדוק יחד דרכים לצמצום הפצתם של טילים בליסטיים באיזור. לדברי העיתון, מתכוונים השלטונות האמריקנים להזמין את נציגי ישראל ומצרים לוושינגטון בראשית ינואר לדיון בנושא זה.

העיתון מציין, כי הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, המתחיל את תקופת כהונתו ב־20 בינואר, התחייב לעשות כמיטב יכולתו למניעת הפצת טילים בליסטיים ומוסיף, כי יש להניח שהוא יתמוך ללא הסתייגות ביוזמה של הממשל שקדם לו. האמריקנים מעוניינים בין השאר בקבלת הודעות מראש על ניסויי טילים.

נודע כי ארה"ב גם מודאגת מהסכנה של שימוש בנשק כימי באיזור, והיא מבקשת להגיע להסכם כולל שיפחית את הסכנה של התקפת פתע ויגביל את מאגר הטילים והנשק הכימי באיזור המזרח התיכון.

ר"מ יפאן הדיח את רוב חברי הממשלה על מנת לחזק מעמדו

ניסיון נוסף להשכיח את שערוריית המניות בה היתה מעורבת ההנהגה

סי"צ

טוקיו. ראש ממשלת יפן, נובורו טאקשיטה, הדיח אתמול את רוב חברי ממשלתו, בנסיון לחזק את מעמדו, לאחר שהפופולאריות שלו ירדה פלאים. הוא מינה 15 שרים חדשים במקום אלה שפוטרו מממשלתו, המורכבת מ־20 שרים.

משקיפים אומרים שצעד מרחיק לכת זה של ראש הממשלה נועד להביא להשכחת שערוריית המניות, שהורידה את קרנה של ההנהגה היפנית, ולהכשיר את הקרקע לבחירות חלקיות לסנאט, האמורות להיערך בחודש יולי, וגם לבחירות כלליות במועד מוקדם ככל האפשר.

לאחר שהתברר כי מנהיגים רבים של מפלגת השלטון הליבראלית הפיקו רווחים מעיסקות בלתי חוקיות בבורסה, נאלץ שר האוצר, שאף הוא נמנה עם הנהנים מאי־הסדרים הכספיים, להתפטר. אך התפטרותו לא הרגיעה את דעת הקהל וסקרים שפורסמו לאחרונה מצביעים על כך שטקשיטה הוא ראש הממשלה הזוכה למידת פופולאריות נמוכה ביותר. 50 אחוז מהמשתתפים בסקר הביעו את אי־שביעות רצונם מהנהגתו.

בין השרים הממשיכים לכהן בממשלה החדשה של טקשיטה — שר החוץ סוסקה אונו, שר האוצר תצואו מורימה, ושר ההגנה קיצירו תתסאואו.

שביתת רכבות בסלובניה; קריאה להתפטרות ר"מ יוגוסלביה

איי.פי.

לובליאנה. כ־1,000 פועלי רכבות של הרפובליקה הסלובנית פתחו אתמול בשביתה כללית ושיתקו כמה קווי־תחבורה. הפועלים ביקשו למחות בדרך זו נגד ירידת רמת החיים. הם תובעים שהשלטונות יכפילו את שכרם שבמקום.

השובתים, כרכיתם נהגי קטרים, קראו להתפטרותו של ראש ממשלת יוגוסלביה, ברנקו מיקוליץ', עליו הם מטילים את האחריות למצב הקשה של מערכת הכספים של המדינה.

גם פועלי הרכבת בבלגראד תיכננו שביתה דומה, שהיתה אמורה להתחיל בתחילת חודש ינואר, אך ביטלו אותה כאשר ההנהלה המקומית העלתה את שכרם ב־50 אחוז.

יוגוסלביה סובלת מתסיסה חברתית גוברת. האינפלציה הגיעה ל־250 אחוז ועל המדינה רובץ חוב חיצוני של 21 מיליארד דולר.

לפי נתונים רשמיים, ירד השכר הריאלי ביוגוסלביה כ־25 אחוז מתחילת השנה.

פועלי הרכבת מרוויחים שכר השווה כ־200 דולר לחודש, שהוא כמעט כפול מהשכר הממוצע ביוגוסלביה.

שערי מטבע חוץ בנק הפועלים — 27.12.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1			1.7933	1.8157	1.8038
דולר אמריקני	1	1.64	1.72	1.6696	1.6904	1.6800
מרק גרמני	1	0.92	0.97	0.9411	0.9529	1.9462
לירה שטרלינג	1	2.96	3.10	3.0119	3.0495	3.0281
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2756	0.2790	0.2770
ין יפאני	100	1.32	1.38	1.3394	1.3561	1.3459
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8336	0.8440	0.8379
פרנק שווייצרי	1	1.10	1.15	1.1168	1.1307	1.1222
כתר שבדי	1	0.26	0.28	0.2727	0.2761	0.2741
כתר נורבגי	1	0.25	0.26	0.2542	0.2574	0.2558
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2432	0.2462	0.2447
מרק פיני	1	0.39	0.41	0.4008	0.4058	0.4036
דולר קנדי	1	1.37	1.44	1.3971	1.4146	1.4059
דולר אוסטרלי	1	1.38	1.49	1.4325	1.4504	1.4414
ראנד דר' אפריקאי	1	0.42	0.59	0.7053	0.7141	0.7099
פרנק בלגי	10	0.44	0.46	0.4488	0.4544	0.4514
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.38	1.3378	1.3545	1.3451
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2786	1.2946	1.2854

מורדים אפגניים שרפו בובת נג'יבולה בהפגנת יום השנה לפלישה הסובייטית

רויטר

פשאוואר, אפגניסטאן. מורדים מוסלמים שרפו אתמול בובה של נג'יבולה, השליט הפרו־סובייטי של אפגניסטאן בעצרת לציון 9 שנים לפלישת ברית־המועצות לאפגניסטאן.

אלפי מורדים, פעילי כוחות ההתנגדות ופליטים, התאספו סמוך לגבול עם פאקיסטאן, הניפו דגלים בצבע ירוק ולבן והשמיעו סיסמאות "אלה אכבר". כ־10 אנשים, חלקם במדי צבא, שרפו בובה אדומה ברמותו של נג'יבוללה, השליכו אותה לארמה ודרכו עליה עד שהפכה לאפר.

באותו מעמד קרא גולבודין הקמאטיאר, מנהיג של אחת משבע מפלגות המחתרת, שבסיסן בפאקיסטאן, להקמת מדינה איסלאמית. הוא האשים את מוסקווה בנסיון לחלק את אפגניסטאן על ידי קיום שיחות עם מנהיגי המורדים ועם המלך לשעבר זאהיר שאה.

"ממשלה לא מוסלמית אינה מקובלת עלינו. איננו מסכימים שהממשלה תיכפה על העם האפגאני, הכריז הנואם בפני כ־10.000 מוג'הידינים.

רדיו קאבול הודיע ביום ראשון כי ממשלת אפגניסטאן ומנהיגי ברית המועצות מאמינים שהמלך הקודם יוכל לסייע בשיחות הפיוס עם המורדים.

באיסלאמאבאד, אמר דובר המוג'אהדין, עבדול ראחים, במסיבת עיתונאים, כי שבע מפלגות המורדים אינן מעוניינות לעשות שום עסקה עם בריה"מ.

הדובר האשים את הפקידים הסובייטים המנהלים שיחות על חילופי שבויים, שהם אינם רוצים את שבוייהם בחזרה.

„מקום בצמרת"

„מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' — קול ישראל — 27.12.88

1. נשבע - חיים משה
2. ברח בשינקין - מנגו
3. סוטו יום שישי - מנצ'ר
4. האיש מן החלום - ירדנה ארזי
5. איתה לבנה - אבי טולדנו
6. קו הטירוף - לאה לופטין
7. כמו בתמונה - ריטה
8. בדרך אל חיים - משינה
9. לילה ים תיכוני - אורי פיינמן
10. עולם תעשייתי - סי היימן
11. הטבעת נפלה - קורין אלאל
12. מכור לאהבה - אדם
13. מתחילה מהתחלה - מנגו
14. בוא - ריטה
15. שיר דרכים - ארנה ומשה דץ
16. כיוונים נעלמים - אילנה אביטל
17. מחמאים - טאטו
18. ילד שלי - ריקי גל
19. כלה עלבונות - יגאל בשן
20. אם - שמוליק קראוס
21. לאורך הטיילת - התל־אביבים
22. היא נולדה מחדש - שלמה ברטי
23. אצבעות - דין
24. סליחה - מתי כספי
25. כאותה המיטה - ארנה ומשה דץ
26. מתוח - מאיר כהן
27. חתול מפלצת - רמי פורטיס
28. עוד תזרח השמש - ג'קי מייקה
29. סמנגה - מתי כספי
30. אני והצל שלי - מוני וכראבא

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31. איש בודד - איש נודד - יהדר כהן
32. נחום תקום - מייקי
33. בואי אלי - צביקה פיק
34. מחזיק מעמד - יצחק קלפטר
35. ילדה טובה - דליה כהן שמחה
36. ככה זה - גידי גוב
37. גלים קטנים - יוני נמרי
38. נע ונד - בועז שרעבי
39. זמן של אהבה - מני בגר
40. והוא יושב לו על הבר - נורה גל

„כתוב באזניכם" - חפינת לשיפוטכם
41. כל העניין הזה - רוני ידידיה
42. טיפה נשמה - אורי פיינמן
43. שירה של ירמה - דפנה דקל
44. ספק - אילנה אביטל
45. קטיפה - יגאל בשן
46. בגנן בלבבה - אבי דור
47. יתצאת אל החופש - טיית אביב
48. אל תעזביני - חולי

יצאו את המצעד
● אם אנחנו - שרון ליפשיץ
● שקיעתה של הזריחה - רמי פורטיס
● נדודי שינה - שלמה גרוניך
● אל תלך - רוני
● ברחובות שלנו - משינה
● שקיעה אחת - אדם

גזור ושלח — אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010
זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ____
כתובת: ____
מיקוד: ____ תאריך: ____

לראשונה יותרו לפרסום שירי מחאה של חיילים סובייטים

איי.פי.

מוסקווה. שירים של ותיק מלחמת אפגניסטאן, שהוחרמו בשעתו על־ידי המכס הסובייטי, עומדים להתפרסם על־ידי צבא ברית־המועצות, ובמקביל ייצאו לאור גם קלטות עם הנוסח המילולי והמוסיקה. זאת מגלה בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראוודה" במאמר שהתפרסם אתמול לציון יום השנה התשיעי לפלישת כוחות צבא ברית־המועצות לאפגניסטאן.

המחבר והשירים שלו הם פופולאריים ביותר בקרב ותיקי מלחמת אפגניסטאן.

שביתות והפגנות ברחבי סודאן בעקבות העלאות מחירים צפויות

סי"צ

חארטום. כ־5,000 איש הפגינו אתמול בלב חארטום, במחאה על העלאות המחירים עליהן הודיעה הממשלה. במקביל נערכו שביתות כלליות בחבל מדעאני, מדרום לבירה, ובעטבארה שבצפון. רוב המשתתפים בהפגנות היו פועלים וסטודנטים.

המפגינים השמיעו סיסמאות עוינות כלפי הממשלה, ביניהן: "לא ניתן לממשלת הרעב למשול בנו", "סוחרי הדת שדדו את האספקה שלנו".

בוואד מדעאני הכריזו נציגי 75 איגודים מקצועיים על שביתה, עד שהממשלה תבטל את העלאות המחירים החדשות. המפגינים כיתרו את בנייני הממשל המקומי, ודרשו את התפטרות הממשלה.

בעטבארה החליטו האיגודים המקצועיים על שביתה של ארבעה ימים.

ממשלת סודאן הודיעה אתמול על העלאת מחירים של מוצרי־צריכה, "כפיצוי על העלאת השכר ב־500 אחוז", עליה נמסר בשבת.

העלאות מחירי מצרכים כגון סוכר נומקה בצורך "להגביל את צריכתם". ההיטלים על מוצרים מקומיים ומיובאים יועלו ב־15 אחוז.

על היום
28.12.88

פנחס ענברי

דיבורים תמורת שקט

פרטי "התוכנית המדינית החדשה", שראש הממשלה שמיר מתכוון לפרסם בקרוב, אינם ידועים, אבל אין צורך להפליג ברמיזות כדי לנחש במה מדובר: תוכנית קמפ דייוויד מורחבת, שעיקרה בחירות כלליות למועצה מינהלית בשטחים, ומתן שלטון עצמי לפלשתינים, תוך השארת צה"ל בבסיסיו.

החידוש העיקרי שהליכוד עשוי להכניס בעמדותיו עשוי להיות הסכמה לשיתופם של תומכי אש"ף, או לפחות אישים המייצגים את הזרם המרכזי באש"ף ותומכיהם במפקדה המאוחדת, כמו המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית והחזית הדמוקרטית. יש לציין, כי איש החזית הדמוקרטית, יאסר עבד רבו, משתתף בדיאלוג עם ארה"ב, והקומוניסטים הפלשתינים תומכים בדיאלוג הזה.

לא מכבר ניסתה אישיות בכירה במינהל האזרחי להסביר לי, כי מעולם לא פעל המינהל נגד אישים כדוגמת חנא סניורה — ללמדך על המחשבות החדשות המתרוצצות במשרד הביטחון. רק לפני שנה וחצי הכריז שר הביטחון רבין, שסניורה הוא "סוכן של אש"ף".

באחרונה נודע, כי מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, נועד עם מנהיג המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית בגדה, בשיר ברגותי, ולמרות שדוברי המינהל האזרחי רגילים להסביר, שמעולם לא פסלו במגעיהם השוטפים נציגי זרם כזה או אחר של תושבי השטחים, על רקע התהליך המדיני המתחדש יש בכך חשיבות וחידוש.

על מה עשויים גורן והפלשתינים מהזרם המרכזי בשטחים לשוחח? מותר לנחש שעל הדרכים להפסקת האינתיפאדה. תשובת הפלשתינים נותנת לליכוד סיכוי, אבל גם מכניסה אותו למלכוד. תומכי פת"ח, וקרוב לוודאי גם הקומוניסטים, עשויים לומר: המפתח להפסקת האינתיפאדה הוא התהליך המדיני, כלומר, הסכמת ישראל לוועידה בינלאומית.

באשר להצעות הליכוד לערוך בשטחים

האם יסכים שמיר לוועידה בינלאומית, אולי בשינוי שם, תמורת הפסקת האינתיפאדה?

בחירות כלליות, הרי שכרוז מספר 31 שהופץ בשבוע שעבר כבר פסל את הרעיון הזה, כיוון שנועד ליצור הנהגה חליפית לאש"ף. אין לראות בקביעה זאת סוף פסוק, שכן במסגרת המגעים הבינלאומיים סביב מתכונת הסדרי הביניים ששתי המעצמות מדברות בהם, עשוי אש"ף להרוויח מהסכמה לערוך בחירות לעיריות או למועצת האוטונומיה, בתנאי שישראל תסכים לסעיף בהסכמי קמפ דייוויד, הקובע שהאוטונומיה היא רק שלב מעבר. אש"ף יאמר: שלב מעבר למדינה פלשתינית.

אבל לאש"ף יקשה מאוד להסכים לנוסחה מדינית המסומנת בתווית של קמפ דייויד, כיוון שכבר שלל את קמפ דייוויד בעבר, והדבר יעורר בעיות עם שני שותפיו העיקריים, הקומוניסטים ואנשי החזית הדמוקרטית. לפיכך מאיצה החזית בערפאת להקדים את כינון הממשלה הפלשתינית, לכלול בה ייצוג בולט לפלשתינים מהשטחים, ובכך לנטרל את האפקט המדיני של המועצה המינהלית שמציע שמיר. לפי כמה ידיעות, אש"ף כבר פתח במגעים עם אישים בשטחים לצורך הכללתם האפשרית בממשלה הפלשתינית.

בשטחים כבר עתה נטוש ויכוח, אם יוכל אש"ף להפסיק את האינתיפאדה בשלב כלשהו של התהליך המדיני. תומכי ערפאת והקומוניסטים סבורים שכן. החזית הדמוקרטית, חמס והג'יהד האיסלאמי אומרים לא. תומכי הפסקת האינתיפאדה אומרים, כי הסכמת ישראל לוועידה בינלאומית היא הישג שיצדיק הפסקת אש והכשרת הלבבות לשיחות בינה לבין הפלשתינים.

ביטוי להלכי־רוח אלה נתן ראש עיריית בית לחם, אליאס פריג' באיגרת חג המולד שלו. הוא דיבר באופן ברור על הצורך בהפסקת אש בין ישראל לפלשתינים, ויש להניח שדבריו לא נוסחו על דעת עצמו בלבד.

הליכוד, הנושא כעת בעול מערכות החוץ של ישראל, יהיה חייב להידרש במהרה לדילמה הזאת. כבר היום מוכן שמיר לפורום בינלאומי, הכולל רק את שתי המעצמות הגדולות. מדינות מערב אירופה לא יוצאו ברצון מהתהליך המדיני. עיתוני מזרח ירושלים מוסרים, כי העיקרון המנחה ביוזמה האירופית החדשה הוא הצעת נוסחה לשמיר, שתאפשר לו להסכים לפורום בינלאומי, אשר למרות שאינו מכונה בשם המוקצה ועידה בינלאומית, יכלול גם את מערב אירופה. אכן, קשה להבין מדוע שתי הגדולות כן ואירופה לא, ביחוד בעת שישראל הולכת ומשתלבת בשוק המשותף.

התפתחויות אלה הן גלולה קשה לעיכול לשר הביטחון רבין. אתמול הוא יצא חוצץ נגד כוונת משרד האוצר (שמעון פרס), לקצץ בתקציב הביטחון, והכריז שאין ממה לקצץ. אבל הוא שכח סעיף, שבו יכול התהליך המדיני לאפשר קיצוץ ניכר, אם לא חיסול מוחלט: האינתיפאדה.

טרזי נמנע מלחוץ את ידי למנוע ממני צרות בבית

משה עמירב

הנחיתה הראשונה שלי במצרים היתה ב־1973. אז, כאשר חצינו את תעלת סואץ, התקבלתי במטח של פגזים ורקטות. יותר מ־15 שנה לאחר אותו יום, שעה שאני עוזב את ישראל בדרכי לקהיר במטוס מצרי, אני חש תחושה משונה שלא תעזוב אותי גם במלון "רעמסס הילטון" בבירה המצרית.

בשבילי, טיסה במטוס מצרי פירושה להיות בקשר מתמיד עם האויב, גם אם אני יודע שמדובר באויב מן העבר. הטיסה הקצרה מלוד לקהיר הביאה אותי לכנס שכל משתתפיו ערבים. אפילו נציג האו"ם הוא מצרי. היתה תחושה מוזרה לשבת על הבמה, כאשר משמאלי האויב לשעבר, ומשמאלו האויב של היום — נציג אש"ף באו"ם, לביב טרזי, וכל הצופים כנו הם עיתונאים ונציגי תקשורת ערבים מנסיכויות המפרץ הפרסי, משאר מדינות ערב, וכמובן, נציגי אל־אהרם, אל־אכבר, אוקטובר, וקול קהיר.

הוזמנתי לקהיר על־ידי מזכיר האו"ם, כדי לשאת דברים ולהביע עמדתי בשאלת הסכסוך בינינו, הישראלים, לבין הפלשתינים. בטרם נפתח הכינוס ידעתי שאמצא את עצמי מחויב להגן על עמדות הממשלה ובכללן, צחוק הגורל, עמדותיו של שמיר שבארץ אני תוקף אותן כעמדות בלתי סבירות ומסוכנות.

בהמשך הכינוס מצאתי את עצמי מסביר בלהט לעיתונאי מכוויית מדוע ישראל אינה קופצת מיד מעורה לשמע דבריו של ערפאת, המכיר בזכות קיומה. "אתה מבין", אמרתי לו, "עבורנו זה עדיין 'קלאם פאדי' ומלים פורחות באוויר. אנחנו זקוקים לזמן נוסף כדי להאמין שהאויב, שב־40 השנים האחרונות הצהיר על רצונו להשמידנו, מתכוון בעת לחיות אתנו בשלום. אני חושב שצריך לתת לאש"ף צ'אנס ולהתחיל בהידברות עמו, אבל תבין, שמיר הוא השרן גדול, וייקח זמן לשכנעו".

דקות ספורות לפני שהוזמנתי לשולחן הנשיאות ראיתי את לביב טרזי צועד לקראתי כשעל פניו חיוך השמור לפגישות עם ידידים ותיקים. הוא נעצר לידי, פנה לשגריר עומרי, נציגו של שר החוץ המצרי, ואמר לו בקול רם, כדי שאשמע גם אני, "מר משה עמירב, שעומד כאן, הוא איש אמיץ מאוד. אנחנו, הפלשתינים, מעריכים את פועלו ואת הדעות אותן הוא משמיע. הייתי רוצה מאד ללחוץ את ידו אבל אני חושש שזה יזיק לו כאשר ישוב לארצו. אדוני השגריר, אני מוכן ללחוץ את ידם והם לא יכולים ללחוץ את ידי".

השגריר המצרי הביט בי וחייך. גם אני חייכתי. מה יכולתי לומר? על־פי חוק שלא נשמע כמותו בתולדות העמים, חוק טיפשי ומזיק, מותר לי לדבר על אותה במה, בחסות האו"ם, עם לביב טרזי, אפילו מותר לי להתייחס לדבריו, אבל אסור לי להפנות את פני אליו, אסור לי להימצא עמו ביחידות, חס וחלילה. שהרי זה עלול להיות בבחינת מגעים אסורים. שלא כדרך הטבע.

עלינו שנינו, טרזי ואני, על הבמה. הוא התיישב בקצה השמאלי ואני — באופן סמלי שלו הורגלתי כבר הרבה שנים — בצידו הימני של השולחן. בינו לביני שורה של אנשי ממשל מצריים ונציג האו"ם, ומעלינו מתנוסס דגלן הכחול של האומות המאוחדות.

הכנס כונה מסיבת עיתונאים, למרות שכל אחד מהדוברים הירצה את עמדתו במשך כעשרים דקות. נציג האו"ם פתח את הכנס,

משה עמירב מדווח קורותיו על במה אחת במצרים, עם נציג אש"ף באו"ם

ובדבריו הקצרים משהו, ציין כמה החלטות של ארגונו בנושא הפלשתיני. כאשר סיים, העביר את רשות הדיבור ללביב טרזי.

טרזי, בשנות השישים לחייו, מקושט בזקנקן לבן ומטופח, מקריח, לבוש בהידור רב ודובר אנגלית רהוטה, משמיע את דבריו כדרך כלל בקול שקט, כאשר הנקודות החשובות נאמרות בהטעמה ומלוות בטפיחות יד קלות על השולחן. הוא יליד ירושלים, ועד היום מתגוררים בעיר אמו בת ה־80 ואחיו.

כאשר הזמנתי את מר טרזי ומר ערפאת בהרצאתי לבוא לבקר בירושלים ולהסביר את עמדותם לציבור הישראלי, קפץ האיש השקט הזה ממקומו, האדים כולו מכעס, התפרץ לדברי ואמר: "מר עמירב, אתה יודע שהממשלה שלך לא תסכים בשום פנים ואופן לכך שערפאת ואני נבוא לישראל. אני רוצה להזכיר לך, שמחר חל חג המולד הנוצרי, זו השנה ה־20 שאינני יכול לבקר בחג את אמי הזקנה בירושלים. האמן לי, חלום חיי הוא לבוא ולבקר אותה".

בנאומו דיבר טרזי אל עשרות העיתונאים שבאולם, אבל משום מה נדמה היה לי שקודם כל, הוא מדבר אלי. כמה פעמים אמר: "מר עמירב, אני רוצה שתעביר דברים אלה לחברים בישראל".

משפט אחד אותו אמר בשקט רב הדהד באוזני ואני רוצה לצטט אותו: "הגיע הזמן לכולנו, ישראלים ופלשתינים, להשתנות ולשנות את עמדותינו. מר עמירב עשה זאת ולכן יש סיכוי לשלום. גם אנחנו עשינו זאת, ובחודשים האחרונים עברנו תהליך ארוך וכואב, שבו החלטנו לוותר על הרעיון הישן של מדינה דמוקרטית חילונית, ולהסכים לקיומן של שתי מדינות בפלשתין. הסכמנו לקבל את קיומה של ישראל כדי להבטיח שלום לילדינו וגם לילדי האויב. אני מאמין שגישתנו החדשה נותנת סיכוי לשלום".

בהמשך תקף טרזי את ממשלת ישראל החדשה: "מהי תשובת ממשלת ישראל לעמדות החדשות של העם הפלשתיני? מהי עמדת הכנסת לגבי שאלות אלה? אני מקווה, שמשה עמירב יוכל להסביר את פשר אטימותה של הממשלה וחוסר רצונה להיכנס למו"מ לשלום".

לאחר מכן קיבלתי את רשות הדיבור. פתחתי בכך שאני נרגש להיות כאן, בחברת אויבים לשעבר ואויבים בהווה, "אך אני מאמין," אמרתי, "שכמו שהגענו לשלום עם מצרים, נגיע בתוך זמן קצר לשלום עם הפלשתינים. אנחנו חייבים למצוא בקירבנו את העוז לשנות עמדות מיושנות, ואני מסכים עם מר טרזי, ומעריך את מה שקרה היום באש"ף, כי זהו הסיכוי היחידי שיהיה שלום. אני עצמי שיניתי את עמדותי. ויתרתי על חלום ארץ ישראל השלמה כדי לזכות בארץ ישראל הבטוחה".

בהמשך דברי התפלמסתי עם טרזי לגבי ה"ניתוח ההיסטורי" שלו, ממנו עולה שאנו, היהודים, הגענו לאזור כנציגיו של האימפריאליזם, וכחור שכאלה נישלנו את ערביי הארץ מאדמתם. הרגשתי שאנחנו, היהודים, היינו אלה שהסכימו מאז ומתמיד לכל פשרה שהוצעה, ואילו הפלשתינים העמידו תמיד את הסכסוך על בסיס של "או אנחנו או אתם".

הסברתי, כי למרות שאינני מסכים עם עמדת הממשלה, לא ניתן לצפות ממנה לקבל את השינוי שחל באש"ף ללא חשדנות. "אני מאמין", אמרתי, "שבתוך שנה או שנתיים יישב יצחק שמיר יחד עם ערפאת ליד שולחן אחד". מיד שמעתי את הרחש שדברי עוררו באולם, שעה שהעיתונאים הערבים מיהרו לרשום אמירה זו של איש תנועת החרות לשעבר.

(סוף בעמוד 10)

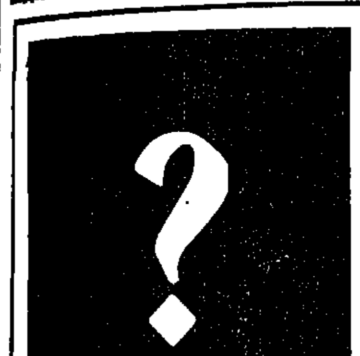

אלוף אמנון שחק, ראש אמ"ן בעתיד: מבפנים או מבחוץ?

דרוש: מקצוען לראש אמ"ן

כאשר ייבחר ראש חדש לאגף המודיעין רצוי שלא יוצנח לתפקיד ויתחיל ללמוד אלא שיוכשר ויצבור ניסיון בתוך המערכת

אבי בניהו

בקהיליית המודיעין יש הסבורים, כי אחת הסיבות להפתעה במלחמת יום הכיפורים היא, שבראש ארגוני הביון המרכזיים של ישראל באותה תקופה לא עמדו אנשים מקצועיים, בעלי ניסיון מעמיק בהערכה, השכלה מזרחנית וידע על מדינות־ערב ומנהיגיהן.

כאשר יידרש צה"ל בעתיד למנות ראש אמ"ן חדש, יש להניח לפי הניסיון עד כה, ששיטת המינוי תחזור על עצמה. בדרך כלל הגיעו לתפקיד קצינים מעולים בדרגת אלוף, לאחר שמילאו תפקיד או שניים באגפי המטכ"ל או בפיקודים. למעשה, כל ראשי אמ"ן עד כה מלבד אחד, האלוף אלי זעירא, לא צמחו מתוך חיל המודיעין, ואת ההיכרות הקרובה עם המערך המודיעיני עשו עם כניסתם לתפקיד.

בשנות התשעים יש מקום למחשבה על שינוי. בנוף זה, כל נושא הפיקוד על גייסות ויחידות יהיה שולי. אלה אכן קיימים, אך די להם בקצין בדרגה נמוכה מאלוף.

ראש אמ"ן חייב להיות אדם בעל חשיבה מנהיגותית, מזרחן ותיק, ואיש שמסוגל "לחדור למוח" של מנהיגי האויב, ולהעריך נכונה את חשיבתם וכוונותיהם.

רבים טוענים, כי השיטה הנהוגה עד היום למינוי ראש אמ"ן כושלת ביסודה. סוד גלוי הוא, שחלק גדול מהאלופים שכיהנו בתפקיד סיימו אותו בצורה בלתי מכובדת.

אלופים שהוצנחו ממערך השדה או מתפקידים בכירים במטה הכללי נתקלו בסוגיות המודיעין לפני נחיתתם בתפקיד החדש כ"צרכנים" בלבד, כלומר השתמשו במודיעין לתכנון, כבסיס להערכת מצב ולתוכניות עבודה. תפקיד ראש אמ"ן דורש למידה של חודשים על עשרות מדינות ומאות מנהיגים ואישים בארצות־ערב. רק לאחר שלוש שנים יכול אלוף כזה או אחר להיחשב למקצוען. בתקופות בהן לומד ראש אמ"ן חדש את תפקידו, מדינת ישראל עלולה להיות "חשופה בצרית" בכל הקשור לניצול חיל המודיעין. האם היא יכולה להרשות לעצמה מצב כזה?

טענה קבועה אל אגף המודיעין היא, שאינו מצמיח מתוכו דמויות מתאימות לתפקיד של "מעריך לאומי". בפרט בשבימי רגיעה, תפקיד ראש אמ"ן אינו נופל בחשיבותו מתפקיד הרמטכ"ל, לפחות אם נשפוט לפי קצב ההופעות בפני הקבינט והממשלה.

פתרון לסוגיה זו, שממעטים לדון בה בפומבי, עשוי להיות הפניית סגני אלופים ואלופי משנה לוחמים, בעלי פוטנציאל, לאגף־המודיעין, למסלולי הכשרה במגוון תפקידים של איסוף החומר המודיעיני, ניתוח, מחקר והערכת מידע, עד שיגיעו לעמדה ולכמות ניסיון מצטבר, שיאפשרו להם להתמודד על התפקיד.

מבלי לפגוע כלל בראשי אמ"ן בעבר, בזה שמכהן עתה ובאלו שישרתו בעתיד, שכולם טובים ומוצלחים — בהיעדר דרך החשיבה המוצעת, גם ראש אמ"ן הבא יבוא מאותו מסלול פיקודי, או מראשות אגף המטכ"ל. אלה קצינים עם רקורד מרשים ומוח חריף, אבל בהכרח, לוקים במגבלות שפורטו כאן.

חשיבות המודיעין המסכל והמידע המודיעיני כהתראה לפני מלחמה, חייבו השקעה רבות באמצעים ועזרים לשדה הקרב העתידי. לאור כל אלה, יש מקום לשאוף למסלולי הכשרה שונים באמ"ן, כדי להגיע בשנים הקרובות למצב האופטימלי, ולראש אמ"ן המגיע לתפקידו החדש כמקצוען מושלם.

על הפרק

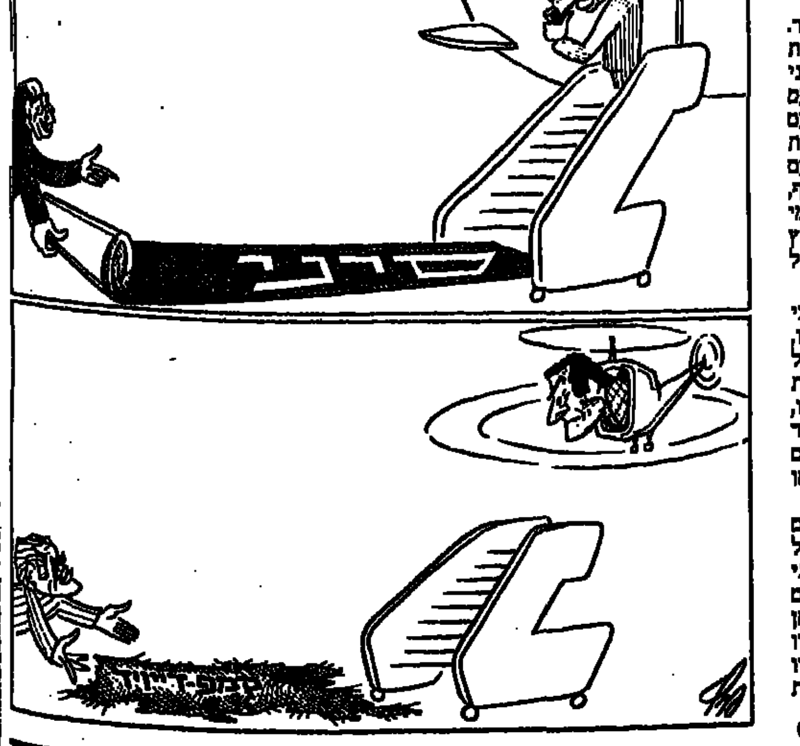

קופ"ח נתנה — המדינה תיקח

רופאי המדינה תובעים השוואת תנאים עם רופאי קופ"ח, והם אולי ייענו, אך באופן שלא ייטיב עימם אלא יפגע בעמיתיהם

מערכת האישפוז מהווה זה למעלה משנה מוקד של תסיסה במערכת הבריאות. לפני כשלושה חודשים הגיעו רופאי קופ"ח להסכם עם הנהלתם בדבר הפעלת משמרת־אחה"צ במרפאות בית החולים, החלת קיצור תורים חלקי, יישום הסכם האיבחונים מ־84' בצורה רחבה, הכוללת את רוב הרופאים, הסכם המעניק להם הטבות שכר משמעותיות ואשר הביא לרגיעה במערכת האישפוז של קופ"ח. רופאי המדינה נותרו איפוא בודדים במערכה, ופתחו מיד במאבק להשוואת תנאים עם עמיתיהם בקופ"ח, בהסתמכם על הצהרות שרי הבריאות והאוצר שהכירו בצדקת תביעתם.

ראוי לציין, כי בתי החולים הממשלתיים סובלים מתמיד מפער הולך וגדל בינם לבין בתי החולים של קופ"ח. הפער ניכר בעיקר בתנאי העבודה, ברמת הציוד הרפואי וברמת ההכנסה. היום מאיימת על המערכת הממשלתית גם "הגירת" מוחות מעולים ואפילו רופאים מתמחים למערכת של קופ"ח. הפער בשכר הלך וגדל גם הוא, ביחוד לאחר יישום הסכם האיבחונים 84' בקופ"ח. "במקרים מסויימים מגיע הפער עד 50 אחוז", אמר ד"ר אריה אורנשטיין, יו"ר ארגון רופאי המדינה. בדרך כלל נע הפער בהכנסה, בין אותם נושאי תפקידים, בין מערכת קופ"ח והמערכת הממשלתית סביב ה־30 אחוז. פרופ' מיכאלי, מנהל בית החולים איכילוב בתל־אביב, מוסיף: "אני מעריך שהפער בין השכר שלי לבין זה של מנהל בית חולים של קופ"ח הוא 25 אחוז לפחות, אבל אינני יכול לדעת בוודאות — ותלוש שלהם זה הסוד הכי שמור במדינה, על אף שאנחנו חברים באותו ארגון (ההסתדרות הרפואית)".

ד"ר אורנשטיין מגדיר היום את תביעות רופאי המדינה לטווח הקצר במלים אלה: "השוואה בינינו לבין מערכת האישפוז של קופ"ח בתיקצוב, כוח אדם והפניית חולים. המשאבים שמושקעים במערכת האישפוז של קופ"ח גדולים בהרבה מהמשאבים המושקעים במערכת הממשלתית. זה מתבטא בעבודה היומיומית, כששולחים חולים הזקוקים להחלפת פרק, למשל, לקנות בעצמם את הפרק, או באפשרות — שאינה קיימת במערכת הממשלתית — לפתיחת יחידות בתוך מחלקות, המאפשרת לרופא האחראי על היחידה עוד כוננויות ועוד תוספת בשכר. הפער בכוח אדם מתבטא אפילו במזכירות, שאין במחלקות המערכת הממשלתית, שם האחיות והרופאים עונים בעצמם לטלפונים".

עוד מאשימים היום רופאי המדינה את קופ"ח בהפניית חולים סלקטיבית למוסדות האישפוז. ד"ר אורנשטיין: "את החולים המעניינים, הן כלכלית והן רפואית, משאירה קופ"ח לעצמה". בנושא זה הגיעו ההאשמות לרמה בלתי מכובדת, מה שמעיד על תסיסה ותיסכול עמוקים, כדברי רופא בבית חולים ממשלתי: "כשנזרק בקבוק תבערה — את היהודים משאירים בבילינסון (של קופ"ח) ואת הערבים מעבירים לתל־השומר".

במערכת הממשלתית חוששים, כי ברגע שקופ"ח תתחיל להפעיל משמרת שניה בצורה מלאה, היא תשאב את כל החולים אליה והמערכת הממשלתית תתרוקן מתוכן. לטענת רופאי המדינה, היום מעדיפים מתמחים ללכת לקופ"ח ולמומחים מציעה קופ"ח תנאי עבודה מפתים, כמו פתיחת יחידות חדשות בראשותם, עם משכורת נאותה והטבות מפליגות. השבוע מסרו נציגי האוצר לשר הבריאות החדש, שהם עושים למען השוואה בין רופאי המדינה לבין רופאי בתי החולים של קופ"ח, ופועלים — כנראה באמצעות תביעה משפטית — לביטול הסכם האיבחונים מ־84' בקופ"ח, שכאמור, מעניק הטבות שכר לרופאיה.

זהו אמנם צעד שיביא להשוואה, אך הוא לא יפתור את בעיית המערכת הממשלתית, ולא יענה על תביעות השכר של רופאי המדינה, המסתתרות מאחורי התביעה להשוואה, ואף יגרור את מערכת קופ"ח חזרה אל מעגל הסכסוכים. קיימת גם השאלה, היכן עומד שר האוצר הנוכחי לנוכח מהלכי פקידיו, שהוכנו בימי נסים, נגד קופ"ח.

רונית מורגנשטרן

צריך לאשפז — את מערכת האישפוז

חשופים לאיידס בתחתית הסולם

אתי רוזנר, מיקרוביולוגית בכירה ב"שיבא", על שכר ומעמד במעבדות

אתי רוזנר היא אחת מ־2,200 עובדי המעבדות בשרות המדינה. מיקרוביולוגית בעלת תואר שני, וותק של 14 שנה במקצוע, היא עובדת במעבדה המתולוגית בבית החולים שיבא בתל־השומר. לגביה, כמו גם לגבי חברים אחרים למקצוע, המאבק אינו רק על הסכום שנכנס בתחילת החודש לחשבון הבנק, אלא גם על המעמד המקצועי.

בדבריה יש הרבה מרירות, וגם אזהרה מפני ירידה ברמה המקצועית במערכת שאקדמאים רבים עוזבים אותה אל קופת חולים והמעבדות הפרטיות.

"העבודה שלי דורשת מקצועיות, מיומנות ואחריות, ורק אדם עם השכלה אקדמאית יכול לעשותה. ובכל זאת, עבור 41 שעות עבודה בשבוע אני מקבלת כ־1,300 שקל ברוטו לחודש. זה מבזה. התוצאה היא נשירה עצומה של אקדמאים מהמערכת. רבים עוברים לקופת חולים, שם התנאים הרבה יותר טובים — הקידום בדרגות קל יותר, תוספת הרכב גבוהה יותר, ויש שעות נוספות גלובליות. אחרים עוברים ל'מכבי', למעבדות פרטיות, להוראה, או הופכים להיות סוכנים של ציוד מעבדות, מכשור רפואי, תרופות ושאר ירקות.

"במשך כל השנים שלא שבתנו, אף אחד לא נקף אצבע ואמר לסקטור הזה מגיע יותר. האחריות שגילינו היתה בעוכרינו. כשסקטורים אחרים שבתו, אנחנו הצטרפנו להסכמים שהנציחו את המשכורות הנמוכות. איך יתכן, שאותו סקטור מקבל במערכת קופת חולים עבור אותה עבודה, שכר גבוה בהרבה? ובתוך המערכת הממשלתית, רמת ההכנסה במעבדות שבבתי החולים היא בתחתית הסולם. את מקומם של הנפלטים המקצועיים תופסים בוגרי בתי ספר ללבורנטים. לציבור לא אכפת שתוך כמה שנים כוח אדם הרבה פחות מקצועי יבצע את הבדיקות החיוניות לבריאותו? אנחנו מיישמים תוצאות של מחקרים לטובת החולה. זה מחייב השכלה וידע שאין ללבורנט.

"עכשיו אנחנו נאבקים גם להכרה בעובדה, שאנחנו עובדים בסיכון מקצועי גבוה. אני עובדת עם דמים והפרשות, חשופה לזיהומי איידס, צהבת ומחלות זיהומיות אחרות, והיו מקרים מעולם. המערכת אינה מכירה בזה. לא מגיע לנו פיצוי על הסיכון הגבוה?

"אנחנו נכונים למאבק קשה. מספיק טאטאו את הבעיה שלנו. אנחנו סקטור רפואי־אקדמי ומתייחסים אלינו פחות משמתייחסים אל עובדי מינהל ומשק. אני מקווה ששר הבריאות החדש יכיר בבעיה שלנו ויעשה לפתרונה".

• • •

עובדי המעבדות מונים כ־8.5 אלף איש, מתוכם 2200 עובדי מעבדות בשירות המדינה, כלומר, מועסקים על־ידי המדינה בבתי־חולים ממשלתיים, במעבדות מרכזיות, במכון התקנים, במעבדה הפאתולוגית באבו־כביר ועוד. הם מנהלים מאבק מקצועי הנמשך כבר חודשים ומגיע לשיאו בשבועות האחרונים כדי לשפר את שכרם ואת מעמדם המקצועי תחת אותה סיסמה כשל הרופאים: השוואת תנאים לעמיתים שבקופ"ח. בקרב עובדי המעבדות יש אקדמאים רבים — מיקרוביולוגיים, ביוכימאים, בניהם בעלי תואר שלישי והשאר לבורנטים.

עובדי המעבדות רוצים בהכרה בהם כסקטור מועדף שווה־מעמד לרופאים. "ולא שברגע שאנחנו שובתים מוציאים לנו מיד צווי ריתוק בטענה שאנחנו חיוניים," אומר מזכיר הסתדרות המיקרוביולוגים, אשר גולדשלגר, ומוסיף: "כך קרה בבתי־החולים בתל־אביב בשבוע שעבר. לרופאים ששבתו לא הוציאו צווי ריתוק. או אם אנחנו כל־כך חיוניים — שזה יתבטא גם במאמץ בשכר. לא ייתכן שתמורת 700־800 ש"ח בחודש יעבוד מיקרוביולוג עבודה שיש בה אחריות לחיי־אדם, לא פחות מרופא במקרים מסויימים". לדבריו, העובדים מוכנים לצאת היום למאבק ממושך וחריף כדי להשיג את יעדיהם.

ר.מ.

נותנים צ'אנס לצור

לאחר שלושה שבועות של עיצומים והשבתות לסירוגין, שבמעט לא זכו להד בתקשורת, קפצו הרופאים ועובדי המעבדות על המציאה: פסק־זמן במאבק כדי "לתת סיכוי לשר הבריאות החדש" ■ יעקב צור בטקס חילופי השרים: "אני נכנס לתפקיד בדחילו ורחימו"

רונית מורגנשטרן

אותות ברורים של קוצר־רוח עצבני ניכרו במערכת הבריאות ערב הרכבת הממשלה. זה למעלה משלושה שבועות לא התנהלה עבודה תקינה במערכת האישפוז הממשלתית. שלושה שבועות רצופים של עיצומים, השבתות אזוריות לסרוגין של הרופאים, לצד השבתות דומות של עובדי המעבדות בשירות המדינה, ואין עונה — לא במשרד האוצר, שם חיכו למינוי שר חדש, ולא במשרד הבריאות, שם אולי לא חיכו לשר חדש אבל השרה, כשלא היתה עסוקה בפוליטיקה, ניסתה לעורר תשומת לב שר האוצר וראש הממשלה, אך לשווא.

גם מהתקשורת לא שבעו הרופאים נחת ופחות מהם עובדי המעבדות. התקשורת היתה עסוקה בפאולים הקואליציוניים, ועידת אלג'יר, הצהרות ערפאת בז'נבה. השיבושים במערכת הבריאות תפסו כותרות שוליות והזכירו לנו שוב את סדר העדיפויות הלאומי. ואמנם, הציבור הרחב לא הרגיש שמערכת הבריאות אינה מתפקדת כראוי, מי שכן הרגיש היו החולים, שכרגיל, חשו על גופם כשרים את נטל המאבקים במערכת הבריאות.

"לא נכשלנו במאבקנו ולא טעינו בעיתוי", אומר ד"ר אריה אורנשטיין, יו"ר רופאי המדינה. "רצינו שהנושא לא יירד מסדר היום וכן — לאותת לכל ממשלה שתקום, שהוא חייב לעלות על שולחנו מיד עם כינונה".

מתחילת השבוע יש סוף סוף ממשלה, ואחת הבעיות שעליה להידרש להן באופן מיידי, וכבר נדרשה, היא משבר הבריאות הנמשך כבר למעלה משנה וטרם בא על

ד"ר אריה אורנשטיין. עיתוי מוצלח

פתרונו. במשרד הבריאות יושב שר חדש, יעקב צור. במשרד האוצר גם כן שר חדש, שמעון פרס. לרשותם פסק זמן של שבוע, שנתנו להם רופאי המדינה ועובדי המעבדות בשרות המדינה, שני הסקטורים הנתונים כרגע בסכסוך עם המעסיקים. בשני הסקטורים מתרחבת התסיסה, ופרק זמן נוסף לא יינתן, כנראה, מה גם שפרס מכיר את הנושא, כמי שהיה חבר בוועדת חכרים לפתרון משבר הבריאות.

צור צריך ללמוד את הפרטים — ויש הרבה. הפתיחה שלו מעודדת. כבר שלשום נפגש שר הבריאות החדש עם יו"ר רופאי המדינה ולאחר מכן עם נציגי האוצר באותו עניין, והיום הוא נפגש עם נציגי עובדי המעבדות בשרות המדינה. לאן יובילו הפגישות, ימים יגידו, אך קרוב לוודאי שהשר צור יזכה לשיתוף פעולה טוב יותר מזה שזכתה לו שרת הבריאות, מצד שר האוצר פרס ושניהם חברים באותה מפלגה. יש לציין, שבתקופת כהונתה של ארבלי־אלמוזלינו במשרד הבריאות, התפתחה כמעט עויינות בינה לבין שר האוצר דאז, ניסים (ליכוד), ונוצר נתק לא בריא גם על בסיס פוליטי, שסיכל במעט כל מהלך שיזמה שרת הבריאות לשעבר.

"אני נכנס למשרד הבריאות בדחילו ורחימו", אמר השבוע יעקב צור בטקס חילופי השרים במשרד הבריאות. ואמנם יש לרחם על האיש, האמור לרפא את מערכת הבריאות החולה שלנו. בטווח המיידי עליו לטפל במערכת האישפוז הממשלתית הקורסת, מאוחר יותר במערכת קופ"ח, עוד אמור הוא להתחיל וליישם את מסקנות ועדת החקירה הממלכתית למערכת הבריאות, הצפויות להגיע לידיו בעוד למעלה מחצי שנה.

השר צור לומד עתה (ועד לשעות מאוחרות) להכיר את ההבדל בין "קבלת הקליטה" לבין "השמיחה" במערכת הבריאות. רבים מאחלים לו עכשיו הצלחה.

ערוץ ראשון | דורית גפן

נעים להיזכר

נוסטלגיה עושה בדרך כלל טוב לאנשים. נעים להיזכר.. זו לא רק בריחה. הזכרונות, רובם הגדול, עוברים רשת ניפוי, שמשאירה את הנעימים והטובים שביניהם. את הזכרונות הרעים, את הטראומות, משתדלים להרחיק. נראה, כי הסדרה הדוקומנטרית החדשה, "יום אחר", שייכת לאותה מערכת נוסטלגית של זכרונות מן הסוג הנעים יותר. איך היינו, כמה תמימים וכמה גיבורים, וכמה מתוחכמים.

הסיפור על מילוט ספינות שרבורג הוא ללא ספק סיפור טוב. יש בו כל האלמנטים של סיפור פוליטי, בטחוני, בינלאומי. סיפור רווי מתח והתפתחויות דרמטיות. בקיצור, חומר גלם לספר או אפילו לסרט. השאלה העיקרית שניקרה אצלי, כאשר צפיתי בתוכנית בהנחיית עודד קוטלר, היתה מה פתאום הוציאו מהאינוונטר דווקא את הסיפור הזה. שהרי למועדים של תוכניות דוקומנטריות־היסטוריות יש משמעות כלשהי. קצת מוזר ובלתי־שיגרתי להיתלות בחודש ויום, בדרך כלל מתייחסים לשנים. מבצע ספינות שרבורג קרה אמנם בסוף דצמבר 1969, ואף אנחנו מצויים עתה בסוף דצמבר, אך למה דווקא להביא את הסיפור לציון 19 שנה להתרחשותו. מדוע לא להמתין לתאריך עגול. אלא אם כן יש לפתע הקשר אקטואלי מיוחד במינו? מסתבר, שאכן יש כזה. ספר חדש שכתב מירון צור, שגם השתתף, יחד עם נתן כספי, בהכנת התוכנית הטלוויזיונית "יום אחר".

גיבור הספר, כמו גם גיבור התוכנית הטלוויזיונית שראינו השבוע, הוא מרדכי (מוקה) לימון. הוא היה אחד המספרים הראשיים בתוכנית ולצורך ההרגשה, החליט הבמאי להושיב אותו על גבי מיפלס מיוחד, מורם מכל המרואיינים האחרים. האסוציאציה שלי מההפרדה הזאת היתה דווקא שלילית. משום מה יצר אצלי מצב הבידוד הכמעט מזהיר, אסוציאציה של נאשם.

כמו שאמר עודד קוטלר, סיפור ספינות שרבורג מצלצל אולי באוזניהם של מי שנולדו לפחות בראשית שנות החמישים או קודם לכן. ראוי לזכור, כי אז, שנתיים לאחר מלחמת ששת הימים, כאשר האופוריה היתה בשיאה, ועם זאת היתה תחושה של מצוקה אמיתית נוכח האמברגו של ממשלת צרפת, עורר סיפור "חטיפת" חמש הספינות התרגשות גדולה שהתאימה להלכי הרוח של אותם ימים.

היום, הדראמה הגדולה של אז נבחנת באמות מידה אחרות ובפרופורציות שונות. בתחקיר הטלוויזיוני שראינו היו סיפורים רבים של אנשים שהיו קשורים בתכנון ובביצוע המבצע. בגלל מרחק השנים, היה חסר החלק הפוליטי־ישראלי. אך רוב הנפשות הפועלות של אז, שהיו בסוד העניין, כמו גולדה ודיין, כבר אינם בחיים.

עודד קוטלר הוא מנחה סימפטי, אך תוכנית דוקומנטרית מחייבת מנחה שהוא ראשית לכל עיתונאי. גם אם אפשר להכין מראש למנחה את השאלות, הרי כדי לרדת יותר לפרטים או לחשיפת תהליכים והחלטות — דרוש עיתונאי.

להרים סופסוף את התוכנית

אז מה, כל שבועיים אנו צפויים להופעה של ח"כ בתוכניתו של גזית? אפשר באמת לחשוב שזה הבידור שעם ישראל מצפה לו.

בליל שבת האחרון הוציא לנו גזית את פסח גרופר מ"הגפטלין". אם לא היו מזכירים לנו שהוא קיים ועדיין עובר בכנסת, מי בכלל היה זוכר. נכון, היתה לו איזו הברקה לפני שבוע כאשר התרעם על כך, שכמעט גרמו להתקף לב לידידו שריר, הוא מהתירות. אבל בשביל זה לא צריך להביא אותו למסך ביום שישי בערב, בשעת שיא של הצפייה, ולהזכיר לנו מהי הרמה של חלק מחברי הכנסת הנכבדה שלנו. זה כמעט כמו לתת פרס לעונש שהוטל עלינו.

ומה כבר מזכירים לנו בהזדמנות חגיגית זו? את הקפיצות של גרופר מהרכבת בעתלית או את הסרטים שהוא אוהב לראות. את מי זה צריך לעניין. במיוחד שכל זאת ניתן לנו בשפתו העילגת והדילילה של גרופר.

נדמה לי, כי גזית התעייף, לפחות התוכנית שלו. וזאת, עוד לפני שהתחיל ממש לרוץ אתה. כדאי מאוד שבזמן שבין תוכנית לתוכנית יחפש כמה פתרונות להרים סוף סוף את התוכנית.

לא אותו קליף

גם קליף ריצ'ארד הוא לא מה שהיה פעם. אפילו שמלווים אותו "הצלליות" הזכורות לטוב. אין מה לעשות. השנים עושות את שלהן.

קליף לא צריך כמובן, להתלונן. הוא נראה שיגעון, וגם שר לא רע. אבל איפה זה ואיפה סוף שנות החמישים וראשית שנות השישים, כאשר התחלקנו בין אוהדי אלביס לאוהדי קליף.

חלק מהפזמונים שומרים עד עצם היום הזה על טעם של שלאגר. ובני הטפש עשרה של אז ודאי הפתיעו את עצמם, כאשר זכרו את כל מלות הפזמונים בעל פה. כאילו לא עברו איזה שלושים שנה במעט, אולי שנתיים שלוש פחות.

החן של חן

איני רוצה לפתוח פה לשטן, לעשות "עאוזים". אבל איך אפשר להתאפק עד גמר משחקי גביע אירופה לאלופות, ולא לומר כמה מילים טובות של התפעלות ממשחקה של מכבי תל־אביב נגד איריס מלנציק.

לא צריך היה להיות אוהד משוחר של מכבי תל־אביב, ולא איזה לקאל שרוצה [illegible] אופקים, כדי להגיע למסקנה שמכבי תל־אביב נתנה הופעה מעולה. מה זה מעולה, משובחת. וראיתם את חן ליפין [illegible] משהו. איזה ערב הוא תפס [illegible] לא הפסקתי למשיל את העיניים מהכדור, שהכניס לסל, וכבר ראיתי אותו מן העבר השני.

טוב, על קורין מגי אני בכלל איני מרכבת, חיו שלו שווה זהב, וכאשר הוא בפורמה, היא שווה 18 קאראט זהב. גאליס ויאנאקיס היו בצורות מצוינות, אבל מה אנחנו לא מכלנו מזה כל כך.

מה לתגיד, עוד כמה הופעות כאלה של מכבי תל־אביב בגביע האלופות [illegible] הפכו אותי לשוביניסטית בלתי־נסבלת. ובכל זאת בשקט אם לא טרחת, כי זה מאוד נעים להיות בצד המנצח, במיוחד שהניצחון הוא כל כך יפה. מה זה יפה, משובב עין [illegible].

חשיפת יתר

כל עיתונאי יכול רק להשתבח כאשר יש לו מרואיין שמוכן לחשוף עצמו. בכך הרי נעשית לפחות מחצית מלאכתו. אך גם בחשיפה דרוש מינון. הגדשה אף פעם אינה מועילה. אדרבא, היא עשויה להחטיא את המטרה.

במוסף המוספים ריאיין דן מרגלית את הפסיכולוגית והסופרת ורדה ויולטיר ואת אהובה, שעמו כתבה ספר, אמנון ז'קונט. גם סקרנית כמעט פאתולוגית כמותי, הרגישה יותר מאשר לא נוח מהתשפוכת הרגשנית והמילולית, הבלתי מבוקרת, שיצאה בשטף מדהים מפיה של ויולטיר. ממש הרגשתי "צער בעלי חיים" כלפי ז'קונט, שישב חלק גדול מהזמן כסטאטיסט. קשה היה לדעת אם הוא מנסה לעכל את הפרץ המילולי או שהוא ממתין בסבלנות לאיזה רווח קטן בין המלים או לרגע שבו ויולטיר תנסה לקחת קצת אוויר לריאותיה, כדי לומר משהו.

כמי שרואה בחשיפה חלק מהמקצוע שלה, כך היא העידה על עצמה, וככל הנראה היא גם מקבלת מזה איזו הנאה מיוחדת במינה, אי־אפשר לחסוך מויולטיר את התחושה הבלתי־נעימה שחשיפת היתר שלה גורמת, לפחות לי. מה שהטריד אותי יותר ויותר היו הרחמים הכמעט מתבקשים מעליהם כלפי אמנון ז'קונט. והמחשבה, שחייו היו בוודאי קשים מאוד, אם זוהי האלטרנטיבה שבחר לעצמו. אני יודעת שזה נשמע נבזי. במיוחד כלפי אשתו לשעבר, שנקלעה בעל כורחה, לאותה פורנוגרפיה זולה.

שקל נקוב

על גבינות ופיחותים

הפיחות, בשיעור 5 אחוזים, שבוצע אתמול בשעות הצהריים, מזכיר ימים לא כל־כך רחוקים. בחודש ספטמבר 1984, מיד עם הצגתה של ממשלת האחדות הלאומית הראשונה בראשותו של שמעון פרס, בוצע פיחות של 9 אחוזים. השושבינים לפיחות היו פרס ויצחק מודעי, אז שר האוצר.

משקיפים ופרשנים כלכליים התקשו להסביר מדוע היה שיעור הפיחות בספטמבר 84 דווקא 9 ולא 10 אחוזים, למשל. מאחר שלא נמצא הסבר הגיוני, כלכלי, פוליטי או אחר, גרס כותב שורות אלה שהסיבה לשיעור הפיחות ההוא היא הגבינה — כידוע, היתה באותן שנים פופולארית מאד גבינה לבנה למריחה שהכילה 9 אחוזי שומן. הפיחות של אתמול, שנעשה על־ידי הצמד פרס־ברונו, מוכיח שעניין הגבינה הלבנה למריחה נותר עדיין בתת־מודע של מעצבי המדיניות הכלכלית של ישראל. אחרת אי־אפשר להסביר מדוע דווקא 5 אחוזים. כידוע, יש גבינה בעלת אחוז שומן קטן יותר מזו של 9 האחוזים, המכילה רק 5 אחוזים.

מה שמעניין במיוחד הוא, שבשוק קיימות כיום גם גבינה לבנה למריחה נטולת שומן לחלוטין, כלומר כחושה, וגם הלהיט החדש — גבינה לבנה בעלת חצי אחוז שומן בלבד שיש לה טעם של גבינה עתירת־שומן. האם זה אומר שהפיחות הבא יהיה בשיעור של חצי אחוז לחודש (פיחות זוחל), או שאחרי הבדיחה בת חמשת האחוזים יחדלו פרס וברונו מפיחותים כליל.

בכל מקרה, אם התכוונו השניים לעצור את ריצת המשקיעים אל מטבע החוץ, הם עשו ללא ספק מקח טעות — כיוון שברור לכל כי פיחות של חמישה אחוזים הוא רק אמצעי־ביניים להפסקת [illegible] המיידי, אבל שיעור נמוך מאד לעומת הציפיות.

מה עוד הושג בפיחות הגבינתי הזה:

- ● ירידה בהכנסות המדינה;
- ● מתן פרס כספי לספקולנטים ולבנקים;
- ● תמורה עלובה ליצואנים;
- ● הגדלת החוב הדולרי הצמוד של כור, הקיבוצים ועוד רבים וטובים;
- ● שחיקת שכר;
- ● יצירת לחץ להאצה מחודשת של האינפלציה.

אם שכחתי משהו, המציאות תעשה זאת במקומי, וכבר בימים הקרובים.

אם יכול היה פרס למצוא דרך טובה יותר להתחיל את תפקידו באוצר ברגל שמאל אין ספק שהיה עושה זאת. בינתיים הוא, ואנחנו, ניאלץ להסתפק ב־5 אחוזים. וזה, אגב, הרבה פחות מה־90 אחוז כישורים של מודעי.

לוי מורב

פסיפס חקלאי

תיקצוב לבעיות בוערות

משרד החקלאות מנסה לגבש תוכנית כוללת שתתמודד עם הבעיות הבוערות בחקלאות. חלק מן האמצעים לפיתרון הוא בתחום התיקצוב ומקורות אשראי להון חוזר, לסובסידיות, לקידום ארגוני ומקצועי — אומר מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות, הפורש מתפקידו בעקבות חילופי הגברי במשרד.

תקציב המשרד ב־1988/89:

רגיל	— 115 מיליון ש"ח
מחקר	— 52 מיליון ש"ח
הדרכה	— 19 מיליון ש"ח
לעידוד היצוא	— 35 מיליון ש"ח
לפיתוח מקורות מים	— 176 מיליון ש"ח
ס"ה סובסידיות	— 200 מיליון ש"ח

לקראת התקציב הבא צפוים גידול של 30%.

מהן התוכניות לגבי עידוד הייצור והיצוא?

לדברי מאיר שמיר, המשרד שוקד על ייעול הפעילות הקיימת, הכנסת גידולים חדשים ותמיכה במחקר הנדרש לשם כך; פיתוח מערכות גלוות; שינויים מבניים; חיסכון בהוצאות; היערכות ארגונית מתאימה, כגון חברת יצוא חקלאית מאוחדת ביד אחת; כניסה מחושבת למיסחור הידע שניתן לייצא; חיפוש שווקים חדשים לתוצרת קיימת וניצול הפוטנציאל בארץ בתנאי השוק המשותף העכשוויים, במסגרת ההסכמים הקיימים והיערכות לשינויים הצפויים בקהילייה האירופית ב־1992. אנו מסיימים השנה תוך שיפור מצבנו בשוק המשותף, מה שמתבטא בשיפור הרווחיות, העשוי להימשך עד 1992. בתנאים החדשים, מדגיש מאיר, נמשיך להתחרות בטיב ובאיכות מוצרינו הייצוריים. בכישורינו המקצועיים והמדעיים נעמוד מול אתגר המתחרים".

מה קורה במינהלת ההסדר?

שמיר: מינהלת ההסדר פועלת בשטח, ומתעמתת על־פי המלצות ועדת רביד — עוסקת בתנאי פריסה ומחיקת חובות מושבים במצוקה (בלשון המעטה —י.ג.), מול מציאות קשה של חוסר יכולת ונכונות של חקלאים ליטול על עצמם את מעמסת הקונסולידציה, קרי: פריסת חובות, נתינת בטחונות אישיים לתנאי הפריסה במקום הערבות הדדית.

עד עתה, בוצע ההסדר ב־50 ישובים, או שהם במהלך סופי של סיכום. אותם 50 ישובים אינם נמנים עם החזקים ביותר: גם אצלם יש מספר סימני שאלה המעכבים כניסה וביצוע ההסדר. המינהלת מתדיינת עם היישובים, מנהלת מו"מ איתם כדי להגיע להסדר, אם באמצעות האגודה או הסדר פרטני, על־פי החלטת היישוב הנוגע בדבר.

מאז הוקמה מינהלת ההסדר חלה הרעה במצבם הפיננסי של המושבים, ויש הכרח לערוך התאמות ושינויים בתנאי ההסדר. כיצד פותרים את הטעון תיקון?

שמיר: אין ספק, יש צורך בכמה התאמות, בעיקר מינהליות, בחינת נורמות שנקבעו ושאינן עומדות במבחן הביצוע בשטח; עניין חיוב האגודות האזוריות: בטחונות, ניוד אמצעי ייצור ביישובים שהפסיקו לתפקד כמשק חקלאי: פיתרון להון חוזר להשקעות ועוד. עם זאת, המצב הנוכחי הוא חלק מתהליך הנמצא בראשיתו. מפיקים לקחים לגבי הטעון תיקון, כאשר ההסדר המוצע הוא בסיס איתן לפתרון הבעיות.

מאיר שמיר
המנכ"ל היוצא

כיצד אתה רואה את עתיד המשק המשפחתי?

שמיר: מי שיקח על עצמו לקיים את המערכת על כל מרכיביה הקונצפטואליים, תוך כדי התאמות המתחייבות מן הזמן והמסיבות — יבורך. דהיינו, קביעת תחומי אחריות לבטחונות בתחומי קיום המשק שיבטיחו כי מצב של קריסה משקית לא יחזור על עצמו, תוך הפקת לקחי העבר. מעבר להתארגנויות, חייבת להיות זיקה חד־משמעית בין אחריות של בעל המשק, בעיקר בתחום ניוד אמצעי הייצור שבידי המתיישב, כגון קרקע, מים ויו"כ. אלה ישמשו בטוחות משלימות למתיישב במקום הערבות הדדית, שתצטמצם עד למינימום. אם אנשים יעדיפו לשמור על מסגרות של ערבות הדדית, יש לאפשר להם זאת, כנגד בטחונות סבירים, כדי שהמעמסה לא תיפול על גב הציבור. הארגונים שיבחרו בדרך של תיפקוד פעלתני במסגרת ההתיישבות, יכולים לעשות כן על־פי תנאי ההסדר של ועדת רביד.

מהם תנאי ההסדר של ישובי העימות?

שמיר: במסגרת ההסדר נקבעה העדפה חד־משמעית ליישובי קו העימות, המתבטאת במחיקת חובות, לעומת אי־מחיקת חובות באזורים שונים. כן יתבצע בימים הקרובים הסדר בין האוצר לבנקים, במעורבותנו, שבו יובטח הון חוזר לביצוע התוכניות המשקיות והאחרות ביישובי הבקעה. מדובר בקרן של כ־40 מיליון ש"ח ליישובי קו העימות להון חוזר, מעבר להסדר מחיקת חובות שתפקידו להבטיח תיפקוד שוטף.

יוסף גלילי

מצרים תתיר יבוא כותנה

מצרים עומדת לשנות את מדיניותה המסורתית, ולהתיר יבוא כותנה, גם למטוויות שבאזורי גידול הכותנה, צעד שיגדיל את הביקוש לכותנה אמריקנית בינונית וויאפשר למצרים לייצא יותר סיבים ארוכים, תוך הקטנת הלחץ להאמרת המחירים — נמסר בירעון המועצה לייצור ושיווק כותנה בישראל.

מצרים הפתיעה באחרונה בהעלאת מחיריהם של סוגי הכותנה השונים שלה ב־30 סנט לליברה. מדובר בסוגים שישראל מתחרה בהם. למרות שהעלאת המחירים עוררה תדהמה מסויימת בקרב צרכני הכותנה בעולם, לא נוצרה פאניקה ורבים החלו לקנות תחליפים, כמו כותנה מזן פימה אמריקני, ישראלי וסיבים ארוכים מ מבריה"ה.

עלייה במחירי זן אקלה

בשבועים האחרונים ניכרת מגמה של עליית מחירים בעולם בזן אקלה, הן בשווקים הפיסיים והן בבורסת החוזים המעותדים בניו־יורק. צפויה הקטנת היבולים בדרום אמריקה, פאקיסטן וספרד; גבר הביקוש המקומי לכותנה בתורכיה ובמדינות נוספות.

על־פי מדיניותה החדשה, כאמור, עתידה מצרים לקנות מאות אלפי כריכות של כותנה מזן זה. סין רכשה מארה"ב ומפאקיסטן כ־700 אלף כריכות, מאחר שהייצור המקומי מפגר אחר הצריכה, נוסף על בעיות ההובלה של כותנה מאזורי הגידול למטוויות באיזור החוף.

סגירת מנפטות

בדצמבר הסתיים הניפוט בכל מנפטות האקלה. גם ניפוט זן פימה, שיסתיים ברובו בדצמבר, מצביע על עודף ניכר בכושר הניפוט בישראל, מדווח ירעון מועצת הכותנה. עובדות אלה מחייבות בחינה כלכלית, אם יש לסגור חלק מהמנפטות. השינויים בהיקף הייצור, והמעבר מאקלה לפימה, מחייבים בחינה מחודשת של הנושא, טוען הירעון.

שטחי האקלה השנה הקיפו 320,000 דונם, לעומת כ־600,000 דונם בשנים הטובות. בשנה הבאה צפויה ירידה נוספת בשטחי המזרע, תוך מעבר ניכר לפימה. לדעת מומחי המועצה, מצב זה מחייב סגירת חלק ניכר ממנפטות האקלה וחיסכון רב בהוצאות.

שטחי הפימה התרחבו השנה ל־160,000 דונם, ויגדלו במידה ניכרת גם בשנה הקרובה. בחינת כושר הניפוט שנעשה על־ידי מומחי המועצה מראה שבצפון (מתל־אביב) כושר הניפוט יספיק לכל הרחבת שטחים הצפויה בשנים הקרובות, ואילו בדרום יש צורך בהרחבת כושר הניפוט.

סגירת מנפטות אקלה ואי־הסבת מנפטות אלה לפימה מחייבים, לדעת המועצה, התארגנות אזורית אחרת, והעברת כמויות גדולות של כותנה מאיזור אחר למשנהו. התארגנות זו חייבת להיות מבוססת על חישובים כלכליים, במגמה לצמצם את עלות הניפוט הן לשולחי הכותנה והן לקולטיה, ולשמור את גידול הכותנה בכל האזורים.

י.ג.

השכר שוב על הכוונת

עם גיבוש התוכנית הכלכלית החדשה, שוב נשמעת הטענה כי השכר הריאלי במשק גבוה מדי וכי הוא מסכן את רמת התעסוקה, פוטנציאל הצמיחה ויציבות המחירים במשק. הצעדים המוצעים, ביניהם פיחות ועיקור תוספת היוקר, כוונתם לשחוק את השכר הריאלי. קיימות מספר סיבות לביצוע צעדים אלה, החל בשיפור רווחיות הייצור ועד לריסון לחצים אינפלציוניים, אולם ספק אם הצעדים הללו ישפיעו בכיוונים הרצויים.

כנגד ההשפעות החיוביות האמורות ללוות את שחיקת השכר, צפויות תופעות שליליות. ראשית, שחיקת השכר תדכא ביקושים. יש לזכור ששני־שלישים ממכירות התעשייה מופנים לשוק המקומי. נכון לחשוב שבשוקי חוץ טמונים יתרונות לגודל אשר ביכולתם להביא לצמיחת המשק. אולם יתכן שדיכוי הביקושים במשק, הן על ידי שחיקת השכר הריאלי, והן על־ידי צמצום הביקוש הממשלתי בעקבות הנסיגה הכללית ממדיניות אקטיבית, ינציחו צמיחה איטית של המשק (והריסון התקציבי המוצע מטרתו לא רק להביא לתקציב מאוזן, אלא לצמצם את תפקידה של הממשלה במשק)

סחרור של מיתון המתריף את עצמו ניתן לראות באותן הנחות של משק תחרותי המנחות את קובעי המדיניות. לכל רמה של מלאי הון קיימת רמת שכר שהיא עקבית עם שיווי משקל של תעסוקה מלאה. דיכוי ביקושים בעקבות שחיקת השכר עלול לפגוע בהשקעות ולהביא אף לירידה במלאי ההון. לרמה החדשה דרוש שכר נמוך עוד יותר, כדי להשיג תוצר של תעסוקה מלאה.

על־פי גירסתם של מצדדי מדיניות של שחיקת שכר, קיומה של אבטלה לא וולונטרית מוכיח שקשיחויות מוסדיות ואחרות לא איפשרו לשכר לרדת כפי שמתחייב מפעולת שוק תקינה. אולם, אין זה ברור שקיים קשר שלילי בין השכר לרמת התעסוקה, להיפך — בישראל בין השנים 88־1981 קיים קשר חיובי מובהק.

השוואה מטעה

כדי להוכיח את קיומה של בעיית שכר המשפיעה לרעה על רמת התעסוקה נהוג, בעבודות אמפיריות, להשוות בין עליית השכר הריאלי לגידול בפריון העבודה (תוצר לעובד). אם השכר גדל יותר מהפריון, זה אמור להצביע על בעיה של עליות שכר שפגעו בתעסוקה. השוואה זו מטעה, ובמקרים רבים אינה נכונה. לפי פונקציית ייצור מסוג קוב־דוגלס אמנם קיימת בעיה של כרסום נתח הרווחים בייצור כאשר השכר עובר את הפריון, אך לפי פונקציות ייצור מסוגים אחרים צפוי גידול בשכר יחסית לפריון עם צבירת מלאי הון. כלומר, במקרים אלה אין התופעה מצביעה על בעיה כלל.

שנית, השפעות של פער שכר־פריון על התעסוקה ותוצר עשויות להיות מוזערות לעומת משתנים כלכליים אחרים, כגון תנאי סחר בעולם, או שער חליפין.

שלישית, בדיקה בדיעבד של שכר ופריון אינה יכולה לתת אינדיקציה של השפעה שלילית של השכר על התעסוקה. אם, למשל, פירמות היו חשות בעליות עבודה גבוהות מדי, הן היו נוטות לצמצם בעבודה, ואולי אף לרכוש ציוד חוסך עבודה. צעדים אלה היו נרשמים כגידול בפריון העבודה והשוואת שכר לפריון לא היתה מרמזת על קיום של בעיית שכר הפוגעת בתעסוקה.

מדידות של פערי שכר־פריון שנעשו במדינות המתועשות שוללות קשר בין קיום פער לבין בעיה של אבטלה. דוגמות־נגד בולטות הן יפאן, עם הפער הגדול ביותר, ולה אין בעיית אבטלה, ואילו הפערים בצרפת ובאנגליה הם קטנים, ולהן יש בעיות אבטלה קשות במיוחד.

השיפור באינפלציה — זמני

צמצום הביקושים במשק ושחיקת השכר מיועדים, קודם כל, להקטין את שיעור האינפלציה. הטענה היא, שניהול ביקושים על־ידי הממשלה כדי להגדיל את התעסוקה יפעל בטווח הקצר בלבד, ובסופו של דבר רק יביא להאצת האינפלציה במשק. כדי להמשיך ולקיים את רמת התעסוקה שהושגה באמצעות ניהול ביקושים, כך גורסים, תידרש האצת אינפלציה נוספת. כלומר, השיפור בתעסוקה יהיה זמני ואילו הנזק ביצירת האינפלציה הינו בעל אופי פרמננטי.

קיימות עבודות חדשות המצביעות על מגמות הפוכות וסכנות של מדיניות אנטי־אינפלציונית המתבססת על צמצום ביקושים. אחד הכיוונים הנחקרים היא החלוקה בין מובטלים לתקופה קצרת־טווח לעומת מובטלים לתקופות ארוכות־טווח. נראה שרק אבטלה קצרת־טווח משפיעה על ריסון האינפלציה, כי היא מפעילה לחץ כלפי מטה על השכר, ואילו אבטלה ארוכת־טווח, הנוצרת ממובטלים מתוסכלים שרובם הפסיקו לחפש עבודה, אינה משפיעה על כל משתנה כלכלי מלבד שיעור האבטלה. כאשר אבטלה קצרת־טווח הופכת לארוכת־טווח דרושים מובטלים חדשים כדי לקיים את שיעור האינפלציה הנמוך. לכן, המדיניות הזאת עלולה להביא לעלות גבוהה ופרמננטית של אבטלה, ולהשיג רק שיפור זמני באינפלציה.

דניאל ברוך

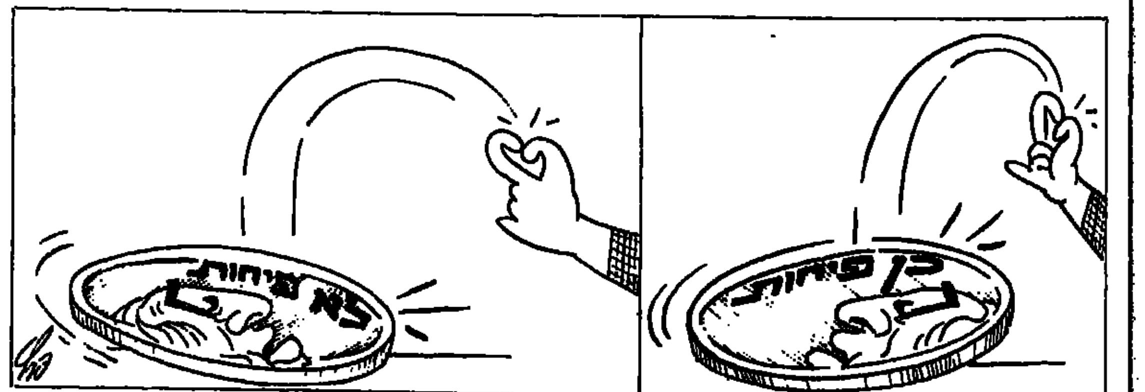

"העבודה" בשירות הליכוד

רבין מרביץ ופרס יקצץ

אנשי ההסתדרות, התק"ם ותנועת המושבים חזו בין הרווחים העיקריים, לצד קבוצת השרים ולוטשי העיניים לכהונה, להצטרפות מפלגת העבודה לממשלת האחדות בראשות יצחק שמיר, [illegible]

ליכודית נדרשת, בהכלל אחר — שממשלה צרה, העומדת על ברכי תרנגולת כשרות, מול הסתדרות לוחמת ואופוזיציה גדולה משמאל, לא תוכל להרשות לעצמה לעשות ולפגוע כפי שתרשה לעצמה ממשלה רחבה [illegible]

תוכל ההסתדרות להצביע לכיוון אריה? או ארידור, או אפילו משה נסים. הפעם האצבע תופנה ישירות לעבר שמעון פרס — וישראל קיסר לא יוכל לטעון ששמעון מהממשלה אינו אותו פרס מהמפלגה. שמאי מהליכוד, שבינתיים כבר קנה לו שם של מסית ומדיח מצליח, בסיועו של דוד לוי, ואולי אפילו של יצחק מודעי, כבר ידאגו לכך.

מה שהיה טוב ב־1985

השעם אנו לאחר ביטול מסי היטל, לאחר הורדת תקרת המס העליונה מ־60% ל־48%, לאחר הקיצוצים המגורים בתקציבי הבריאות, החינוך, לאחר הגזירות והצמצום של הביטוח הלאומי, המצביעים על העמקת הפערים הכלכליים והחברתיים בישראל ולאחר עיקור אחוזים מתוספת היוקר בהסכמת ההסתדרות. לפיכך, מה שהיה נכון וטוב וחכם בשנת 1985, על סף קאטסטרופה כלכלית, שההסתדרות היתה בסיסכה — אינו [illegible]

נמרוד בן־מעוז [illegible]

חדשות המשק

צה"ל נגד קיצוצים

הוויכוח המתפתח בין שרי האוצר והביטחון בעניין גודל תקציב הביטחון עשוי להוות אבן הנגף העיקרית שתעמוד לפני פרס בבואו ליישם את תכניתו הכלכלית. מעמדו החדש של רבין (לעומת פרס) יאפשר לו לנהל מאבק־איתנים על גודל התקציב, תוך שיגייס לצידו גורמים נרחבים במפלגתו־שלו ובליכוד, וכמובן בדעת הקהל.

בעוד האוצר מעיין, אולי קצת בתמיהה, בבקשת צה"ל לתוספת של 500 מיליון ש"ח, נוסף על הפיצוי בגין האינתיפאדה, הנחיתו כלכלני המשרד את דרישתם לקיצוץ של רבע מיליארד דולר מהביטחון, ורבין כבר נערך למאבק הגדול, הפעם מול שמעון פרס כשר האוצר.

המטה הכללי של צה"ל סיכם באחרונה עבודת־מטה המנסה לנתח את התפתחות תקציב הביטחון בשש השנים האחרונות. הממצאים מצביעים על כך שמדי שנה קוצץ מהביטחון סכום של 700 מליון דולר (הסכום משוכלל לכסף מקומי ולמט"ח). תקציב הביטחון, שב־1982 עמד על 1 מיליארד דולר, הגיע ב־88 ל־2.5 מיליארד.

בצה"ל טוענים, כי הבקשה לתוספת תקציבית נשענת על "האיום היחסי" מיצר מדינות ערב ותכליתה — התעצמות צה"ל.

צה"ל כנראה מעריך נכונה את הלך הרוחות בממשלה ויציע לה בקרוב לאשר את תוכנית העבודה הרב־שנתית ותוכנית עשורו בשתי אפשרויות: הראשונה, תוכנית על בסיס שימור תקציב הביטחון הנוכחי, ואפשרות שנייה — תוכנית עשור המתבססת על תוספת לתקציב, תוך הסבר מפורט אשר למימוש הכספים. בכל מקרה, בצה"ל ובמערכת הביטחון אין מעלים על הדעת קיצוץ נוסף בתקציב הקיים. גם הנימוקים ישנם: סיום המלחמה במפרץ, התעצמות הצבא הסורי, איום טילי קרקע־קרקע והצורך במיגון העורף, נטל הבטחון השוטף בצפון והאינתיפאדה.

"קיצוץ נוסף בתקציב יפגע ישירות בכושרו האופרטיבי של הצבא תוך נטילת סיכונים", אומר גורם צבאי רשמי.

אם בכל זאת יתעקש פרס על קיצוץ בביטחון, הוא עשוי למצוא את רבין מגייס לצידו גם את שמיר וארנס. רבין מעריך, כי מעמדו החדש במפלגה ובממשלה יאפשר לו למנוע קיצוץ נוסף, ואם להסתכן בהימור — פשרה שתסכם כי אין קיצוץ ואין תוספת תתקבל בהבנה, הן באוצר והן בביטחון, בהיעדר ברירה אחרת.

אבי בניהו

תיק הנכסים של הציבור נשחק ריאלית ב־2.5% ב־88

תיק הנכסים הכולל שבידי הציבור נשחק ריאלית במהלך השנה האחרונה בכ־2.5 אחוזים והוא נאמד עתה בכ־113 מיליארד ש"ח. שחיקה זו באה לאחר עלייה ריאלית של 9.6 אחוזים ב־1987.

בסקירת ההתפתחויות העיקריות בתיק הנכסים של הציבור קובעים כלכלני בנק הפועלים, כי עיקר הירידה בתיק מתרכזת בחודשים אוקטובר־דצמבר 88. בתקופה זו התגברו הציפיות לפיחות והתגברו רכישות המט"ח ע"י הציבור. בחודשים אלה רכש הציבור מט"ח בכ־1.4 מיליארד דולר, וחלק מהרכישות מומנו על־ידי מכירת נכסים שקליים לא־צמודים. בחודשים ספטמבר עד נובמבר 88 היתה ירידה ריאלית של כ־13 אחוז בנכסים הלא־צמודים.

כלכלני בנק הפועלים מציינים עוד, כי בתיק הנכסים לזמן קצר ובינוני נרשמה השנה ירידה ריאלית בשיעור של כ־8 אחוזים, לאחר גידול של 10 אחוזים ב־87. התפתחות זו נובעת מירידה ריאלית של כ־16 אחוז בנכסים הנזילים. בפקדונות השקליים הלא־צמודים חלה ב־88 ירידה ריאלית של 18 אחוז והם מהווים כ־7 אחוזים מהתיק הכולל. הקיטון החד ביותר היה בפקדונות הפח"ק, 46 אחוז, ועיקרו בחודשים האחרונים, כתוצאה מהתגברות הציפיות לפיחות.

בתוכניות חיסכון היה ב־88 גידול ריאלי משמעותי של כ־9 אחוזים וחלקן בתיק הנכסים הגיע ל־17 אחוז. הגידול בתחום זה נובע בין השאר מפדיון מניות הבנקים שבהסדר, באוקטובר השנה, מהציפיות למדדים גבוהים בחודשים הקרובים ומהמאמצי השיווק של הבנקים בחודשים האחרונים.

מסיכום ההנפקות החדשות של אגרות־חוב בשנה האחרונה עולה, כי הן צפויות להגיע לכ־8.6 מיליארד ש"ח, לעומת 5.34 מיליארד ש"ח ב־87. עיקר הגידול נרשם באגרות החוב הממשלתיות, שיסתכמו ב־88, לפי אומדן, בכ־7.3 מיליארד ש"ח. והנפקות של אגרות־חוב קונצרניות הסתכמו בכ־1.1 מיליארד ש"ח, ברמה דומה ל־87, והנפקות של מניות וניירות־ערך המירים יסתכמו השנה ב־250 מיליון ש"ח.

אודי נחשון

1989 — שנת הקיפאון

1989 תהיה שנת קיפאון — קובע ד"ר יעקב שיינין, מנכ"ל חברת מודלים כלכליים מקבוצת "כלל". לדבריו, תוואי ההתפתחות במשק נקבעו ברובם המכריע בהתאם למדיניות הכלכלית בשנתיים האחרונות, וניתן לצפות שבשנה הבאה יימשך הקיפאון בתוצר לנפש, האבטלה תיגדל ליותר מ־8 אחוזים. היצוא יהיה דומה לזה של השנה הזאת, השכר הריאלי יירד ורק הגרעון הממשלתי יגדל.

את התחזית הזאת הכין ד"ר שיינין במסמך פנימי שנערך במועצת המנהלים של הקבוצה לפני שבועיים, בו מודגש כי הוא מתייחס למספר מרכיבים בלבד, כמו שיעורי האינפלציה הצפויה, ריבית, פיחות ושכר.

ד"ר שיינין מעריך, כי שיעור האינפלציה, הרגיש למדיניות הממשלתית, יכול לנוע בין 10 ל־25 אחוזים, שכן המדיניות הכלכלית שהפכה את הקפאת שער החליפין למנוף להורדת שיעורי האינפלציה לרמה חד־סיפרתית, נכשלה. התוצאה — לחצים כבדים לשינוי שער החליפין ולהורדת שיעורי הריבית.

להערכתו והערכה זו נעשתה לפני הפיחות אתמול, בינואר הקרוב יהיה פיחות של 15 אחוז, ואפשר לבצעו מבלי שיגרור את המשק לעלייה באינפלציה, משום שבינואר 89 יירדו המכסים על מוצרים מיובאים מהשוק המשותף ומארה"ב, בהתאם להסכם איזור סחר חופשי, ללא עלייה במיסי הקנייה ומיסים אחרים. מע"מ יעלה ב־2 אחוזים.

ד"ר שיינין צופה כי למרות הפיחות, הגרעון הממשלתי יעלה ל־3.4 אחוזי תוצר, והתוצר לנפש ישאר ברמה של 1987. כלומר, ירידה ברמת החיים. במקביל יגרום הגידול באבטלה לירידה בשכר הריאלי בשיעור ממוצע של 3 אחוזים, וכל אלה אמורים להביא לעלייה מסויימת, בכ־3 אחוזים, ברווחיות התעשייה.

חיים מרגלית

כור

מחפשים קונים טובים

קונצרן "כור" מחפש קונים טובים לנכסים, ומרגישים — טובים, שכן שלפי תכנית ההבראה רצו למכור נכסים רק ב־130 מיליון דולר, בעוד הבנקים לוחצים להגדיל את המכירות ל־230 מיליון דולר לפחות ו"בכור" רוצים לקבל מה שיותר.

כידוע, יש תור של קונים לכניזת "כור" ב"טבע", בה מגיע חלקו 25 אחוז. בין המועמדים, צ'רלס ברונפמן, המחזיק 5 אחוזים ממניות "טבע", שידוע כי הוא מעוניין להגדיל חלקו. הוא כן יועץ אחד מרבים, אומרים ב"כור". והנהלת "טבע" סירבה להגיב, פרט לקביעה כי "כור" חופשי למכור את חלקו.

כל מכירה של נכסים ב"כור" טעונה אישור בית המשפט, שקבע ב־28 בדצמבר כי במשך 20 יום אין לשנות את המצב, כלומר — אין מוכרים דבר.

חיים מרגלית

איל ממשיך במשביר לצרכן

אלוף (מיל.) שמואל איל ממשיך בכהונתו כמנכ"ל המשביר לצרכן, ומקדיש את עיקר זמנו להקמת הקניונים החדשים בקריות ליד חיפה, בנתניה ובחדרה.

הנהלת החברה, שמסרה על כך מודיעה, כי בהנהלה לא דנו במינויים חדשים.

ערך: לוי מורב

קולנוע

אהבה ומהפכה

„מורדים ואוהבים" — בקולנוע גורדון בת"א

יעל ישראל

פיליפ נוארה וסופי מרסו. ריח הנפתלין

כשהצרפתים מטפלים במהפכה שלהם הם עושים זאת ביד רחבה. „מורדים ואוהבים" הוא אפוס תקופתי רחב יריעה וגדוש בהרפתקאות המספר על אותם ימים עקובים מדם של מהפכת האזרחים הצרפתית. האזרחים ערפו ראשים, ובסרט הגיבורים עושים בעיקר אהבה ומלחמה, ושוב, אהבה ומהפכה.

ארבעה גיבורים בסרט. כל אחד מייצג גישה פוליטית. האב, האציל לשעבר דה קרפראק (פיליפ נוארה), מסתפק כמה שנשאר לו מהחווה ונמנע מכל פעילות בתנועת האיכרים המלוכניים הלוחמת באזרחי הרפובליקה החדשה. הוא משקיע את שעותיו בהאבהבים עם בת המשרתת המחממת את יצועו, ובבניית דגם משופר של ראון. שני בניו התאומים, שנולדו בהפרש של דקה זה מזה, גדלו ופנו לכיוונים מנוגדים. טארקן (למברט וילסון), רציני, מלנכולי וכבד ראש, מחוייב למהפכה, מצטרף לתנועה כקצין בכיר. אורל (סטאפן פרייס), עדין ותאב תענוגות, מעדיף לחלום, לאהוב, להשתעשע ולצוד במקום לקחת צד. עם שובו מאמריקה הוא נדרש לנקוט התחייבות ומעדיף את צידם של „השואנים", האיכרים המלוכניים שהצטרפו אל האצילים והכנסיה במטרה להשיב את המלוכה אל כנה. בתווך, אשה שהשלושה אוהבים, סלין היפה (סופי מרסו), חברת ילדות לאורל וטארקן. סופי בוחרת במהפכה ומלמדת את ילדי הכפר את „המרסלייז". במאי הסרט, פיליפ דה ברוקה הותיק אמר על סרטו: „ההיסטוריה מסופרת כמעט תמיד על ידי המנצחים. אני סיפרתי את מלחמת השואנים מנקודת מבט המנוצחים. אי אפשר שלא לחוש סימפטיה למורדים, ל„רובין הודים" האלה. בסרטים יש שלוש דמויות גבריות ושלוש התנהגויות פוליטיות. רציתי להראות שמעבר לפריומות הקלות, התנהגות האנושית במלחמה מאפשרת את כל הסטיות. ושאין הן מצטמצמות רק לשאלה של דיעות. בכל תקופה, ניתן למצוא במצבי ערעור את אלה ואת אלה. אצל שני הצדדים יש מפלצות ומעשי טבח. וגם אנשים נפלאים. אנשים הם לעיתים גבורים נפלאים או איומים. הם יכולים להיות גם זה וגם זה. גברים ונשים מוכנים לקורבנות אדירים, ואז, לפתע, מסוגלים להתנפל בתוך ההמון על קורבן אומלל אחד. הדבר שקשה ביותר לקבלו הוא שאלה יכולים להיות אותם אנשים שעשו מעשה גבורה נפלא."

דה ברוקה מתמחה בסרטים תקופתיים, אנטי מלחמתיים. בעבר עשה את „קרטוש", „האיש מריו" ו„מלך ליום אחד", סאטירה נאיבית אנטי מלחמתית שהפכה מיד לחביבה על ילדי הפרחים של עידן הסיקסטיז הנאיבי. דה ברוקה טוען שתמיד חלם לעשות סרטים אפיים, רומנטיים ותקופתיים, כמו שעשו האמריקאים. ואכן „מורדים ואוהבים", שהיה בשנה שעברה אחת מההפקות היקרות שנעשו בצרפת, הוא סרט שכזה. מזכיר סרטים כמו „סקרלט פימפרנל", „זורו" ו„רובין הוד" שנעשו בהוליווד לפני ארבעים שנה. ואם שמם של סרטים אלו מעלה בקורא תחושה עבישה של נפטלין אנכרוניסטי — יש לציין שהתחושה אכן נכונה.

אורך החבל

יוסי שיפמן

במוצאי שבת האחרונה הזדמנתי להצגת „אקוס" של תלמידי השנה השלישית בבית הספר למשחק „בית צבי", ברמת גן. האולם היה מלא עד אפס מקום. בקהל היו מספר מוזמנים והרבה רוכשי כרטיסים. בערך חצי שעה לאחר תחילת ההצגה, התפרצו לתוך האולם, תלמידי המגמה לקולנוע כשהם מצוידים ברעשנים ובשלטים. הם ירדו לאורך האולם, התיישבו על הבמה והמשיכו להרעיש. הם הפסיקו את מהלך ההצגה של חבריהם תלמידי המשחק באותו בית־ספר. העובדות היבשות הן שאחר־כך התבקש הקהל לצאת את האולם עד שהמיטרד יסולק. הקהל ציית בנימוס תוך שנשמעו קריאות גנוי כלפי המולשים. המולשים יצאו. תלמידי המשחק נעלו את כל פתחי האולם. או אז החלו תלמידי הקולנוע לדפוק על דלתות האולם. כאן נזעק מישהו מן השחקנים וקרא לעזרת המשטרה. המשך ההצגה נתאפשר לאחר התערבות המשטרה.

עד כאן השתלשלות הארועים. כמובן, שבמהלך הארועים הוחלפו משפטים קשים כשתלמידי הקולנוע מאשימים את עמיתיהם לספסל הלימודים בנוסח „אתם לומדים על חשבוננו". פה ושם גם הורמה יד. את תשומת לבי תפס דווקא בחור צעיר שישב במרכז הבימה, הרעיש באותה פחית מלאה גרגרים והסתכל בקהל הזועם במבט מחייך של ילד קטן שהצליח „לסדר" את המבוגרים.

אין אני בא לנקוט דעה לעניינם של תלמידי הקולנוע שמנהלים מאבק מזה שבועות רבים. הם הפנו את תלונותיהם לכתובות שונות וזכו או שלא זכו לתגובות חיוביות או שליליות. זו דרכם של מאבקים. יש מי שמשיג הישגים ויש מי שאינם משיגים.

אבל הפגנת אלימות לשמה, בנוסח תלמידי המגמה לקולנוע היא כפירוש מעבר למותר. גם למפגינים יש לאווים שעליהם לכבד. בוודאי ובוודאי שתלמידי המשחק לא פעלו כנגד חבריהם מן הקולנוע. מה טעם ראו הקולנוענים להפריע דווקא לעמיתיהם?! בקהל לא נכח גם איש אחד מאותם בעלי שררה שיכלו לסייע לבעלי הריב. התגובה של הקהל היתה אוהדה. הרגשת תיעוב וסלידה איחדה את כל מי שהגיעו להצגה ונאלצו להיכנע לאלימות „כהניסטית". מה שלא מושג בדרך פשרה ודיון יושג באלימות ורקיעת רגליים ולא חשוב מי יהיה הקרבן!

את האחריות למעשה הנפשע צריכים לדעתי לשלם מי שבצעו אותו בדרך אחת ויחידה — סילוק מספסל הלימודים. מערכת בית ספרית אינה זהה למאבק של עובדים וועדי עובדים על תנאי העסקה או על פיטורים וצמצום כח אדם. אם לתלמידים ישנה השגה על דרך הניהול, או על דרך הקצאת המשאבים כמו במקרה שלפנינו, ישנן דרכי מאבק מן הפניה הרשמית אל ההנהלה ואל מי שמעליה ועד לעתירה ובקשה לנימוק בבית הדין הגבוה לצדק. אבל לאלימות אין מקום!

זו אינה הדרך שבה נוקטים מי שבחרו להם דרך חיים אמנותית, שמנסה על פי הרוב להתקרב אל המתנה השמור בארץ. נכון שקשה למכור דרך חיים סובלנית באמצעים סובלניים. אין מקום לאגרסיה בתוך כתלי בתי הספר.

מקבץ

בהתנדבות

יוסי ונונו

מופע מיוחד למען נפגעי הרעש בארמניה יערך ביום ו', 30.12.88, בהיכל התרבות.

המופע נערך ביוזמתו של סגן ראש עיריית תל־אביב, נתן וולך, בשיתוף עם אמ"י. כל ההכנסות קודש למען נפגעי הרעש. את הארוע יפתחו וולך, גילה אלמגור כנציגת אמ"י, תת־אלוף ודדי, אשר חזר מארמניה וד"ר גיאורגי מרטירוזוף, ראש המשלחת הקונסולרית הסובייטית בארץ.

בין האמנים שהתנדבו להופיע: התזמורת הפילהרמונית, שושנה דמארי, בועז שרעבי, יפה ירקוני, הכל עובר חביבי, חוה אלברשטיין, ריקי גל, מתי כספי, דודו זוהר, ישראל רומם, מוני מושונוב, בראבא, רוחית ראובני, סי היימן, נחום היימן, אהוד בנאי, אדם, מרגלית צנעני.

תה יפני

לקראת השנה החדשה תקיים ה„בימה" בשיתוף ביה"ס לתאטרון חזותי בירושלים, מרתון מיוחד בנושא: „טקס".

בתוכנית: „מהות הטקס בתאטרון" — הרצאת פתיחה של רות בן ישראל. טקס תה יפני שתגיש עמליה יעקב־אפרתי. הטקס יכלול הדגמה של טקס התה היפני, כפי שהוא נעשה ביפן ללא וריאציות או תוספות. הרצאה נוספת יתן ד"ר גדעון עפרת על הטקסים לקבלת השנה החדשה. מוטי מזרחי יגיש מופע בשם „הכליסונו תחת כנפך". תלמידי ביה"ס לתאטרון חזותי יגישו 3 מופעים קצרים בנושא הטקס ותהיה גם הרצאה מלווה בשיקופיות על „אושוגצו" — טקס גוהי הרים ביפן והפולחן לקבלת השנה החדשה.

ה„במה", 1.1.89, 20.00, ירושלים.

ביקורת מוסיקה

קלילות צרפתית

אלה לזר־שריף

לצלילי ואלס צרפתי, „הוואלס" של מוריס ראוול, בניצוחו של שרל דיטואה, סיימה התזמורת הפילהרמונית את קונצרט המנויים הרביעי שלה. היה זה מעשה אמנות של מנצח המסביר יצירה יפהפיה זאת על בוריה ועל כל רזיה. היתה כאן התנועה הנכונה, זו שגרמה לנו לשבת בקצה הכיסא ובעוד רגע היינו קמים ומרחפים בריקוד.

„הפרלוד לשעת מינחה של פאון" מאת קלוד דביוסי, שפתח את הקונצרט, הוא אחת היצירות הקסומות והמושלמות ביותר הקיימות בספרות המוסיקלית בכלל. למרות שנדמה כאילו היא קלה לביצוע, הדבר אינו כך כלל וכלל ולעתים קרובות ניתן לראות מנצחים הטורחים בידיהם בלי כל יחס למוסיקה הנשמעת. לשרל דיטואה יש המגע המיוחד בידיו המאפשר לו ללוש את המוסיקה הצרפתית לבצק אוורירי משובח.

הסימפוניה ברה־מינור של צזאר פרנק היתה כבר סיפור אחר. מוסיקה זו היא הרומנטיקה בהתגלמותה, ובל נשכח שפרנק הבלגי אוצר בתוכו את הצרפתיות הקלילה אך גם את הרומנטיקה והמיסטיקה הגרמנית כמעט. הביצוע לא היה רומנטי ועשיר אלא קליל ומעודן אפילו וזו היתה, לדעתי, החמצה.

בהמשך קיבל הקהל בתשואות את הצ'לן הראשון של הפילהרמונית, מיכאל הרן בנגינת הקונצ'רטו לצ'לו מאת אדואר לאלו.

מפאת תקלה נשמטה מפסקה מביקורת קונצרט זה שפורסמה ביום 26.12. אנו מביאים את הביקורת במלואה.

תיק חוץ

הצבא יוצא המלך נכנס?

בעוד כחודש תסיג בריה"מ את אחרוני חייליה מאפגניסטאן, אך תמשיך במעורבותה שם כל עוד מאיימים המורדים על גבולה הדרומי ■ המלך האפגני - התקווה האחרונה

אריק לי

כשארצות הברית עזבה את ויאטנם, האמריקנים הספיקו מהר מאד להתעניין במתרחש בדרום־מזרח אסיה. לא רק שדעת הקהל התעייפה מוויאטנם, אלא המדינאים עצמם מיהרו לשכוח את המלחמה האומללה. הדמיון בין הפלישה הסובייטית לאפגניסטאן לבין מלחמת ויאטנם מסתיים עם נסיגת הכוחות הזרים. האמריקנים יכלו להרשות לעצמם לשכוח את ויאטנם. לעומתם, הסובייטים אינם יכולים להשתחרר מהבוץ האפגני, ומעורבותם ב־אפגניסטאן לא מסתיימת עם נסיגת הכוחות המזויינים.

השיחה שנערכה השבוע ברומא, בין סגן שר החוץ הסובייטי לבין מלך אפגניסטאן לשעבר, זאהיר שאה, לא צריכה להפתיע איש. המשטר הקומוניסטי בקאבול מנסה זה זמן לשלב את המלך בפתרון מדיני לסכסוך. ברית המועצות עצמה רמזה אף היא, כבר לפני שנה, על רצונה לשלב את זאהיר שאה בעתיד אפגניסטאן.

המלך מוחמד זאהיר שאה נולד בקאבול לפני 75 שנים, והתחנך בארצו ובצרפת. לפני עלייתו לכס המלכות, כיהן כסגן שר המלחמה וכשר החינוך. לאחר רצח אביו, ב־1933, מלך זאהיר שאה באפגניסטאן 40 שנה. ב־1964 יזם רפורמות, בהן אסיפה לאומית. הוא הוציא את המשפחה המלכותית מתפקידיה בממשלה והעיקר (מבחינת הקרמלין) — שמר על נייטרליות של ארצו. כאשר שכנותיה — פקיסטאן ואיראן — הצטרפו לברית המערב, נשארה אפגניסטאן נייטרלית.

אך נייטרליות זו של אפגניסטאן לא היה בה די. ב־1973 בעת שהמלך ביקר באיטליה, אירגן אחיו מבן־דודיו של זאהיר שאה הפיכה. הוקמה רפובליקה אפגנית פרו־סובייטית והחלה תקופת האי־יציבות, ההפיכות, הפלישה הרוסית, והמלחמה העקובה מדם שטרם הסתיימה. מאז, זאהיר שאה חי בגלות ברומא, ואינו מזוהה עם המורדים או עם המשטר הקומוניסטי.

הסובייטים פעילים מאד בזמן האחרון במציאת פתרון מדיני לאפגניסטאן, והפגישה עם זאהיר שאה היא חלק מהמתקפה המדינית הסובייטית בנדון. בעוד כמה שבועות בלבד, לפי ההסכם שנחתם בג'נבה בחסות האו"ם, ייצאו החיילים הסובייטים ואוצרונים מ־אפגניסטאן. משטרו של נג'יבולה הקומוניסטי, הנאמן לברית המועצות, נחלש מדי יום. הוא שולט בקושי אפילו בבירה, קאבול, נגד לוחמת קואליציה של שבעה ארגוני המוג'הדין, אוייביה המושבעים של ברית המועצות.

אם אותם מורדים קיצוניים יצליחו להפיל את נג'יבולה, לא יהיה בקאבול משטר פרו סובייטי או אפילו נייטרלי, כפי שקיים במוסקווה. קיימת סכנה אמיתית כי אפגניסטאן, הגובלת עם הרפובליקות המוסלמיות הדרומיות של ברית המועצות, תהפוך למדינה אנטי־סובייטית קיצונית, בסיס להתעמולה ואף לחדירות מזויינות לשטח סובייטי.

במשך 8 שנות המלחמה, היו המורדים מבריחים כמויות של ספרי קוראן למוסלמים באסיה הסובייטית, שיש בה סימנים של התעוררות איסלמית מקומית. יתר על כן — לפני שנה הודו הסובייטים בפעם הראשונה, כי היו מקרים בהם הצליחו מורדים אפגנים לעבור את הגבול ולתקוף מטרות בתוך בריה"מ עצמה. במקרה אחד, ירו המוג'הדין טילים על מפעל לגפרורים בעיר פיונה. בהתקפה אחרת בתוך בריה"מ, התנגשו המורדים בכוח של משמר הגבול הסובייטי והרגו שניים מהם. במקרים אלה, הגיבו הסובייטים בהתקפות ברוטאליות נגד כפרים אפגניים בצפון הארץ, וגרמו לראשונה לזרם פליטים מאזורים אלה לפקיסטאן. ראש הק.ג.ב. ביקר אצל שומרי הגבול והדגיש את חשיבות עבודתם והסכנה שמהווים המורדים בארץ השכנה.

חרדות אלו, והתגובה הסובייטית, מוכיחים את בעיות ישראל בגבול הצפוני. וכפי שפעולות צבאיות לבד אף פעם לא פתרו את בעיית הטרור אצלנו, כן גם אצלם — אין לצפות שהגבול יהיה שקט לאחר השלמת הנסיגה. אם המורדים יצליחו לכבוש את אפגניסטאן כולה, ורוב הסיכויים שאכן יצליחו, מדינה זו תהווה איום מתמיד ל„בטן הרכה" של ברית המועצות.

לכן, אין הסובייטים יכולים לשכוח את אפגניסטאן, או להרשות לעצמם מעין „טראומה", כפי שנהגו האמריקנים לאחר ויאטנם. עתה הם מנסים להשיג בדרך דיפלומטית מה שלא השיגו בשדה הקרב. הקרמלין רוצה שכנה שקטה ונייטרלית על גבולה הדרומי. המלך הקשיש, המנותק מעמו זה 15 שנה, הוא התקווה האחרונה של הרוסים.

טרזי נמנע מללחוץ

(סוף מעמוד 6)

פירטתי גם את התוכנית שלי, שלי ולא של הממשלה הדגשתי, לפתרון של קונפדרציה הכוללת בתוכה שלוש מדינות: ירדן, מדינת פלשתין מפורזת, וישראל. „במבנה זה", אמרתי, „נוכל למצוא פתרון לביטחון הישראלי ולכבוד הפלשתיני. במבנה כזה יוכל מר טרזי לבקר את אמו הגרה בירושלים ללא צורך בדרכון, וגם אני אוכל להיכנס לחברון, עיר אבותי, ללא שאצטרך לעבור ביקורת גבולות".

מחיאות הכפיים של משתתפי הכנס — כוויתים, סורים, מרוקנים, מצרים, תוניסאים ואלג'ירים — הביאו אותי במבוכה. לא ציפיתי לקבל עידוד מקהילייה בינלאומית כזאת, שעיקרה אויבים. זה היה מפליא ומחמיא כאחת.

לאחר מכן הגיע תורן של השאלות והתשובות. ראוי לציין, שהשואלים לא חסכו שבטם גם מטרזי. הם שאלו אותו שאלות נוקבות לגבי יכולתו של אש"ף למנוע את המשך הטרור, על יכולתו להמשיך בכיוון של המתנות, ועל יחסי אש"ף עם ירדן. ניכר היה בפניו של טרזי שהוא נאבק קשה כדי לשכנע אותם בצדקתו. מצבי שלי, בחלק זה של הדיון, היה קשה אף יותר. למרות הסימפטיה האישית אלי, הרגשתי את הכעס והשנאה לממשלתי.

אחד השואלים, עיתונאי מצרי, שאל בלגלוג: „צהלתם ברחובות כשהתקבלה באו"ם החלטה 181. 20 שנה אתם מתעקשים שהחלטה 242, שיש בה הכרה בישראל אבל גם החלטה על הצורך בנסיגה מהשטחים, תשמש בסיס להסכם שלום. והנה, אש"ף מקבל את שתי ההחלטות האלה. ואם אתה יכול לומר שגם שמיר מקבל את שתי ההחלטות?". כאן כבר היה לי קשה יותר להגן על שמיר. „הרי אינני יכול לאמר שהוא מקבל את החלטה 181, שהרי היא כוללת בתוכה הקמת מדינה פלשתינית, וגם להחלטה 242 הוא אומר לא, שהרי יש בה נסיגה משטחים, וכך מצאתי עצמי מסכים עם המצרי ודבריו על ראש ממשלת ישראל.

כשירדנו מן הבמה, טרזי ואני, עינינו החלפנו מבטים. חשבתי לעצמי, שבהזדמנות אחרת, בתנאים אחרים, הייתי יושב אתו ומעלה זכרונות על ירושלים, שהרי הוא נולד בה ומכיר את כל אותם הפינות והרחובות הישנים שאני מכיר. כמעט נתתי לו את כרטיס הביקור שלי, כדי שיקפוץ בהזדמנות לבקר אותי בביתי בעין כרם. גם הוא הסתכל בי, וודאי חשב לעצמו, כמה זמן ייקח לישראלים להבין שנמאס לנו מהמלחמה ואנו רוצים בשלום. אני רוצה שנכדי לא ימותו במלחמה, ואני רוצה לבקר את אמי הזקנה בירושלים.

כל אנשי ארנס וגברת אחת

שר החוץ החדש, פרופסור משה ארנס, בא ביום שישי, למחרת השבעת הממשלה, לצריפי המשרד במרכז ירושלים ועימו גברת אחת ושלושה גנטלמנים צעירים. כולם מוכרים במצודת זאב ובמשפחת הלוחמים. במשרד החוץ מקווים, כי בכך הסתיימה מכסת המינויים הפוליטיים של השר במשרד בארץ. איש מהדיפלומטים המשופשפים ועתירי הניסיון אינו משלה עצמו, כי הפוליטיקאי ארנס יוותר על מינוי מקורבים למשרות שגרירים במקומות קוסמים בעולם, כפי שעשו כל קודמיו בתפקיד.

משה ארנס הביא עימו למשרד החוץ את אילנה בינשטוק, דן נווה, סלאי מרידור וביבי נתניהו. אילנה בינשטוק, סבתא תימניה חביבה, „נשואה" לחירות עשרות שנים. עם ארנס היא כחמש שנים, מאז שב מוושינגטון והיה לשר הביטחון בממשלת ישראל. בינשטוק היתה מזכירת אגף הארגון בחירות, כשמפלגה זו עוד היתה באופוזיציה. אחר־כך היתה למנהלת האגף. ד"ר אליהו בן־אלישר הביא אותה למשרד רה"מ. שם היתה אחראית לפניות הציבור ופיתחה קשרים טובים עם עליזה בגין ז"ל. כשבגין פרש, עברה לעבוד עם ארנס, ומאז היא איתו בכל תפקידיו. בינשטוק תחליף את עליזה אשר, כאחראית בלשכת שר החוץ על כל הנושאים האדמיניסטרטיביים.

דן נווה, עו"ד בהשכלתו, הוא מצעירי חירות בירושלים. בחור גבה קומה, בהיר עור, מסוגר באופיו. היה עסקן בתא הסטודנטים של הליכוד באוניברסיטה העברית, בתקופה בה התא היה באופוזיציה למערך־שמאל. נמנה על מחנה שמיר־ארנס במישור הארצי ומחנה מצא במישור העירוני, למרות שמצא הוא איש דוד לוי. באוקטובר 1986 נבחר ליו"ר צעירי חירות בירושלים. בארבע השנים האחרונות הימר על משה ארנס, והיה לעוזרו הצמוד. כשארנס התפטר מהממשלה, עם ביטול פרויקט „הלביא", הלך עימו לתנועת החירות והיה לדובר התנועה (מאז דצמבר 1987). נווה היה דובר הליכוד במערכת הבחירות. בן קיצוני. תקיף מאוד, עקשן כשנדמה לו שהוא צודק. במשרד החוץ יהיה יועץ התקשורת או הדובר של השר ארנס. עשוי להיות מינוי טוב.

סלאי מרידור (33) הוא אחיו הצעיר של שר המשפטים החדש, דן מרידור. בנם של ח"כ אליהו מרידור ז"ל ופרופסור רעננה מרידור. שמו יוצא הדופן הוא תנכ"י. סלאי היה אחד מגולי בבל ששבו לישראל בשיבת ציון (נחמיה פרק י"א). היה ממקימי כפר אדומים בשטחים ב־1979 ומזכירו הראשון. הכפר ממוקם ממזרח לירושלים, לא הרחק ממעלה אדומים. מ־1983 עד 1986 ישב בניו־יורק כשליח ההסתדרות הציונית. עם שובו ארצה מונה (דצמבר 1986) לעוזר אישי לשר ארנס, אז שר בלי תיק, הממונה במשרד רה"מ על ענייני הערבים. במשרד החוץ יהיה לסלאי תפקיד חשוב מאוד, מנהל לשכת השר ויועצו המדיני. למי שכבר שכח, אצל פרס היה ד"ר נמרוד נוביק יועץ מדיני, ואורי סביר היה מנהל לשכה ודובר.

את ביבי נתניהו אין צורך להציג. קדנציה ראשונה בכנסת וכבר סגן שר, במשרד חשוב מאוד. נתניהו הוא בן־טיפוחיו של ארנס לכל אורך הדרך. מישה הביא את ביבי לוושינגטון, כדי שישמש כסגנו (ציר מדיני), כשגריר ישראל בארה"ב. אחר־כך לחץ ארנס על שמיר, כדי שימנה את נתניהו לשגריר ישראל באו"ם. ארנס ונתניהו חיו תקופה ארוכה מחייהם בארצות־הברית והם מכירים לפני ולפנים את ההוויה האמריקנית. לשניים גם אוריינטציה פרו־אמריקנית מובהקת. מעריכים כי נתניהו יהיה הממונה על נושא ההסברה במשרד החוץ, וכמידה רבה גם על הטיפול בצפון אמריקה. אם כי בנושא האחרון תורגש מאוד גם טביעת האצבעות של ארנס. השר החדש ינצל את העובדה שנתניהו הוא ח"כ, (בניגוד לד"ר ביילין אצל פרס בכנסת הקודמת), וישלח אותו לבית המחוקקים לעבודה השחורה, לטיפול בהצעות לסדר היום ושאילתות מהדרג השני. יתכן ונתניהו יביא עימו ללשכת השר, כעוזרו, את אייל ארד, לשעבר דובר משלחת ישראל באו"ם.

שגיאות של אלף בית

במשרד החוץ נפרדו משמעון פרס ויועציו הצעירים בשמחה, למרות שמרבית עובדי המשרד מזוהים עם תנועת העבודה. פרס הקיף עצמו בצוות של „חכמים", בעיני עצמם, ובודד את השר מצמרת מומחי המשרד ומיטב הכוחות המקצועיים שלו. אלו נותרו מובטלים ומתוסכלים. מפעם לפעם הם נאלצו לבלוע הרבה מאוד רוק. בעיקר כאשר ד"ר נוביק, אורי סביר ואחרים, ביצעו שגיאות של אלף בית בדיפלומטיה.

במשרד החוץ מקווים, כי ארנס לא יתעלם ממאגר הידע, התבונה והניסיון של הדיפלומטיה הישראלית, וכי החוץ יחזור לעבוד כצוות. הרבה מאוד תלוי בשאלה מי יהיה מנכ"ל המשרד. אחרי מינויים פוליטיים מובהקים של פרופ' ביילין ואברשה טמיר, מאמינים במשרד החוץ, כי ארנס ימנה לתפקיד דיפלומט וותיק, מוכשר ועתיר כישורים, ממאגר הכוחות של החוץ. במשרד רצים הרבה מאוד שמות, כמקובל בימים של חילופי שרים. לכל ברור, כי המשנה למנכ"ל היום, ישעיהו ענוג, הנמצא על סף הפנסיה, לא יזכה בתפקיד. לפני כמה ימים דומה היה כי במנכ"לות יזכה איתן בן־צור, סמנכ"ל במשרד ועד לא מכבר קונסול ישראל בלוס־אנג'לס. בימים האחרונים טוענים המומחים של ארנס במשרד החוץ, כי הוא מעדיף את ראובן מרחב. אם כך יקרה, יהיה למשרד מנכ"ל שני, בשנות השמונים, שהוא איש „המוסד" (לשעבר), אחרי דייב קמחי של יצחק שמיר. למרחב שני פרקים הנחשבים למוצלחים במשרד החוץ. הוא עמד בראש „השגרירות" הישראלית בלבנון, לבנן, בימים של הרומן הקשה ההוא, והוא שב רק לפני מספר שבועות מהונג־קונג, שם היה הקונסול הכללי של ישראל, והאחראי הישיר לפריצה שלנו לסין הקומוניסטית.

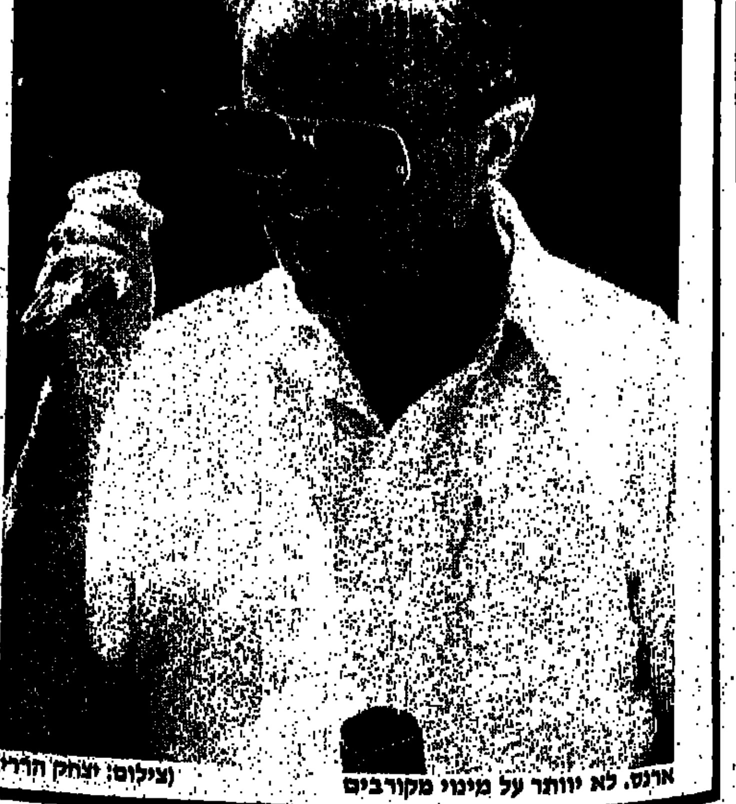
ארנס. לא יוותר על מינוי מקורבים (צילום: יצחק הררי)

מקור בכיר

מוטי בסוק

כל שר והביבי שלו

ביום שני, פגש שר הביטחון רבין את דוד מגן במסדרונות הכנסת. "אין לי שום דבר אישי נגדך" — ניסה רבין להסביר למגן מדוע התנגד למינויו לסגן שר הביטחון — "אבל כל שר והביבי שלו", אמר רבין.

הביבי של רבין, כמו הביבי (נתניהו) של ארנס, הוא ח"כ חדש, מיכה גולדמן, ראש המועצה המקומית כפר תבור.

שגריר אמריקני דובר מונגולית

השגריר החדש של ארה"ב בארץ, וויליאם (ביל) בראון, מגיע לארץ היום בבוקר, וכבר מחר הוא יגיש את כתב האמנתו לנשיא המדינה, חיים הרצוג. השגריר היוצא של ארה"ב בארץ, תומאס פיקרינג, עוזב את הארץ היום אחר הצהריים, לשניים תהיה איפוא חפיפה של מספר שעות.

פיקרינג מונה כידוע, על־ידי הנשיא הנבחר של ארה"ב, ג'ורג' בוש, למשרה היוקרתית של שגריר ארה"ב באו"ם. בשבוע שעבר נפרדו ממנו הנשיא הרצוג, רה"מ שמיר וממלא מקומו שמעון פרס. במכתב ששלח לשמיר, לפני שעזב את הארץ, כתב פיקרינג בין השאר: "אליס ואני עוזבים את ישראל עצובים. השירות שלנו בארצך היה אחד מנקודות השיא בקריירה הדיפלומטית שלנו. אנחנו מקווים לעזור בכל דרך אפשרית, בניו יורק, לידידות הישראלית־אמריקנית ולעקרונות ולרעיונות שקשרים אותנו בצורה כל כך חזקה. אנחנו מאחלים לך הצלחה כראש הממשלה החדשה, בהתמודדות עם האתגרים הניצבים בפני מדינתך".

השגריר החדש (58) נחשב לאחד המומחים של הסטייט דיפרטמנט לנושא אסיה. מוכשר מאוד לשפות ובין השאר שולט במונגולית, לפני בואו לארץ למד עברית, ארבע שעות מידי יום, ויש להניח כי יהיה השגריר האמריקני הראשון שידע לקרוא עיתון הכתוב בשפת התנ"ך. בראון מוכר לרבים בארץ, בעיקר בצמרת, כיוון ששירת בתל־אביב בין השנים 1979־82 כציר המדיני (מספר שנים בשגרירות), לצידו של שגריר ארה"ב בארץ, סם לואיס.

בראון משרת במשרד החוץ האמריקני מאז 1956, בין השאר כיהן בתפקידים דיפלומטיים בהונג־קונג (1957־9), סינגפור (1959־61), מוסקבה (1966־8), ניו־דלהי (1968־70) ומוסקבה (1977־1978). לארץ הוא מגיע מתאילנד, שם שימש במשרה הראשונה שלו כשגריר (1985־88).

אמרו לא תודה, כדי לחלום בגדול

משה נסים, לשעבר שר המשפטים והאוצר, ועוזי ברעם, מזכ"ל המערך, הפסידו מרצונם בהרכבת הממשלה, הראשון תיק והשני שירות, ובמקביל צברו נקודות בדעת הקהל. רק העתיד יוכיח אם שיקוליהם, שהיו רומים מאור, היו נכונים או שהם הימרו על הלחיצה הלא נכונה ברולטה הרוסית.

משה נסים הצליח כשר משפטים, גם בהשוואה לקודמיו בתפקיד (פנחס רוזן, חיים צדוק, שמואל תמיר), לא כל שכן בהשוואה ליורשיו (מודעי ושריר). נסים, בנו של הראשון לציון, יצחק נסים ז"ל, הצליח גם כשר אוצר, למרות היותו חסר כל השכלה ורקע בתחומי הכלכלה. אדם ישר והגון, גם לפי ההגדרות המקובלות בחיים שמעבר לפוליטיקה. מקובל מאוד גם על יריבים כמו שמעון פרס, יצחק רבין, יאיר צבן. גם במפלגה הליברלית ז"ל, ידועת הקרבות, הסיכסוכים והשנאות, איש לא הצליח לריב איתו. נסים נהנה מאמון מלא של רה"מ. אמון שאין כמובן, לאריק שרון ודוד לוי, ואולם נהנים ממנו גם השרים מרידור ומילוא. אם היתה קמה ממשלה צרה, אין ספק כי שמיר היה משאיר אותו באוצר, למרות הציפיות השונות שהיו ליצחק מודעי.

בשיחה בארבע עיניים, ערב הקמת הממשלה השנייה, הציע שמיר לנסים לחזור למשרד המשפטים. "זה מה שיש", העיר שמיר כאילו ביאוש, ושלח את שתי זרועותיו המוצצות לאחור. נסים, חיה פוליטית עתירת ניסיון, ידע מראש שזו באמת ההצעה הקוסמת ביותר שנותרה לשמיר באמתחת, אחרי שחילק את שני המשרדים המושכים שהיו לו, חוץ ואוצר.

כן, כן, נסים חולם גם על החוץ. ביחס לביטחון הוא ריאלי. הגנדלים ביוימוס במפלגתו וגם במערך לא יתנו לו להגיע. הוא עשה אחד ועוד אחד, ואמר לשמיר לא. שמיר לא הופתע. למען הנימוס הוא ניסה לשכנע במשך מספר דקות את נסים ואחר־כך הירפה.

נסים עשה חשבון קר ומפוכח. במשרד המשפטים הוא הצליח מעל ומעבר. איש לא יחלוק על כך, גם לא מאיר שמגר, פרופסור אהרן ברק, פרופסור אמנון רובינשטיין ושולמית אלוני. שריר עזב את המשרד במצב קשה. מי שמכיר את הנעשה ברחוב סאלח אדין מקרוב טוען, כי השר החדש יצטרך לשבור מאפיה, אם ברצונו לאחוז ברסן המשרד. מאפיה של משפטנים, עם קשרים טובים מאוד בתקשורת. נסים, שכבר היה בהצגה הזו, כשהצגות היה מיומן, אחר ובשיאו, העדיף להישאר רחוק. "טוב שם טוב", הוא בוודאי חשב לעצמו. מה עוד שאחרי שנתיים וחצי אינטנסיביות כשר אוצר, הוא בהחלט זקוק לקצת שקט ושעות משפחה. לנסים תשעה ילדים, הבכור בצבא.

תיקים שוליים

כשר בלי תיק, ישתתף נסים ביום ראשון בישיבת הממשלה, ביום רביעי בישיבת הקבינט, יקרא עיתונים וימתין להזדמנות. זה סיפור התחלתה שלו. הוא מאמין בכוחו, ביכולתו, בתהפוכות הגורל. כמעט אמרנו נסים מאמין בניסים. הוא מעוניין להיות רה"מ. הוא יודע את כל מגבלותיו, והגדולה שבהן היא היותו איש המפלגה הליברלית לשעבר. אדם ללא מחנה, גם בליברלים היה נסים בעל מחנה קטנטן, הרבה יותר קטן משל מודעי או משל שריר. ובכל זאת הוא הגיע לתפקיד השיא הליברלי — אוצר, כשחבריו מחזיקים בתיקים שוליים.

נסים מאמין כי אחרי שמיר, בקונסטלציה מסויימת מאוד, עשוי ריב הדיאדוכים ארנס־לוי־שרון, להסתיים בניצחון הרדי, בתיקו מתמשך. במקרה כזה תפנה המפלגה למועמד הפשרה, העומד בצד ומחכה לדין התנועה. לנסים יחסים טובים עם דור ההמשך בליכוד: דן מרידור, משה קצב, אהוד אולמרט, רוני מילוא ואחרים. חלקם "אנס" אותו למשרד האוצר. הוא מאמין, כי במצב של תיקו דיאדוכי, עשויים שרי הדור השני לסייע בידו להגיע לראש הפירמידה. מה ישו — הוא אמר ונראי לעצמו בחודש האחרון מספר פעמים — שמיר לא היה מועמד משרה ומגי ב־1983 לתפקיד ראש הממשלה?!

תיק עם בשר

עוזי ברעם עשה שיקול דעת דומה מאוד. הוא פוליטיקאי משופשף, הבקיא בכל התרגילים והמניפולציות הפוליטיות. לזכותו הוא זוקף הכתרת שני נשיאים ממפלגתו, נבון והרצוג, בתקופת ממשלת הליכוד.

את ברעם לא עשו באצבע. הוא הכיר מצוין את התרגיל של פרס. יו"ר המפלגה עשה כאן מניפולציה כפולה. מצד אחד הוא רצה להוציא את ברעם מהמזכ"לות, כדי להפקידה בידי מקורבו, מיכה חריש, ומצד אחר רצה את ברעם בממשלה, אבל לא כשר (הבריאות), אלא כשר בלי תיק. ברעם הוא לא ילד וגם לא אוורוי. הוא רצה ממשלה, בניגוד למה שאמר בתקשורת, אבל רצה בה תיק עם בשר. כשפרס אמר לו בלי תיק, הוא אמר לו — לא תודה.

החשבון של ברעם פשוט. בממשלה, בלי תיק, הוא ילך לאיבוד. במאבק על הצמרת בתקופת הפוסט פרס־רבין, הוא יהיה חסר סיכויים בהתמודדות מול משה שחל. בממשלת האחדות הכה שגויה במחלוקת, גם במערך, יאבדו מוטה גור, גד יעקובי, אורה נמיר, את כל כוחם ויוקרתם. ישראל קיסר, שדיברו בו נכבדות לפני כשמונה חודשים, מצוי במשברים בחברת העובדים. ברעם, שהיה עוד אחד מני רבים בצמרת הדור השני במערך, נמצא כיום בעמדת זינוק מצויינת לקרב על ההנהגה, אם וכאשר פרס ורבין יפנו את הזירה. כמזכ"ל המפלגה יגבש סביבו מחנה. הוא החל בכך במאבקים האחרונים בלשכה ובמרכז. ברעם יעשה את הכל, כדי שהמפלגה תדרוש מרבין ופרס לשלם את מחיר כשלונה בבחירות האחרונות. ניתוק הממשלה והקדמת הבחירות הן יעד מועדף עבורו.

נסים. להגיע לראש הפירמידה

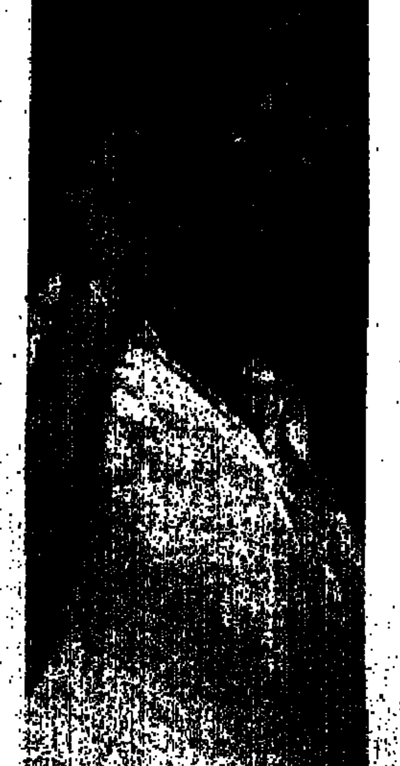
ברעם: בעמדת זינוק להנהגה

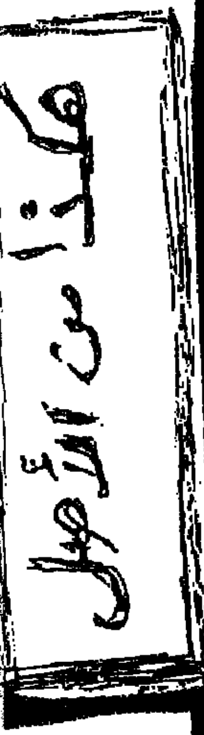

מוטי דניאל פורץ לעבר סל יוגוסלביה, אמש, בנצחון ישראל 105:108. משמאל לדניאל, פאספאלי ומאחור זובאץ. (תצלום: רדיו איי.פי.)

זוהר, גיל וששון בפתיחה

יצחק זוהר, גיל ססספורטס וארצי ששון הובילו אתמול את נבחרות הנוער של ישראל לשני נצחונות בפתיחת טורניר החורף המסורתי * זוהר וגיל כבשו בנצחון נוער א' על שווייץ 0:2 וששון הבקיע צמד בנצחון נוער ב' על ליכטנשטיין 2:3 * נצחון גם לנבחרת הנערים הישראלית: 1:3 על הונגריה * הישגים גם לשבדיה: הנוער השבדי ניצח 0:4 והנערים 0:2 את מלטה * הפתעת היום הראשון: נבחרת הנוער של איסלנד גברה על אירלנד 1:2 * 18 שערים נכבשו במשחקי הנוער ו־9 בנערים * 3 כדורי 11 נוצלו ואחד נהדף על ידי השוער הישראלי רפי כהן * הופעת בכורה לנערים של ארצות הברית – 1:1 עם פורטוגל * מורחק יחיד – בריאן בייטס מארצות הברית * רבבת צופים חזתה במשחקים

תוצאות אתמול

נוער – בית א'

● ישראל א' – שווייץ 0:2 (0:0). שערים: יצחק זוהר (59) וגיל ססספורטס (70). האיצטדיון בכפר־סבא, 3000 צופים. שפט: אוסוולד גריף (ליכטנשטיין). קוונים: יוסף שלמה ורחמים שאשו (ישראל).

● הונגריה – פולין 1:1 (0:0). השער להונגריה: איקטור פרדש (75, בכדור עונשין מ־11 מטרים). השער לפולין: מירצ'סלב אגאפון (81). האיצטדיון בפתח־תקוה, 550 צופים. שפט: אריה פרוסט (ישראל). קוונים: סבי אלונשה ויעקב בן־חמו.

● שבדיה – מלטה 0:4 (0:2). שערים: ייספר יאנסון (11, 22), ג'והני רודלונד (48) וכמאן מילד (76, בבעיטת 11). מגרש מכבי יבנה, 100 צופים. שפט: עובדיה בן־יצחק (ישראל). קוונים: סימון דנן ודאוד סוהיל.

הטבלה

1.	שבדיה	1	0:4	2
2.	ישראל א'	1	0:2	2
3.	הונגריה	1	1:1	1
–.	פולין	1	1:1	1
5.	שווייץ	1	2:0	0
6.	מלטה	1	4:0	0

נוער – בית ב'

● ישראל ב' – ליכטנשטיין 2:3 (1:1). שערים לישראל: ארצי ששון (57, 62) ואייל ברקוביץ (25, בבעיטת 11). שערים לליכטנשטיין: פרנקו רוטונו (32) והאנס אוריך לינג (54). מגרש הפועל כפר סבא, 2000 צופים. שפט: לאסלו קובאץ' (הונגריה). קוונים: רחמים דינאצ'י ואריה וולף.

● רומניה – פורטוגל 1:1 (0:1). השער לרומניה: אדריאן סוביר (12). השער לפורטוגל: קוסטה ג'ורג'ה (65). האיצטדיון בפתח־תקוה, 200 צופים. שפט: עובדיה צבי (ישראל). קוונים: בני כהן ואמנון הויזמן.

● איסלנד – אירלנד 1:2 (0:0). שערים לאיסלנד: ארנאר גונלפסון (51) וסטיינר גודגרסון (64). השער לאירלנד: אלן וולדריץ (62). מגרש מכבי יבנה, 100 צופים. שפט: יעקב שיינר (ישראל). קוונים: יוסף שוסי ושלמה שחר.

הטבלה

1.	ישראל ב'	1	2:3	2
2.	איסלנד	1	1:2	2
3.	פורטוגל	1	1:1	1
–.	רומניה	1	1:1	1
5.	ליכטנשטיין	1	3:2	0
6.	אירלנד	1	2:1	0

צוחק מי שצוחק אחרון

נבחרת הנוער של שווייץ החטיאה כדור־עונשין מ־11 מטרים ואחר־כך ספגה שני שערים ונוצחה 2:0 * גיבור הניצחון, יצחק זוהר ממכבי תל־אביב, שכבש את השער הראשון ובישל את השני

משה רוזנברג

נוער א' — שווייץ 0:2 (0:0)

יצחק זוהר, קשר נבחרת הנוער של ישראל, היה גיבור הנצחון 0:2 על נבחרת שווייץ בפתיחת טורניר החורף. 3000 צופים שהגיעו לאיצטדיון בכפר סבא היו עדים ליתרון ברור של נבחרת ישראל ולמספר הבריקות של יצחק זוהר, שחקן מכבי תל־אביב.

במחצית הראשונה היו מספר הזדמנויות לנערי ישראל. בדקה ה־23 בעט דרור אהרונוב (מהפועל חולון) למשקוף שער היריב ובדקה ה־40 בעט הקשר של בנין (מהפועל חיפה) מ־30 מטר אל בין החיבורים. אולם שוער שווייץ צווייפל שהיה מצוין, איגרף את הכדור בזינוק מרהיב.

הגנת נבחרת הנוער כמעט ולא התאמצה עקב חולשת חלוצי שווייץ. בכל זאת ניתנה לשווייצים הזדמנות להוליך בדקה ה־54 כשבלם הנבחרת רן בן שמעון הכשיל ברחבה חלוץ יריב. השופט ריץ' אוספלד מליכטנשטיין הורה על הנקודה הלבנה, אולם ויינגר האורח בעט את הכדור לקורה.

מכאן ועד לסיום שוב ניכר יתרון לשחקני ישראל ולאחר החטאות של גיל ססספורטס (הפועל באר שבע) הובקע השער הראשון.

יצחק זוהר חטף כדור בדקה ה־59, חלף על פני מגיני היריב בהטיות גוף מרשימות ומול השוער קבע בבעיטה מדוייקת 0:1.

עשר דקות לפני הסיום הגדילו הישראלים את יתרונם ל־0:2 ושוב בזכות מבצע שהחל ברגלי זוהר. הוא חלף על פני מגינים ועל פני השוער ומקו הרוחב בעט לשער. ססספורטס דחק מקרוב לרשת החשופה — 0:2.

המשחק נערך באיצטדיון כפר סבא לעיני 3000 צופים.

● ישראל: ר. כהן, חרזי, בן שמעון, חדד, אלטיט ואלברטו, פיטוסי, אהרונוב, זוהר (אבוקסיס), בנין, ססספורטס, ניראון.

ניצחנו את יוגוסלביה 105:108

זלוטיקמן גיבור הנצחון (24 נקודות) בטורניר בפאריס * הערב נגד צרפת בגמר ואילו על המקום השלישי יהיה שיחזור הגמר מסיאול... בריה"מ – יוגוסלביה

משה כהן (פאריס)

יכולת מעולה של נבחרת ישראל בכדורסל, הקנתה לה אמש נצחון מרשים 105:108 (43:55), על נבחרת יוגוסלביה, סגנית האלופה האולימפית, במשחק הפתיחה של טורניר חג המולד בפאריס.

4000 הצופים שצפו במשחק באולם קורבטן היו עדים ליכולת מעולה של ישראל שהותירה אותם פעורי פה. כל אחד משחקני ישראל ששותף במשחק תרם את חלקו. כוכב המשחק היה חיים זלוטיקמן שקלע 24 נקודות (43 אחוזי הצלחה). חיים שיגר אסיסטים נאים לגבוהים לאוואן מרסר והאוורד לאסוף ושיגע את היוגוסלבים. זלוטיקמן הוכיח את עצמו כשאירגן את המשחק בדקות הקשות של ישראל במהלך המחצית השניה כאשר היוגוסלבים קלעו 16 נקודות ללא מענה והישוו את התוצאה ל־89:89.

ישראל פתחה בצורה מהממת. 0:9. רק כעבור 4 דקות קלעו היוגוסלבים סל ראשון; בדקה ה־17 הגיע יתרון ישראל ל־20 נקודות 33:53. יציאתם של פרישמן ומרסר למנוחה, היטתה את הכף ליוגוסלבים שחזרו לתמונה אך המחצית הסתיימה ביתרון ישראלי מבטיח — 43:55.

פתיחת המחצית השניה בישרה טובות: ישראל בעוצמה בלתי רגילה. סלים של הנפלד, זלוטיקמן, פרישמן, לאסוף ומרסר העלו אותה ליתרון מדהים של 23 נקודות — 58:81, 12 דקות לפני הסיום. כאן השתפרו היוגוסלבים. הם קלעו 16 נקודות ללא מענה ו־4 דקות לסיום נרשם שוויון 89:89.

עד לדקה ה־38 התנהל משחק הפכפך ופרישמן בסל של 3 נקודות שבר את הקרח — 93:96, בהמשך 102:108 ובסיום 105:108.

שיפוטם של בריש (בלגיה) ומנזרו (צרפת) היה מצויין.

● קלעו לישראל: זלוטיקמן 24, הנפלד 23, מרסר 20, פרישמן 19, לאסוף 18 ודניאל 2.

● קלעו ליוגוסלביה: פאספאלי 22, ראדג'ה 15, צ'וטרה 13, קומזאץ 12, זובאץ 11, ראדאלוביץ 10, צ'טיקאבין 10, סוביו 4 ודיבאץ 3.

נבחרת צרפת הפתיעה את ברית המועצות בנצחון 92:93 (46:41) ותתמודד נגד ישראל, ב־9.30, על המקום הראשון.

הגליל לפאריס בדרך לאיסלנד

יצחק ויסחוף

מחזיקת גביע המדינה בכדורסל, הפועל הגליל העליון יצאה לפנות בוקר לפאריס בדרכה לרייקיאביק שבאיסלנד, שם תקיים שלושה משחקים.

יתכן כי קבוצת הגליל העליון המתכוננת לקראת משחקה בכפר־בלום נגד ריאל מדריד ב־10 בינואר תקיים מחרתיים משחק בפאריס נגד ראסינג המקומית.

ב־3 בינואר תשחק הגליל העליון נגד אלופת איסלנד ואילו ב־4 וב־5 תשחק נגד הנבחרת הלאומית של איסלנד.

ברד ליף, כוכב הקבוצה הישראלית שיצא לארה"ב, יפגוש את חבריו בפאריס ביום ראשון.

כדוריד

יוסף חכם

אלופת החורף בליגה הלאומית בכדוריד, תקבע הערב במשחק המרכזי של המחזור ה־11 שבו תתארח המוליכה קבוצת מכבי ראשון־לציון אצל סגניתה קבוצת הפועל רמת־גן. המשחק יתקיים באולם האוניברסיטה ברמת־גן ויחל ב־8.30.

דרבי רחובותי בין הפועל ומכבי יהיה בהיכל הספורט העירוני בעיר ויעמוד בסימן מאבק תחתית. ישפטו: זבצקי ונוטמן.

יתר משחקי הערב, שיחלו ב־8.30:

מכבי ק"ש/חולון — מכבי פ"ת (האולם בקרית־שרת); הפועל פ"ת — א.ס. נס־ציונה (האולם ביהוד); אליצור הרצליה — הפועל נופ"ים (אולם הי"א במכון וינגייט); הפועל ראשל"צ — מכבי נתניה (ההיכל העירוני בראשל"צ).

גם הפועל ת"א ניצחו יוגוסלבים

דנים ויליאמס פתח אמש את קבוצת הפועל תל־אביב לנצחון 67:95 (31:42) על הקבוצה היוגוסלבית שוביניק שיבנקה בפתיחת טורניר הכדורסל הבינלאומי בהארלם שבהולנד.

ויליאמס שנבחר לשחקן המצטיין של המשחק קלע 33 נקודות. מאמן הפועל ת"א יעקב אדלר שיתף במשחק גם את שחקני הספסל הקבועים שלו כמו יוני בן־טל ותומר חנוך שלא איכזבו.

● קלעו להפועל ת"א: ויליאמס 33, סאונס 20, טרי 15, אמסלם 12, בנט 7, בן־טל 4 וחנוך 4.

המשחק הבא של הפועל ת"א יערך בשבת נגד נשואה דוביבוס.

נצחון לארצנו מצמד של ששון

עמי רוזנברג

נוער ב' — ליכטנשטיין 2:3 (1:1)

נבחרת נוער ב' של ישראל בכדורגל, גברה במשחק רב שערים על נבחרת ליכטנשטיין 2:3.

גיבור הנצחון הישראלי היה ארצי ששון מהפועל ירושלים שכבש צמד שערים, שניהם בנגיחות תוך חמש דקות (62, 57). קודם לכן עלתה נבחרת ישראל, במחצית הראשונה, ליתרון 0:1 בדקה ה־25, משערו של אייל ברקוביץ ממכבי חיפה בכדור עונשין מ־11 מטרים, לאחר הכשלה שנעשתה על החלוץ אלון מזרחי (מכבי יהודה).

שחקני ליכטנשטיין השוו בדקה ה־32 משערו של רונטו שניצל מישגה של השוער הישראלי החלש קורנפיין (מהפועל ירושלים). צעירי ליכטנשטיין גם עלו ליתרון 1:2 משערו של זרגילינג (54) ושוב עקב טעות של השוער הישראלי.

בישראל הצטיין ארצי ששון גבה הקומה (1.86 מטר) וכן הקשר אבי רובול (מכבי חיפה).

שפט לסלו קובץ' מהונגריה, לעיני 500 צופים, באיצטדיון בכפר סבא.

● ישראל: קורנפיין, וילנצ'יק, ראון, ששון, טובול, איתן מזרחי, שירצקי, ברקוביץ', חפיף, ע. ראובן, אלון מזרחי.

תוצאות הנערים

בית א'

● שבדיה — מלטה 0:2 (0:1). רוג'ר נורדסטנד (18) והנריק גולדברג (51). האיצטדיון העירוני בהרצליה, 100 צופים. שפט: חיים ליפקוביץ (ישראל). קוונים: ארז זטלמן ומאיר ברקו.

הטבלה

1.	ישראל	1	1:3	2
2.	שבדיה	1	0:2	2
3.	קפריסין	0	0:0	0
4.	הונגריה	1	3:1	0
5.	מלטה	1	2:0	0

בית ב'

● רומניה — פולין 0:1 (0:0). השער: מולדובאן מיוראל (78). מגרש מכבי "לזרוס" בחולון, 100 צופים. שפט: יצחק בן־יצחק (ישראל). קוונים: ראובן דינו ויעקב שמש.

● פורטוגל — ארצות הברית 1:1 (0:1). השער לפורטוגל: נלסון למוס (12). השער לארצות הברית: טוד האסקינס (79). מגרש מכבי "לזרוס" בחולון, 200 צופים. שפט: יהושע לויה (ישראל). קוונים: יוסף גרוסמן ושמואל ארשטיין. בריאן בייטס מארצות הברית הורחק בדקה ה־65.

הטבלה

1.	רומניה	1	0:1	2
2.	ארה"ב	1	1:1	1
–.	פורטוגל	1	1:1	1
4.	פולין	1	1:0	0

זוהר, אלבז, ותורג'מן הכניעו את ההונגרים

יוסי מנטליט

למרות ההחמצות הרבות, הצליחו אתמול כדורגלני נבחרת הנערים לגבור בפתיחת טורניר החורף על נבחרת הונגריה 1:3 (0:2). הנצחון העניק לישראל, בינתיים, את הבכורה בבית א'.

המומנון החדש שלומי אלבז מהפועל חדרה שערך אתמול הופעת בכורה היה חסר מזל כאשר ניצב שלוש פעמים תוך עשר דקות מול השוער ההונגרי אבל לא הצליח להכניעו. כבר בדקה ה־9 מצא עצמו אלבז חופשי מול השוער אך החטיא את המסגרת. לא חלפו חמש דקות והשוער ההונגרי הדף בעיטה חזקה של המגן עופר טלקר מאשדוד לרגלי אלבז, אולם החלוץ בעט מעל המשקוף. ההזדמנות השלישית היתה בדקה ה־19 שעה שאלבז בעט לגופו של השוער המזנק.

סידרת ההחמצות הסתיימה בצמד שערים תוך דקה. הקשר אביבי זוהר ממכבי יפו בעט בדקה ה־30 כדור חזק ושטוח ממרחק של כ־30 מטר. הכדור חדר לפינה השמאלית של השער 0:1.

עוד בטרם התאוששו ההונגרים מהשער הראשון שספגו ושוערם נגאל'ץ, כעבור דקה, להוציא את הכדור שנית מהרשת. שלומי אלבז ראה סוף סוף שכר לעמלו כאשר ניצל מסירת רוחב של טלקר ודחק מקרוב את הכדור לרשת.

מי שחשב שישראל הולכת לקראת נצחון קל התבדה במחצית השניה כאשר הנערים שלנו הפסיקו לשחק וההונגרים ניצלו זאת כדי לעבור למתקפה.

בדקה ה־55 ניצל הקשר פראנק שימו טעות בהגנה הישראלית והכניע מקרוב את השוער שרון כהן.

ההגנה שלנו איבדה לדקה את העשתונות ולמזלנו החטיא ההונגרי תומאס קון כעבור דקה מקרוב.

בדקה השבעים נחתמה תוצאת המשחק כאשר זוהר הגביה כדור לרחבה ואמיר תורג'מן קלט אותו, היתל במגיני היריב והכניע בשלישית את השוער ההונגרי 1:3.

שפט מרטינו (שווייץ), לעיני 400 צופים, באיצטדיון העירוני בהרצליה.

● הרכב ישראל: ש. כהן, טלקר, שלמה, בר־מימון, פופלבסקי, ג. כהן, מללי, זוהר, אלבז (קובה), תורג'מן (בנישו), הוד (בינשטוק).

גביע: רמת־גן – טמרה 0:2

יוסף חכם

במשחק יחיד במסגרת המינוס השבועי בגביע המדינה בכדורגל, גברה אתמול, באיצטדיון המכתש בגבעתיים, מוליכת הליגה הארצית קבוצת הפועל רמת־גן על מכבי טמרה 0:2 לאחר 0:1 במחצית.

המשחק לא התעלה לרמה גבוהה ולעיתים היה שקול.

את השער הראשון כבשו הרמתגנים בדקה ה־14. יוסף שמריה שלח כדור עומק למרכז הרחבה ועוזי צדקה הבקיע מ־10 מטרים את אריק שמואלי, שוער טמרה, 0:1.

בדקה ה־15 בעט שמריה כדור לעבר שער מכבי טמרה והבלם סמיר עיסא הרחיק בראשו. עיסא המשיך לשחק אך בדקה ה־35 התעלף במקום. עסיין הפועל ר"ג מאיר בר ציון טיפל בו במגרש ואחר־כך הוא פונה לביה"ח שיבא שם הוברר שעיסא סבל מזעזוע מוח.

את תוצאת המשחק קבע יוסף שמריה בדקה ה־65 בבעיטת עונשין מ־20 מטר לאחר שהחלוץ יעקב נומדר הוכשל.

שפט הבינלאומי צבי שריר לעיני 250 צופים.

גם הבוגרים ניצחו

ראובן חנניה

נבחרת ישראל בכדורגל השלימה אמש יום מוצלח מבחינת הנבחרות הלאומיות בגבורה על קבוצת שמשון תל־אביב מהליגה הלאומית 1:2 לאחר ששמשון תל־אביב הובילה 0:1 משערו של אסרים ארביב בבעיטת עונשין. לסגל הלאומי הבקיעו ירון פרסלני וראובן עטר במחצית השניה.

שער השוויון של פרסלני היה שנוי במחלוקת לאחר שהשופט רחמים רינצ'י קבע כי כדור הנגיחה שלו עבר את קו השער. בעקבות אישור שער זה נוצרה מהומה במגרש ובעקבותיה נטש את המשחק שחקן שמשון תל־אביב שבתאי לוי.

במהלך המשחק החמיץ משה סיני בעיטת 11 מטרים. הוא בעט לחוץ.

הנבחרת הציגה במשחק מול שמשון את יכולתה הטובה ביותר בעת האחרונה והמצטיין בשורותיה היה שוב שלום תקווה, השחקן הישראלי המשחק בבלגיה.

לאחר המשחק התפנה המאמן הלאומי יצחק שניאור להשיב על שאלות הכתבים. בקשר לפציעתו של אוחנה הביע המאמן תקווה כי עד למשחק נגד וולס בעוד כחודשיים יחלים אוחנה כך שיוכל לשחק בנבחרת הישראלית לפני המשחקים הקדם עולמיים.

● הרכב נבחרת ישראל: אסייג, אהרוני, פרסלני, אילון, אלי כהן, קלינגר, תקווה, ניסן כהן, סיני, לוין, דריקס. כן שותפו: מרכוס, דרוויי, י. מנחם, שמעונוב, ש. מנחם, אלון, ז'אנה, עטר, מכלוף ובן ברוך.

גולדברג בחולון, צמח בליגה ג'

מנחם כהן

חיים גולדברג, יערוך מחרתיים את הופעת הבכורה שלו במדי קבוצת הפועל "צפרירים" חולון שתתמודד באיצטדיון עם בית"ר ירושלים.

הופעת גולדברג בחולון התאפשרה לאחר שרוני צמח הסכים לעבור לאנטוניו יפו מליגה ג'.

השגריר החדש של ארה"ב יגיע לארץ היום

מוטי בסוק

השגריר החדש של ארה"ב בישראל, וויליאם בראון, יגיע לארץ ביום ד' השבוע וכבר למחרת היום יגיש את כתב האמנתו לנשיא המדינה, חיים הרצוג.

השגריר היוצא של ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, יעזוב את הארץ כמה שעות לפני בואו של בראון ולא תהיה חפיפה בין שני השגרירים.

פיקרינג מונה על־ידי הנשיא הנבחר של ארה"ב, ג'ורג' בוש, למשרה היוקרתית של שגריר ארה"ב באו"ם. בשבוע שעבר נפרדו מפיקרינג הנשיא הרצוג, ראש הממשלה שמיר ושר־החוץ פרס.

בראון, (58) נחשב לאחד המומחים בסטייט־דפרטמנט לענייני אסיה. במרבית שנות עבודתו בשירות החוץ האמריקני עבד במדינות אסיה. בין השנים 1979 — 1982 היה הציר המדיני בשגרירות ארה"ב בתל־אביב, לצידו של השגריר סמואל לואיס, וקנה לעצמו ידידים רבים בארץ.

השבוע המו"מ על התוואי הסופי של הגבול עם מצרים בטאבה

מוטי בסוק

הקבינט המדיני יכריע השבוע על עמדת ישראל בשיחות עם מצרים בשאלת טאבה. השבוע עומדים הצוותים המצריים והישראליים להשלים בפיקוח האו"ם את תיקוני הגבול בקו רפיח־טאבה.

אבן הגבול האחרונה שתונח מכונה "תשעים ואחת". קו הגבול מאבן זו לים־סוף, שאורכו כ־170 מטר, ייקבע במו"מ בין מצרים לישראל.

לפי הדרישה המצרית, יש להמשיך את קו הגבול היישר לים. פירושה של דרישה זו הוא, שמלון סונסטה וכפר הנופש של גלסון יהיו בשטח מצרים. אם ישראל תסכים לדרישה זו היא תבקש ממצרים הסדרים נוחים למעבר אורחים ישראלים לאזור טאבה.

מבקשת למנות מפרק לחברה שלא סיימה בניית דירתה

עתי"ם

תושבת תל אביב שרכשה דירה בת 7 חדרים מחברת הבנייה "אר־של", פנתה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בבקשה למנות מפרק לחברה, בנימוק שהפרה את ההסכם עימה ולא סיימה את בניית הבניין.

טרם הוגשה תגובת חברת הבנייה.

המבקשת, אליאן רומני, טוענת כי התקשרה בהסכם עם החברה לרכישת הדירה שברחוב ז'בוטינסקי בתל אביב, אולם החברה, בניגוד להתחייבותה, לא סיימה את הבנייה, והמבקשת נאלצה להשלים את הבנייה בכספה.

רומני מציינת בבקשה כי הגישה נגד החברה תביעות לתשלום פיצויים בשל הפרת ההסכם ובית המשפט פסק כי על החברה לפצותה בכ־1,500,000 ש"ח.

אולם עד היום לא שילמה "אר־של" את חובה ולמבקשת אין ממי להיפרע, משום שהחברה חיסלה את פעילותה, סגרה את משרדיה, ונמחקה מפנקס החברות.

המבקשת טוענת כי יש לראות בחברה כחדלת פרעון, ולצורך רישום הבניין כבית משותף והעברת הבעלות על המקרקעין, יש צורך במינוי מפרק לחברה כדי שזה יוציא לפועל את האמור בהסכם ההתקשרות שנערך עמה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 קומות עמודים ויציאה לגג ברחוב אהבת ציון 13 קרית־ים, גוש 10444, חלקה 81.
מהות הסטיה:
1. חריגה של 66.50 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 10.5% משטח החלקה.
2. הקלה בגובה מבנה היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית, רחוב הגדוד העברי 4 קרית־מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי "הדרים", הוד־השרון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/2/183".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6407 חלקות 36, 37, הוד־השרון, שכונת מגדיאל, בין רחוב האהבה והדרים.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד וחלוקה בהסכמת בעלים, קביעת אזור מגורים א' מיוחד, קביעת שטח לצורכי ציבור, מערכת דרכים והוראות בניה.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3282 התשמ"ה, עמ' 982 ובעיתון בוקר "על המשמר" מתאריך 18.12.85 ובעיתון ערב "מעריב" מתאריך 18.12.85 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף "הצופה" מתאריך 18.12.85 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
2.6.1988

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת
הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת בניין ערים מקומית אילת — בקשה להתרת הקלה בכנס בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מס': 2/03/115/18, בניית וילה במגרש מס' 23.
מהות ההקלה:
א. הקלה בקומת קרקע באחוזי בניה של 1.79%.
ב. הקלה בקומה א' באחוזי בניה של 1.23%.
שם המבקש: אפלבאום משה, מגרש מס' 23, בנה ביתך שלב א' — שכונת צופית עילית, באילת.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע על־ידי אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדויות בכתב לבקשה האמורה לוועדה המקומית בעירית אילת, רח' חטיבת הנגב 5 אילת, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות.
רפי הוכמן — יו"ר הוועדה

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טלפון: 04-8...
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי שרביב בע"מ, לאשר תוכנית לבניין ברחוב 110, בניין א' ובניין ה', מיגרש 2007, בגוש 11198, רמת אלון.
הבקשה כרוכה בביטול שביל מעבר בתחום המבנה בנגוד למצויין בתכנית החלה במקום.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: יום ב' — 08.00–12.00; יום ד' — 15.00–17.00; 08.00–12.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר יגוביץ — מהנדס העיר

טלוויזיה

08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל — רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 תולדות הישוב — ארץ מולדת — היציאה מן החומות (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע — יסודי — הקופים — מבוא לפרימטים. 09.15 "רחוב סומסום" — סליחה, אני עסוק. 10.30 מדעי הטבע ה'־ו' — גוף האדם — מערכת העיכול — תיפקוד ומיבנה (כ). 11.00 חשבון ו' — רותו של קפטן פיל. 11.15 יהדות — קשת וענן — הבעל שם טוב (כ). 11.40 אנגלית ז'. 12.00 מושגי יסוד ביהדות — על מזוזות (כ). 12.25 אורחות עליסורי — כללי המשחק — עריצות הרוב. 12.50 צרפתית. 13.05 אנגלית י'. 13.30 מדעי הטבע על־יסודי — האבולוציה 10 — גנים ותורשה. 14.00 עד כאן — רצף דפי טלטקסט. 14.05 אוניברסיטה פתוחה — תורת המשחקים — ראיון עם פרופ' אומן וחלק א'; גיאולוגיה — הבקע ותזוזות היבשות. 15.00 הי בינבה — בינבה רעבה (כ). 15.10 טאו טאו — מי הכי חזר בעולם? — 15.40 שעת כושר. 16.00 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 16.30 כללי המשחק — סידרה בת 13 פרקים המעלה נושאים שונים בתחום החברה והמשטר הדמוקראטי ודנה בשאלות שונות בנושאים אלה. פרק 1 — ההסכם. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 תוסס — מגאזין שבועי לנוער בשידור ישיר מן האולפן בירושלים. תמיר קימחי, יעל אלמוג ורווית פררה עם נוער באולפן וכתבי נוער ברחבי הארץ יעסקו במגוון עניינים בתחום האקטואליה, החברה, הבידור והתרבות. 18.32 מקומות קסומים — צוות התכנית לוקח אותנו הפעם למקסיקו סיטי. 19.00 מגאזין ספרות — המגאזין ייוחד הפעם לרמותו של משה דיין, כפי שהשתקפה בראי הספרות. מנחה: ענן ספרי. 19.30 חדשות (בערבית). 20.02 מדור לדור — אגשל לבנדינר, איכר מצופית המקדיש את חייו להנצחת עיר הולדתו פינסק, משוחח עם בנו ובתו על המורשת המשפחתית שלהם. מנחה: שאול מייזליש. 20.30 תצפית — מגאזין דו־שבועי לענייני טבע, מדע ורפואה. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מוקד. 22.05 האיש על הגג — סרט מתח משטרתי משוודיה. הסרט עוקב אחר פעולותיה של משטרת סטוקהולם במאמצה ללכוד אדם המתבצר על גג בניין במרכז העיר ויורה בשוטרים. מבוסס על רומן מאת מרטין בק. במאי: בו וידרברג ("אלווירה מדיגן"). משתתפים: גוסטאב לינדסטדט, סוון וולטר, תומס הלברג (1976). 23.38 פסוקו של יום וחדשות לילה.

ערוץ 2

18.35 בוא אחרי — סידרה דרמטית לכל המשפחה. פרק רביעי: תום רודף אחר המכונית שחטפה את לין, אך לשוא. סאותוס נשכר ע"י גיינס למצוא את לין ולהביא למלון. 19.00 נקודת זינוק — תוכנית הספורט של ערוץ 2. הפעם — על נבחרת המתעמלות מרומניה. המתארחת בישראל. 20.00 להקת שיקאגו — כחול. להקת שיקאגו מופיעה החודש ברחבי הארץ. רקדניה שולטים בכל הסגנונות — קלאסי, מודרני, ג'אז וריקוד אפריקני. בתוכנית תופיע להקת שיקאגו בין היתר בריקודים. זה, פרי, אל תבכי — מוסיקת נשמה, אנניו סטריס וכריקוד המוקדש לארתה פרנקלין. 20.30 ארם וכלכלה — פרק 26: גרעון תקציבי בארה"ב. התוכנית בוחנת את מדיניותם הכלכלית של מי שהציגו את מועמדותם לנשיאות בארה"ב בבחירות האחרונות — ג'ורג' בוש ומייקל דוקאקיס. (ללא תרגום לעברית). 21.00 מסע בחלל — פרק תשיעי: אודיסאה ליופיטר. חששות רבים ליוו את מסעה של החללית פיוניר 10 אל גדול כוכבי הלכת במערכת השמש — צדק. פיוניר 10 נעה במהירות עצומה של 800,000 מיל לשעה, והיה צורך להתגבר על עיוותים בצילומים שנבעו ממהירות זו. 21.30 קרול ברנט מארחת — תוכנית בידור. קרול ברנט מארחת את רוק האדסון, מדלין קאהן וכטיב לורנס. (ללא תרגום לעברית). 21.52 שירים של... — מייקל ג'קסון.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שעון מוסיקלי. 07.00 בהאזנה נינוחה. 09.00 מאוצר התקליטים. 10.00 קונצרט בוקר — רוסיני: הפתיחה וילהלם טל. בטהובן: הסימפוניה השלישית "ארואיקה". הנדל: האורטוריה שמשון ג. כרתיני / האנסמבל הקאמרי הישראלי / מקהלת רינת / מקהלת הקיבוץ המאוחד / י. לוחביץ — אלט / מ. זכאי — אלט / ג. בארי — בריטון / ו' הפרנס — בריטון / מ. שמאי — סופראנו. 13.00 קלאסיקל — חביב ומוכר. 14.06 מן המרטיה — מסייאן: אי האש (גלילה ריבנר — פסנתר). שומאן: סונטה מס' 1. אופ' 105 (אריה שוה — כנור / פלורה ג"ס — פסנתר). מין: זכרונות מברזיל (עידית צבי — פסנתר). 16.00 אנתולוגיה בצליל — סונטות לצ'מבלו בתקופת הבארוק: פוכס, באך מופאם. 18.00 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית / זובין מהטה, סולן אלפרד ברנדל — הקלטה — ינואר 1987 בחגיגות 100 שנה להולדתו של ארתור רובינשטיין. בטהובן: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ותזמורת. ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ותזמורת. 18.00 מבחר התקליטים. 18.45 אמנים באולפן — נטשה טיסון — פסנתר הינדמית: סונטה מס' 1936 (3). שומאן: מחולות בני ברית דוד, אופ' 6. 20.05 לבקשתכם — ברטוק: סויטה, אופ' 14 ניפים ברונפמן — פסנתר). טאנייב: רביעיית פסנתר, אופ' 20 (נגני עטלנה). 21.00

אופרה בעולם — דיטרסדורף: רופא ורוקח.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה — מחזור 29 — מעולם הכימיה. הפעם: הכימיה של הבית — פרופ' דוד סמואל. 16.05 שירים וכעורים. 17.05 מוקנים — עם תרזה ישכר. והפעם: על הצד האפל של הירח — 20 שנה להפקתו — עם פרופ' עקיבא יניב — אסטרופיסיקאי מאוני' ת"א, המשורר מיכה דור ופרופ' דניאל וייס — דיקן הפקולטה לאוירונאוטיקה בטכניון (ש.ח.). 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית הכרזות רדיופונית בשידור חי — עם מילכה לפרן.

רשת ב'

15.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.05 שעה קלה עם יהודה פוליקר — מביאה לסידור: דליה תורס. 16.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 רגעי קסם. 18.05 יש שאלות — עורך ומנחה: איתן אלמוג. 19.35 שירים עבריים. 20.05 ציפורים וקקדים — מבחר שירים ביידיש — והפעם שירי הכרובור זליק ברדיצ'בר. 22.05 תחת שמי ביסקווה — שירים רוסיים. 23.05 מחפשים את המכמון — מנחה: מיכה טימור.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה — עם נועם גילאור. 20.05 כטוב באוזניכם — הפינה לסיפורכם. 21.05 פניני לאו — עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

08.05 אוניברסיטה משודרת רפואה ואתיקה — הכרעות טרגיות. מרצה: ד"ר דוד הה. 18.05 יער השוורר — מגאזין גל"צ לענייני צבא ובטחון. 18.45 מעבר לגבול — מגאזין לענייני מזרח התיכון. עורך ומגיש: גיא בכור. 00.10 ציפורי לילה — עם רפי קינן — תכנית מוסיקלית בניצה איכית.

שידורי צה"ל 1

20.05 בעיקר מוסיקה — צבע לכיר — עיבודים בזמר העברי — קולי קולות — עיבודים קוליים. בניב: רפי קריסוסו. 21.30 אוניברסיטה משודרת — רפואה ואתיקה — הכרעות טרגיות. מרצה: ד"ר דוד הה.

שידורי צה"ל 2

20.05 מצעד הפזמונים הלועזי הכיפוסבר — שעתיים של הלהיטים האהובים ביותר על מאזיני גל"צ. מגישה: מירב מיכאלי.

קולנוע

תל־אביב

9.30, 7.15, 4.30

אסתר: כי רצה אתי 9.45, 7.30, 5.00
אלנבי: דניין נון לנון 9.40, 7.10
אורליז צא וראה 9.15, 5.45
ביהודה: וילו והעכסה 9.10, 7.00, 4.10
בית ציוני אמריקה: כסף לקיתונה 21.10, 19.00, 16.15
גת: מות ידוע מראש 9.40, 7.10, 5.00
גורדון: התגיה של הבכב 9.45, 7.10, 17.00
דקל: בוג 9.45, 7.10, 5.00
דרייב אין: ביריף לוהב 9.50, 7.10
כסס 12.00
הוד: באוית הכבים 9.45, 7.30, 5.00
לימור חייט: מאהב בצרות 9.10, 7.30, 5.00
מילת 1: הבלך ליר 9.10, 7.00
מילת 2: פאבי הרבב
מילת 3: חייה נוררו 7.15, 5.00
פאר: טובעים בבבלצ'יס 9.45, 7.10, 4.10
פארים: איבלל אבל אתה 9.10, 7.15, 4, 2, 12
לינר של אנגל 24.15
רביתן:
חן 1: עקבים והולים 9.45, 7.20, 4.45
חן 2: בית להיות 9.45, 7.21, 5.00
חן 3: תקלה זעלאה 1 9.45, 7.45, 4.10
חן 4: לכנוור באהבה 9.15, 7.45, 5.00
חן 5: בתור טוב ויינגאס
שחף: ברוך חצות 9.15, 7.00, 4.30
תלאביבה: מפתר בחלקה 9.15, 7.10
תכלת: בירד 9.45, 7.10, 5.00
לב:
לב 1: יום שני הביעד 9.45, 7.45, 5, 2
לב 2: החיים הם נהר איזד ורונע 9.45, 7.15, 5, 2, 11.10
לב 3: דוריס הקטנה — חלק א' 20.45, 10.45; חלק ב' 17.10, 14.15
לב 4: הבכינה הקטנה 9.45, 7.45, 5, 2
ריזאטי: [illegible] 9.50, 7.15, 4.10

רמת־גן

ארמון: עקבים גדולים 9.50, 7.10, 5
לילה האשה סבינוני 9.10, 7.10, 5
רביתן:
גן 1: מה להיות 9.50, 7.25, 5.00
גן 2: יפה בזואר 9.50, 7.10, 5
גן 3: באיזה האיש והחלים 9.10, 7.20, 4.15
גן 4: ביתר טוב ויינגאס 9.50, 7.10

גבעתיים

הדר: הילד והעכסה 9.10, 7.00, 4.10

באר־שבע

חן: ברוך חצות 9.10, 7.15

ירושלים

אורגיל: ברוך חצות 9.00, 7.00, 4.10
[illegible]

חיפה

[illegible]

נתניה

[illegible]

חולון

[illegible]

בת־ים

[illegible]

פתח־תקוה

[illegible]

אשקלון

[illegible]

ראשון־לציון

[illegible]

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 28.12
המלבוש הבינירמז 20.30
סאלח שבתי 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ד' 28.12 בשעה 20.30
לשבור את הצופן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייך 20.

חולון
כבבי — סוקולוב 35. קפ"ח — עין יהב.

ירושלים
אליסון — יפו 10.

נתניה
הרופא — הרצל 2.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
היגיה — ארלוזורוב 81.

תל־אביב
גרוסו — שינקין 27.
כול — בול 25.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

רעננה–כפ"ס
שועלי — אחוזה 78, רעננה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו בנתניה בתורנות לנפגעי זהומים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים - ילדים. הדסה ע"כ - פנימית, נפש, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ - כירורגית, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק טיפול מלפתי בימים א'–ה' בין 08.00–20.00; בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433500.

ער ביר — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ירושלים — 02-243558; ת"א — 226023 (24 שעות); חיפה — 04-229468 (11.00–20.00); גליל מערבי — 04-923222.

קו פתוח לחולים במצוקה בימי ג' וה' — טל. 222732.

קו פתוח — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 14.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ב', טלפון 523569. פתוחה כל יום בלילה, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 21.00 בערב.

כרמאת שיניים לעזרה ראשונה — המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר קומה ג', טל: 294849, 03-265822.

מרכז מידע לקורבנות אונס — טל' 03-5232457 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5466111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן נהריה וגליל מערבי — 04-988410.
ער"ן נתניה — טל' 053-355510.
ער"ן כפר־סבא — 052-911999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.

מוקד קח"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רחובות, גבעתיים — טל' 101. רמלה — 101. טל' 08-221032; עפולה — טלפון 06-941333. טבריה — 101, טלפון 04-922401. נהריה — טל' 04-822333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. גוש דן — טל' 03-330868.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.10

מחיפה לבני־ברק ולירושלים:
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.10, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.10, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.50, 15.30, 16.10, 17.50, 19.10.
בימי ו' וערבי חג: 6.09, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.50, 12.10, 13.50, 14.10.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.10, 9.05, 10.40, 14.55, 16.43, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

18,500 עזבו בריה"מ ב־88' — עלו 2,100

יוסף גלילי

3,200 יהודים קיבלו בדצמבר היתר עלייה מבריה"מ, אך רק 225, שהם 7 אחוזים מכלל היוצאים, עלו לישראל.

במשך השנה יצאו מבריה"מ 18,500 יהודים, וכ־2,100, שהם 11.3 אחוזים, עלו ארצה. פעילי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ שמסרו על כך, הביעו דאגה מהשיעור הנמוך של העולים. עם זאת, הם מעריכים שבשנה הבאה יגדל מספר הבאים, בהתאם לרשימה הנמצאת בידם שבה 2,700 נפשות, מ־652 משפחות שקיבלו סירוב בעבר.

קור זועם: תשדיר הקלפים שנפסל בכללית צץ בחינוכית

"אין לעודד משחקים אסורים בפרט כשקהל היעד הוא ילדים"

טוביה בסקינד

תשדיר שירות של מפעל הפיס, שבו מופיעים משחקי קלפים מצולמים ופוקר ובלק ג'ק, נפסל לשידור בטלוויזיה הכללית, אך מופיע בשידורי הטלוויזיה הלימודית. התשדיר עורר את זעמו של המשנה ליו"ר הוועד המנהל של רשות השידור, שלמה קור, שהוא גם יו"ר הוועדה לתשדירי שירות.

אתמול שיגר קור מכתב רזוף לשר החינוך והתרבות יצחק נבון. "להפתעתנו, אין הטלוויזיה הלימודית נוהגת בעניין תשדיר זה כרשות השידור, והתשדיר הזה ממשיך להופיע במסגרת שידוריה. סבורני, כי אם רשות השידור פסלה תשדיר זה, מאחר ולדעת הוועדה אין לעודד משחקי קלפים אסורים באמצעות מסך הטלוויזיה, לא כל שכן מן הראוי היה שהטלוויזיה הלימודית, שהצופים המשמשים כקהל היעד שלה הם בעיקרם ילדים ובני נוער, תפסול גם היא את התשדיר האמור. לא יעלה על הדעת, כי הטלוויזיה של רשות השידור תפעל כפיקוח ציבורי בעניין תשדירי השירות, ואילו הטלוויזיה הלימודית, הפועלת ללא פיקוח ציבורי, תעשה דין לעצמה, ותשדר תשדירי שירות שנפסלו ברשות השידור, על ידי וועדה ציבורית.

קור שלח את המכתב בידיעתו ובאישורו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, עליו הוא אמור לפקח בתוקף תפקידו כחבר בוועד המנהל. הוא העביר אתמול לפורת את תוכן המכתב, בצרוף פתק נלווה: "..נא לידיעתך ונעשה על דעתך ובאישורך). אני מציע שתמסור את המכתב לפרסום בעיתונות".

מאסר למדריך בצה"ל שגנב חפצים בעת אטימת בית מחבל

עתי"ם

מדריך בצה"ל, רב"ט יצחק לדרמן, הורשע בגניבת חפצים מביתו של מחבל שנאטם בקסבה בשכם. אתמול הוא נידון בבית־הדין הצבאי בפיקוד מטכ"ל ל־40 ימי מאסר בפועל, 35 ימי מאסר על תנאי והורדה לדרגת טוראי.

לדרמן, המשרת בתפקיד פיקודי בבסיס־הדרכה, הורשע על־פי הודאתו בנטילת שני שעונים, גוזז צפרניים ווזג עגילי פלסטיק בעת שהשתתף בפינוי הבית, החודש.

החייל טען בעדותו, שגם חיילים אחרים השתתפו בביזה, אך השופטים דחו את טענתו כבלתי אמינה. בבית־הדין התברר, שהנאשם דיווח על המקרה, כדי להפליל את המפקד שגרם להבאתו לדין.

בית־הדין הורה עם זאת, לפרקליט הפיקודי לערוך בירור ביחידתו של הקצין, אם היתה חריגה מנהלים בעניין זה.

יוסי גליל

דלילה יאור (15) מכפר יסיף נבחרה אתמול כמלכת חיופי הערבייה בגליל. בצוות השופטים נכללה גם אשת שגריר מצרים, נגוה בסיוני. בין 12 המועמדות בשלב הסופי היו 4 מכפר יסיף (צילום: ישראל פרץ)

הסתיימה בהצלחה מכינה לחיילי קבע מאזורי פיתוח

קובי מנדל

20 תלמידים ממושבים ומעיירות פיתוח בצפון סיימו בהצלחה מכינה ייחודית לנגדים ולאנשי צבא קבע אחרים שהתקיימה באוניברסיטת חיפה. המכינה התקיימה ביוזמת ענף השכלה בצה"ל, וביוזמת משרד החינוך והאגודה לקידום החינוך.

המכינה נמשכה שנת לימודים אחת, וכללה את הנושאים הנלמדים לבגרות, וכן שיעורי העשרה והכנה להמשך לימודים באוניברסיטה. היחידה הקדם־אקדמית באוניברסיטה רואה בפרויקט זה מפעל שיש לחזק ולהמשיך גם בעתיד.

השר נבון על ההצעה לסגור אוניברסיטה: רעיון מגוחך

יצחק שור

"רעיון מגוחך שאין להעלותו על הדעת. האוניברסיטאות זקוקות לחיזוק ולעידוד, להגדלת מספר הסטודנטים ולא לצמצום ולנסיגה. עתיד המדינה והחברה בישראל תלויים ברמת המדע והמחקר, ובאלה אסור לפגוע", אמר אתמול שר החינוך, יצחק נבון, בתגובה לידיעה שבאוצר הוכנה הצעה לסגור אוניברסיטה אחת.

נבון ציין, כי הממשלה היוצאת הבינה את הצורך בביסוסן של האוניברסיטאות, ולכן לא קיצצה בשנתיים האחרונות את תקציב המוסדות להשכלה גבוהה ואף אישרה את תוכנית ההבראה לשיקומם. על־פי התכנית יגדל תקציב האוניברסיטאות בתוך ארבע שנים בכ־68 מיליון דולר לתקציב שוטף ולמחקר.

כתבת עתי"ם מוסרת, כי יו"ר התאחדות הסטודנטים בישראל, עדי הדר, הגיב בחריפות על ההצעה ואמר: "זו תחילת הסוף של החזון הציוני, ומעבר למדינת אי, בנוסח הונג־קונג, שתצטמצם לגבולות גוש־דן". בהתאחדות הסטודנטים מעריכים, לאור הצעות דומות שכבר הושמעו בעבר, שהכוונה לסגור אוניברסיטה מתייחסת לאוניברסיטת בן־גוריון בנגב.

השר נבון דחה מכל וכל את ההצעה שהועלתה באוצר לבטל את חוק חינוך תיכון חינם. השר אמר, כי עם הנהגת החוק חזרו ללימודים כ־10,000 תלמידים שנשרו משום שהוריהם לא יכלו לעמוד בתשלום שכר הלימוד, וביטול החוק עלול לפגוע באוכלוסיות חלשות.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בניית מגורים על חלקה 59 בגוש 8124 רח' נוה־שלום מס' 21 בחריגה, הקלה: עד 6% בניה 2.00 מ' — 2.05 מ', 1.95 מ' בקיר אטום בקו בניין צדדי מערבי.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

אורון דורש מדרעי לבדוק בנייה בלתי חוקית בקבר הבבא סאלי

איילת מזור

ח"כ חיים (ג'ומס) אורון, מחה אתמול במכתב לשר הפנים, אריה דרעי, על בנייה בלתי־חוקית בחלקת הקבר של הבבא סאלי בנתיבות.

"בתחילת החודש פורסם בעיתונות, כי בנייה בלתי חוקית מתבצעת בגלוי בחלקת הקבר של הבבא סאלי בנתיבות. עד הינתן אישורי בנייה מלאים, אין המבנים חוקיים, ומתן אישורי בנייה רטרו־אקטיביים אינו מקובל", כתב.

ג'ומס שואל, כיצד נוצר בוועדה המקומית מצב בו אושרה בנייה בדיעבד, מדוע אישרה הוועדה המחוזית להעביר את תוכנית המתאר להפקדה, למרות שהדבר נעשה שלא כחוק.

עוד שאל, אם הופעלו לחצים מצד מקורבי הבבא ברוך על חברי הוועדה המקומית, מדוע לא יוצאו צווי הריסה למבנים הבלתי חוקיים, מדוע לא תוקם ועדת חקירה בראשות שופט, לבדוק את נסיבות הבנייה הבלתי חוקית והאישורים שניתנו לה, מדוע לא יוגשו כתבי־אישום נגד הקשורים לדבר, ובאילו צעדים נוקט משרד הפנים למנוע הישנות מקרים כגון אלה.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי

בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלה בניה על: חלקה מס' 240 בגוש 7155, הנמצאת ברחוב כצנלסון 74. החלקה נמצאת באזור שיעודו מגורים ג'.
בקשת המבקש היא למתן הקלה לתוספת בשיעור 3% משטח החלקה בבנין והקטנת מספר יחידות הדיור המותרות על החלקה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהוא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

יוסף מזין — מהנדס העירייה, מזכיר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, בת־ים

הוועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הוועדה המקומית בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 919 רחוב הר־סיני מבוקשת הקלה 6% משטח המגרש והיינו: 76% במקום 70% והקלה 10% בקו בנין צדדי, דהיינו 3.6 מ' במקום 4 מ' בגוש 6580 חלקה 918 רח' הר־סיני מבוקשת הקלה 11% משטח המגרש דהיינו 81% במקום 70% כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי

באר־שבע

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 31 לתכנית מפורטת 113/03/5 — שכונה ה'.
עיקרי הוראות השינוי: — שינוי באחוזי בניה, מספר קומות, קווי בנין והנחיות בניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 3,679 מ"ר גוש 38061 גבולות התכנית: בצפון מערב, רח' טבנקין, בדרום מערב—שביל ציבורי, בצפון מזרח—טיפת חלב, בדרום מזרח—שצ"פ.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המחוזית, האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות כלויה תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

צוות הקיבוץ הארצי ידון באונס הקבוצתי בשמרת

יצחק שור

בעקבות אונס נערה בקיבוץ שמרת על־ידי חמישה נערים מהקיבוץ, מחפש צוות רב־תחומי מהקיבוץ הארצי אמצעים למניעת הישנות מקרים כאלה. בצוות שישה איש, והוא בודק את המקרה שאירע לפני חצי שנה במוסד אשרת שבקיבוץ.

רכז מחלקת החינוך של הקיבוץ הארצי, מרדכי (מוטל'ה) ברן משמיר, הוא מרכז הוועדה. במסיבת עיתונאים בבית אלפא אמר אתמול, כי הוועדה תזמן מומחי חינוך, פסיכולוגים ופסיכיאטרים לפני שתגבש את צעדיה. בעוד חודשיים תסכם הוועדה המלצות ותשלח אותן לקיבוצים.

התברר, כי בקיבוצים שבניהם מתחנכים באשרת לא היתה כתובת חינוכית שטיפלה בנערים. הם הוצאו מן המוסד האזורי ושובצו בביה"ס מקיף עירוני. כך נותק הקשר ביניהם לבין מחנכיהם לשעבר, ובני גילם בקיבוצים. עתה התיר השופט לנערים לחזור לקיבוציהם. הנערה הנפגעת התקבלה בידי חבריה ומחנכיה במאור פנים.

חניה ללילית תשוריין בת"א למתגוררים באזורי הבילוי

ורד לוי

586 מקומות חניה ליליים ישוריינו בתל אביב, החל מה־1.1.98 לתושבי אזורים בעייתיים. במסגרת פרויקט ניסיוני שיזם אגף התנועה בעירייה, יוכרזו 24 רחובות באזור העירייה וגן העיר ו־3 רחובות באזור הבימה כ"מקומות שמורים" משעה 17.00 אחה"צ ועד השעה 6.00 בבוקר למחרת.

בשעות אלה יוכלו בעלי מכוניות שנושאות את תג החניה האזורי להחנות ללא תשלום. רכב שיחנה בשעות הללו באותם רחובות ללא תו החניה האזורי, ייקנס ב־22 שקלים. אגף התנועה יציב תמרורים חדשים באזורי הניסוי, ותוגבר פעילות הפקחים.

יוסף גבעול, ראש אגף התנועה בעיריית תל אביב, הסביר אתמול במסיבת עיתונאים כי בכך מנסה העירייה לבוא לקראת תושבי אזורי הבילוי הלילי, שהחניית מכוניותיהם ליד הבית הפכה עבורם למבצע בלתי אפשרי. לא פעם הם נאלצים לחוג שעה ארוכה עד שהם יכולים להחנות ולהיכנס הביתה.

הפרויקט הניסיוני יימשך חודשיים, שאחריהם יוסקו מסקנות ויופקו לקחים. העירייה מתכוונת להרחיב לאחר מכן את מדיניות החניה הזאת לאזורי בילוי נוספים, כסביבת רחוב ירמיהו ועוד.

לקראת הבחירות המקומיות

140 רשויות, 42 ערים, 4,083 קלפיות, 2.8 מיליון בוחרים

אשר שילוני

כ־2.8 מיליון בעלי זכות בחירה ב־140 רשויות מקומיות, מהן 42 ערים, יוכלו לממש את זכותם ולהצביע ב־4,083 קלפיות, בבחירות המוניציפליות ב־28 בפברואר. תקציב הבחירות הוא כ־28 מיליון שקל. ביום הבחירות יהיה שבתון כללי.

אם הכנסת תאשר תוספת תקציב למפלגות שחרגו מתקציבן בבחירות לכנסת, עלול הדבר להשפיע גם על דרישות לכיסוי חריגות תקציביות בבחירות לרשויות. מועד הבחירות טרם אושר ופורסם רשמית על־ידי משרד הפנים, ויש לחצים לדחותו לאביב.

פורום של ראשי ערים חברי מפלגת העבודה, שהתכנס בלשכת יו"ר המפלגה, שר האוצר, שמעון פרס, מצדד בקיום בחירות במועדן. גם "שלושת הגדולים", טדי קולק, שלמה להט, ואריה גוראל, קראו לקיים את הבחירות בפברואר, כמתוכנן.

מפ"ם בכפ"ס סיעה עצמאית אך בוחנת גם ריצה משותפת

חנה נדל

במסגרת ההתארגנות של סניף מפ"ם בכפר־סבא לקראת הבחירות לעירייה הוחלט בישיבת מועצת הסניף, להודיע לעירייה על מפ"ם כסיעה עצמאית. כן נבחר צוות הבוחן אפשרויות להליכה משותפת לבחירות לעירייה, עם מפלגות נוספות.

סניף כפר־סבא מתכונן לבחירת רשימת מועמדיו למועצת העיר, והבחירות לרשימה יתקיימו מחר. מועמדות אפשר להגיש עד מחר ב־17.00 לחבר מנחם גלילי טל. 052־915849.

בת־ים תתרום ל"וולפסון" למרות הימנעות ראש העיר

אשר שילוני

למרות הימנעותו הרשמית של ראש עיריית בת־ים והתנגדותו הבלתי רשמית, החליטה מועצת העירייה לתרום 140 אלף דולר להשלמת הקמת מכון הצינתורים בבית החולים ע"ש וולפסון בחולון, שאמור להיפתח בתוך חודשיים ולשרת אוכלוסיה של 350 אלף נפש באזור.

היוזמה להחלטה היא של מוטקה ששון, יו"ר אגודה "לב אל לב", אשר יחד עם סגן ראש עיריית חולון, אפרים קורן, גייסו סכומים ניכרים למטרה זו. עיריית חולון עצמה תרמה 100 אלף שקל למכון.

ראש עיריית בת־ים, אהוד קינמון, הנמצא עתה בסיעת מיעוט בעירייה, הכחיש שסירובו לתרום למכון נובע מנקמנות אישית בששון. לדבריו, הקמת המכון היא תפקידו של משרד הבריאות. עם זאת, הוסיף, רעייתו, שושנה קינמון, עומדת בראש אגודת הידידות של בית־החולים בבת־ים, ועושה רבות לגיוס כספים לפרויקטים שלו.

למשפחת ברנר וקיבוץ הזורע
למשפחת ברנר וקיבוץ מגידו
אתכם בצערכם העמוק במות האם והסבתא

רות ברנר

בית מגידו

נאשם בהתעללות בנכה נעצר עד תום ההליכים

עתי"ם

דניאל אוחיון, אסיר ברשיון מאור־עקיבא, הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בהתעללות אכזרית בנכה משותק, לעברו ירה חץ מתכתי מרובה ציד תת מימי, לאחר שהלה סירב לתת לו 200 ש"ח לרכישת סמים. הנכה נפצע קשה מפגיעה זו.

בכתב האישום טוענה נציגת הפרקליטות, עו"ד עופרה אורנשטיין, כי אוחיון שהשתחרר ממאסר בתחילת ספטמבר השנה, התגורר כשמונה חודשים ב־86' בדירתו של הנכה, ז'קי ממן המשותק הפלג גופו התחתון, ברעננה. ממן התגורר באותה עת נכה נוסף אשר בו טיפל הנאשם, דניאל אוחיון.

כאשר התחתן ממן, עזב הנאשם את הדירה, ונהג לבקר בה מדי פעם. ב־15 בדצמבר השנה, הגיע הנאשם לדירה, בה שהו אותה עת ז'קי ממן ורעייתו. הוא נשא עימו רובה ציד תת מימי וחץ מתכתי, אותו הניח בסלון הדירה.

כעבור כרבע שעה, עזבה רעייתו של ממן את הדירה על מנת לבקר את חברתה, ובדירה נשארו ממן ודניאל אוחיון, בעוד ממן שוכב במיטתו בחדר השינה. הנאשם, דרש מז'קי ממן 200 ש"ח, כדי לקנות סמים.

כאשר סירב ממן לדרישתו, יצא לסלון, נטל את הרובה, חזר לחדר השינה, כיוון את הרובה לראשו של ממן, ולאחר שאמר לו: "אתה תסבול כמוני" ירה בראשו את החץ.

בבקשה לעצור את אוחיון עד תום ההליכים, טוענת עו"ד אורנשטיין, כי לנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות, פגיעה ברכוש ושימוש בסמים, ותלוי נגדו עונש של מאסר על תנאי בר הפעלה למשך שנתיים.

שוד מזוין לאור היום בבנק הפועלים בדימונה

אין יודעים עדיין מהו הסכום שנגנב

איילת מזור

שוד בוצע אתמול אחר הצהריים בסניף בנק־הפועלים בדימונה.

בשעה 5.50 אחר־הצהריים, נכנסו שני אנשים רעולי־פנים וחמושים בתת־מקלע עוזי לבנק הפועלים בשכונה "לדוגמא", בדימונה. אחד השודדים קרא לעבר עובדי הבנק המופתעים: "זה שוד, לא לזוז" חברו דילג באותה עת מעבר לדלפק, ואסף את שטרות הכסף שהיו שם.

על־פי הערכת עובדי הבנק, ששהו אותה עת בבנק, ארך השוד דקות ספורות בלבד.

עם קבלת ההודעה על דבר השוד, פתחה משטרת מרחב הנגב בהיערכות מיוחדת, והקימה מחסומים רבים במבואותיה של העיר דימונה ולאורך כבישי הדרום.

דובר מרחב הנגב, מפקח שלום בן־חמו מסר אמש, כי במהלך השוד לא נורתה אף יריה, וכי איש מעובדי הבנק לא נפגע. בשעות הערב המאוחרות עדיין עסקו מנהל הבנק והעובדים בספירת הכספים, על־מנת לאמוד את גובה הסכום שנגנב.

הטור השבועי

ישיבת המזכירות הפעילה שהתקיימה ב־25.12.88 החליטה על קיום ישיבת מזכירות מורחבת שתתקיים ביום שני ג' בשבט תשמ"ט — 9.1.89.

– על סדר היום - **תוכנית ארגונית והסברה.**

בחודש דצמבר ש.ז. קיים החי' אליהו רייף יו"ר הסתדרות הגימלאים סידרת פגישות הכרות עם ציבור הגימלאים. בימי עיון בארגונים ובסניפים, במסגרת חגיגות ההסתדרות וחג האורים.

11.12 – יום עיון לאקדמאים בבית הספר לפעילי ההסתדרות.
13.12 – יום עיון לגימלאי רשת "עמל" בבית הסתדרות המורים.
19.12 – יום עיון לגימלאי טבריה יחד עם החי' ש. פוטיק באהלו.
20.12 – מועצה מורחבת של גימלאי משרד הבטחון בקריה בת"א.
20.12 – עם ותיקי התנועה בסניף בודנהיימר ת"א.
26.12 – יום עיון לגימלאי סולל־בונה יצבים בבית רמז בזכרון־יעקב. הרצאותיו מצאו הד רב בציבור הגימלאים בפניהם הופיע.

בסניפים —

חולון – ב־18 בדצמבר ש.ז. התקיימה עצרת חגיגית במלאות 68 שנה להסתדרות ברכו משה רינת מזכיר מועצת הפועלים, חיים שרון ראש העיר, את הנאום המרכזי נשאה אורחת הכבוד ח"כ אורה נמיר. בחלק האמנותי השתתפו יוסי חזות, תלמיד חמורה מירה ברסלבסקיה, והזמר אבנר צדוק פתח והנחה אליעזר גפן.
ב־20 בדצמבר ש.ז. טייל החוג לידיעת הארץ בעקבות הנבטים בנגב בהדרכת עמנואל אהרוני. ביוזמת שושנה הירש ובהדרכת יעל קורל התארגן מועדון זמר.

תל־אביב – ב־19 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון לפעילים. הנחה חנן מאירי, החי' יעקב כהן בירך בשם מרכז לתרבות וטדי קאופמן בשם מועצת פועלי ת"א יפו. ד"ר רן כוהן הרצה על המהלך החדש בהסתדרות, החי' דב פלג הרצה על מדיניות הרווחה והבטחון הסוציאלי של הגימלאים.

עפולה – בישיבת מועצת הפועלים בנוכחות עוזי גולן, שלמה לוין, מנחם יבור, יעקב כהן, ודוד עזרא הוחלט להקים מכללה לגימלאי עפולה. שתפתח בפברואר 1989 המרצה הקבוע יהיה מאיר עטייה.

חיפה – ב־11 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה ויום ההסתדרות בקרית מוצקין ב־13 בדצמבר ש.ז. מסיבה של גימלאי מקפת ברכו יוסף בלושטיין, מרדכי זילברשטיין, שמחה מילר, פרץ אלבוים, עמירם גינץ, הנחת שרגא ינון. במקפת בירך עו"ד שילון הנעימה חזמרת אילנה בשירה והנחה שמעון בוברובסקי.

מועדוני תלם – בשיתוף עם מרכז הסתדרות הגימלאים מוכנים לבצע עבודות יד שונות המעוניינים יכולים לפנות לעמותת תלם רח' מצפה 3 ת"א טלפון 228655.

יצובי סולל־בונה הוד השרון, כפר־סבא – קיימו מסיבת חנוכה בדצמבר ש.ז. בהשתתפות ראש העיר יצחק ולד, זאב בלפר, מזכיר מועצת הפועלים ומשה קלצבסקי מזכיר חועד המחוזי של היציבים. נטיעת עצים נמסרה לחברים שהגיעו לגבורות.

יצובי סולל־בונה באזור תל־אביב – קיימו מסיבת חנוכה ב־8 בדצמבר ש.ז. בהשתתפות אליהו רייף יו"ר הסתדרות הגימלאים שהרצה על בעיות הגימלאים.

יצובי סולל־בונה ירושלים – ב־5 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה דברי פתיחה דוד אביבי בשם ההסתדרות ניסן הרפז, ברכו סני סגל, עמנואל זיסמן ומשה קלוצבסקי.
לחברים שהגיעו לגבורות חולקו תעודות נטיעת עצים ביערות הקרן הקיימת לישראל.

מטען חבלה קטן התפוצץ אתמול בבוקר בתוך פח אשפה ברחוב יפו פינת המלך ג'ורג' בירושלים. למרות שהיו אנשים רבים בקרבת מקום, איש לא נפגע ולא נגרם כל נזק. בתמונה, איש המעבדה הניידת לזיהוי פלילי אוסף את שברי הפח. צילום: איתן פנחסי (תצלום:איתן פנחסי)

שנה מאסר למבצע מעשה מגונה בילדה בת עשר

עתי"ם

תושב בית ג'אן, אחמד קנג' טפש, 52, נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה לשנה מאסר בפועל ושנתיים על תנאי למשך שלוש שנים לאחר שהורשע בתקיפה מינית של ילדה בת 10.

הנאשם הובא לדין בפני השופט אמנון כרמי. התביעה טענה שביולי השנה פיתה לביתו ילדה בת 10, תוך שהבטיח לתת לה אבטיחים. הנאשם ביצע בה מעשה מגונה ולאחר מכן נתן לה בתמורה שקל ושוקולד.

הקבלן גניש המואשם בחריגות בניה מבקש עיכוב ההליכים

עתי"ם

שלום גניש, קבלן הבניין שנמלט מן הארץ, מבקש מן היועץ המשפטי לממשלה לעכב הליכים במשפט, המתנהל נגדו בבית משפט השלום. הוא מואשם, כי חרג מהיתרי בניה בבניית בית מגורים ומרכז מסחרי בהרצליה וזאת כדי להשיג טובות הנאה.

יחד עם גניש מואשמים עוד דוד אפל, ששימש מנהל בחברת הבנייה של גניש, אלי גבירצמן, אדריכל הבניין ויעקב חי המהנדס הממונה על ביצוע השלד.

בכתב האישום נטען, כי בין אפריל 83 לינואר 86, בנו הנאשמים בלא היתר על פי חוק התיכנון והבנייה ובסטייה של ממש מההיתר, בניין ברחוב סוקולוב בהרצליה. בשטח מגדל המגורים היתה חריגה של 800 מ"ר, ואילו בשטח המסחרי היתה חריגה של 2,660 מ"ר.

סניגורו של גניש טען, כי הוא מאמין שמרשו יזוכה כיוון שהוא לא שימש כלל מנהל באותה עת בחברה. לדבריו, גובש הסדר עם הוועדה המחוזית, ובעקבות הסדר זה, נעשתה פנייה ליועץ המשפטי לעיכוב ההליכים.

ירידות שערים בעקבות שמועות על מס רווחי הון

אורי נחשון

ירידות שערים חדות נרשמו אתמול בשעות הבוקר, בעקבות שמועות על כוונת בנק ישראל לפעול להטלת מס על רווחי הון, במסגרת התוכנית הכלכלית המתגבשת בימים אלה. סוחרי הבורסה שנרגעו במקצת משמועות אלה, בעקבות הכחשות מצד מנכ"ל משרד האוצר, ויקטור מדינה, קיבלו מאוחר יותר מהלומה נוספת, עם קבלת ההודעה על ביצוע פיחות בשיעור של 5 אחוזים.

עם ריכוז פקודות המסחר בבוקר נרשמו עודפי היצע של 13 מיליון ש"ח ומדד המר"ץ ירד בכ־6 אחוזים. באווירה זו ציפו סוחרי הבורסה למפולת שערים במסחר במשתנים. בשלב זה נרשמו ירידות שערים עד 7 אחוזים. ירידות בולטות היו

גלגלי הבורסה

ב"קופסאות פח" (5.5 אחוזים), "פכרוכימיים" (5.2 אחוזים), "הסנה" ו"אפריקה ישראל" (5 אחוזים) ו"אזורים" (6.9 אחוזים). המחזור במשתנים היה קטן מאוד — 1.6 מיליון ש"ח.

בעקבות הידיעות על הפיחות שבוצע אתמול, הופסק המסחר בניירות ערך שלא נסחרו עד מועד קבלת ההודעה בבורסה, ולכן לא התקיים אתמול מסחר במניות הבנקאיות שבהסדר, במלווה קצר מועד ובמניות "הרשימה המקבילה" — ממניית חברת "לוינשטיין" ועד לסוף הרשימה.

ירידות שערים נרשמו אתמול גם במסחר באגרות החוב הצמודות למדד. למניות הבנקים שבהסדר נרשמו היצעים.

לדן, שמעון, גד והמשפחה
אתכם באבלכם במות

רות ברנר

קיבוץ גבעת־עוז

נחלץ לעזרת בחורה — נשדד והוכה על ידה ועל ידי חבריה

אשר שילוני

תושב בת־ים שגילה אזרחות טובה ועצר את רכבו, בעקבות קריאתה לעזרה של בחורה, היה קורבן תקיפה ושוד מצד הבחורה ושלושת חבריה. הדבר קרה שלשום בלילה ברחוב ירושלים פינת הרצל בבת־ים. אחד מהתוקפים שהיה רעול פנים וחמוש באקדח היכה אותו באקדחו, ושדד ממנו שעון זהב וצמיד זהב.

שניים מהתוקפים נמלטו מהמקום ברגל, ושניים אחרים במכונית שהמתינה להם. הנתקף ניסה להיתלות על המכונית שלהם, אולם נהג המכונית עצר פתאומית, ומעוצמת העצירה נפל ממנה קורבן התקיפה ונחבל. השודדים נמלטו מהמקום ברכבם.

שישה חודשי מאסר מצטברים לשני אסירים שברחו מכלאם

עתי"ם

שלמה לוי הנושא עונש מאסר של שבע שנים הורשע אתמול בבריחה מכלא עתלית ונידון ל־6 חודשי מאסר נוספים.

ביולי השנה נמלט הנאשם מכלא עתלית שם הוא נושא עונש בשל הרשעתו בשורה של עבירות פליליות. השופט קבע, כי המאסר יהיה מצטבר לעונש המאסר שהוטל עליו בתיקים אחרים.

אסיר אחר, אשר שוקרון בן 25 מבית־שאן, שיצא לחופשה של 72 שעות, בחודש אפריל מבית הכלא בעתלית ובושש לשוב, נידון גם הוא ל־6 חודשי מאסר בפועל, מצטברים לכל עונש מאסר אחר ול־6 חודשי מאסר על תנאי לשנתיים.

אשר שוקרון, הרוצה 18 חודשי מאסר, לאחר שהורשע בהתפרצות, נעצר ע"י משטרת אילת כחודש לאחר שיצא מבית הכלא לחופשה קצרה.

5 שנות מאסר בפועל ושנתיים על תנאי לגונב 19 כלי־רכב

עתי"ם

"זהו כתב האישום המחמור שנתקל בהם בית המשפט בעשור האחרון", אמר אתמול השופט המחוזי בבאר־שבע, יצחק שבתאי, לפני שגזר חמש שנים וחודשיים מאסר בפועל על צעיר בן 19, שהורשע בשורה ארוכה של עבירות, ובהן גניבת 19 מכוניות בתוך תקופה קצרה.

פרקליטות מחוז הדרום הגישה כתב אישום נגד אברהים סלאמה אבו סולט, בן 19, שהואשם בגניבת 19 מכוניות, במשך מספר חודשים השנה. כתב האישום היה מהארוכים שהוגשו אי פעם בבית משפט המחוזי בבאר־שבע, והנאשם הורשע עפ"י הודאתו ב־91 עבירות של גניבת כלי רכב ונהיגה ללא רשיון וללא ביטוח, שמונה עבירות של גניבת רכיב ניתוק כלי הרכב הגנובים, ארבע עבירות לירידה ובניהן תודלקו מכוניות גנובות בלי לשלם עבור הדלק, הצתת המכוניות שנגנב, תקיפת שוטר שביקש לעצרו, ונהיגה בזמן פסילת רשיון.

השופט אמר בשעת קריאת פסק הדין: "חומרת האשמות מתבטאת בהיקף העצום של המקרים ובזלזול הבוטה של הנאשם ברכוש הזולת. מקרים חמורים אלה תובעים אזהרה חמורה של בית המשפט לכל העבריינים האחרים בכוח".

בשל גילו הצעיר של הנאשם, הוא הופנה לשירות המבחן, אולם אנשי השירות מצאו, כי אין ביכולתם לעזור לנאשם.

השופט גזר כאמור על אבו סולט 62 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועוד שנתיים מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים. הצעיר נפסל מלקבל רשיון נהיגה במשך 10 שנים מיום שחרורו מהכלא.

לחברנו צבי קופרמן ולמשפחה
אתכם בצער על מות האם

שרה קופרמן

ההלוויה תתקיים היום, יום ד' 28.12.88 בשעה 15.00
בקיבוץ חצור

קיבוץ חצור

במלאת שלושים למותה של חברתנו

בשקה גולדווסר
(אוגרטן)

נקיים ביום ראשון, 1.1.89, בשעה 4
טקס גילוי המצבה על קברה
בשעה 5 אזכרה לזכרה במועדון לחבר

המשפחה וקיבוץ המעפיל

הקיבוץ משתתף בצערו של
יוסף סיטרין והמשפחה
במות האב

צבי סיטרין ז"ל
(בניכר)

בית געש